

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

ŞUBAT 2017

TOBB TÜRKİYE EKONOMİ ŞURASI

7 ŞUBAT 2017 ANKARA

TOBB TÜRKİYE EKONOMİ ŞURASI

7 ŞUBAT 2017 - ANKARA

İŞ DÜNYASININ İSTİHDAM SEFERBERLİĞİ

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280

35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY

P: +90 232 491 14 00

www.egeendustri.com.tr

- facebook.com/egeendustri
- twitter.com/egeendustri
- linkedin.com/egeendustri
- info@egeendustri.com.tr

ZBS
ELEKTRONİK

Acil Aydınlatma ve Yönlendirme Sistemleri

ZBS ELEKTRONİK ELEKTRİK MEKANİK YANGIN TEKNOLOJİLERİ SAN.TİC.A.Ş.
Karacaoğlan Mah. 6171 Sk. No: 4/B Işıkkent Bornova İZMİR / Tel:+ 90 232 472 19 78 / Faks: + 90 232 472 08 17

info@zbselektronik.com.tr - www.zbselektronik.com.tr

ŞUBAT GÜNDEMİ

ŞUBAT 2017

Yıl : 33

Sayı : 393

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

H. İbrahim GÖKÇÜOĞLU
Bayram TALAY
N. Fatih ARACI

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Grafik - Baskı Öncesi

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 27 Şubat 2017

26 Yorgancılar: İzmir'in savunma sanayi potansiyeli iyi değerlendirilmeli

4 İstihdam seferberliği ve üretim

6 Ekonomi Şûrası'nda iş dünyasından istihdama destek sözü

12 Yorgancılar, istihdam seferberliği çağrısına tam destek verdi

14 İşçi için ayda 773 TL destek

18 Yorgancılar: Kadınlarımıza ne yapsak az

19 İzmir'de iş ve aş seferberliği

24 KOBİ'ler savunmanın da belkemiği olacak

26 Yorgancılar: İzmir'in savunma sanayi potansiyeli iyi değerlendirilmeli

28 Avrupa ile yarışın

32 Gökçuoğlu: Cazibe Merkezleri bir taşla iki kuş vuracak

36 Yorgancılar: ABD ile ticaret hacmimizi yeterli bulmuyoruz

37 Finlandiya ile gündem sektörel işbirliği

38 İzmir-ABD ticaretine ulaşım dopingi

40 Sanayide eko-etiket devri

46 Esen'den meclis temennileri

48 Yorgancılar: İstikrarı sağlamak hepimizin görevi

52 Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi

57 Ticari anlaşmazlıkların çözümü tahkimde

60 Bu gezinin geliri öğrencilere burs

64 Siyasi belirsizlikler küresel ekonomiyi de etkiliyor

68 Temel ekonomik göstergeler

Kapak

TOBB 7. Türkiye Ekonomi Şûrası'nda gündemin ağırlığını işsizlik sorununun çözümü için istihdam seferberliği oluşturdu.

CREATIVE

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olanı alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler.

Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

**Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa,
bize ihtiyacınız var demektir.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26

Çamdibi – İzmir

T: 0232 458 58 09

info@teknofset.com

www.teknofset.com

İSTİHDAM SEFERBERLİĞİ VE ÜRETİM

Geride bıraktığımız olağanüstü yılın ekonomi üzerindeki yansımalarını, küresel belirsizliğin etkisi ile birlikte özellikle 2017 yılının ilk aylarında hissetmeye başladık. ABD Başkanı Trump'ın seçilmesi ile birlikte artan küresel belirsizlik ve AB'deki siyasi değişim beklentileri dünyanın yeni dönüşümlere gebe olduğunu bizlere göstermektedir.

İşte böylesi bir süreçte; içerde ve dışarda yaşanan olumsuz etkileri azaltabilmek amacıyla geçen seneden bu yana Hükümetin üretim, yatırım, ihracat için attığı adımlara yenileri eklendi. Büyükanne projesi ile kadın istihdamının arzu edilen seviyeye ulaşılması hedeflenmiş ve 10 pilot il seçilmiştir. Proje, İstanbul, İzmir, Bursa, Ankara, Kayseri, Konya, Sakarya, Antalya, Tekirdağ ve Gaziantep'ten yoğun bir ilgi görmüştür.

En önemli hamle, TOBB Türkiye Ekonomi Şurası'nda Sayın Cumhurbaşkanı'nın gündeme taşıdığı İstihdam Seferberliği olarak açıklanan İstihdam Paketi ile gelmiştir.

- Aralık sonu itibarıyla ilave yaratılan her istihdam için artı istihdam desteği,
- 200 bin kişiye mesleki eğitim,
- Toplum yararlı çalışma kapsamında 150 bin kişiye istihdam,
- İşbaşı eğitim ile 500 bin kişiye istihdam
- Kadınlar başta olmak üzere dezavantajlı kesimlere (kadın, engelli ve eski mahkumlar) 100 bin kontenjan imkanı Paket kapsamındaki desteklerdir.

Artı İstihdam Desteği ile;

- Bir işçinin işverene maliyeti, yıl sonuna kadar 2 bin 88 liradan 1314 liraya gerileyecek,
- 3 aylık İşbaşı Eğitimi süresince kişilerin maaşları devlet tarafından ödenecek,
- Eğitim sonunda kalıcı istihdam olur ise bu kişiler artı istihdam sayılıp tüm vergi ve primleri 9 ay boyunca devlet ödeyecektir.

Aslında bu gayret bize bir kez daha; sürdürülebilir istihdam, ihracat ve sürdürülebilir bir gelecek için üretimin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Verilerdeki olumsuzluk, ne yazık ki, üretimin maliyetli ve meşakkatli olması nedeniyle son yıllarda inşaat ve hizmet sektörüne yönelmenin bir etkisidir.

Hem dünyanın ilk 10 büyük ekonomisi olmak istiyoruz, hem 500 milyar dolar ihracat hedefliyoruz. Hem de gençlerimiz iş sahibi olsun istiyoruz. Peki ama tüm bunların çözümünün üretimden geçtiğinin ne kadar farkındayız? Yüksek katma değerli üretim, nitelikli işgücü ve her evde bir Türk malı olsun istiyorsak üretimi cazip kılacak her türlü ortamı ve eğitim altyapısını tesis etmek zorundayız.

Hiçbir şey için geç değildir. İşgücü piyasasındaki arz-talep dengesi açısından, Hükümetin verdiği destekler yavaş da olsa, yetersiz de kalsa doğru yolda ilerlediğimizin işaretidir.

Son açıklanan işsizlik verileri, bir önceki yıla göre 980 bin yeni işgücünün piyasaya dahil olduğunu göstermektedir. Bu çok ciddi bir rakamdır ve bu istihdamı mevcut yatırımlarla karşılayabilmek oldukça güçtür. Ya kapasite artırımı ile sanayimizin büyümesini sağlamalıyız ya da yeni yatırımlarla yeni istihdam yaratacak projeleri hayata geçirmeliyiz.

Neredeyse her 4 gençten birinin işsiz kalması, üniversite mezunlarının ortalamasının üstünde bir işsizlik oranına sahip olması sadece ekonomik değil, toplumsal açıdan da bir yarıdır. Bu yarayı daha fazla kanamadan kapatmak zorundayız.

O nedenle, gelin memleket meselesi olan bu yaraya siz de parmak basın.

İŞKUR'a kayıtlı olması şartıyla, bizler de üzerimize düşeni yapalım ve ülke ortalamasının üstünde işsizliğe sahip ilimizde gençlerimize, bölgemize ve ülkemize sahip çıkalım. Allah, gençlerimizin de bizlerin de yardımcımız olsun.

Ender YORGANCILAR

Yönetim Kurulu Başkanı

EN LEZZETLİ DAVETLER BURADA

Ege Bölgesi'nde 25 yıldır toplu yemek ve catering hizmeti veren Bortar, 100 Bin kişiye yemek hazırlayabilen yeni fabrikasında benzersiz bir etkinlik alanı da oluşturdu. 250 kişiye hizmet verebilen Bortar Event Hall, özel mimarisi ve donanımıyla özel davetler, sunum ve toplantılar için yepyeni bir seçenek. Zengin ikram ve yemek alternatifleri, profesyonel hizmeti, tam donanımlı 60 kişilik AR-GE mutfağı, 45 kişilik toplantı salonu ve 25 kişilik sunum salonlarıyla davetlilerinizi **Bortar Event Hall** ayrıcalıklarını yaşatın.

Ekonomi Şûrası'nda iş dünyasından istihdama destek sözü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından düzenlenen 7. Ekonomi Şûrası, iş dünyasının ülkenin en önemli sorunu istihdama destek platformu oldu. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu istihdam çağrısını yinelerken, "Dışarıyı kötüleşirken içeride safları sıklaştırmalıyız. Reform ateşi parlasın ki masa başından ahkam kesen reyting şirketleri de mahcup olsun, utansınlar" dedi.

TOBB'un düzenlediği Türkiye Ekonomi Şûrası, Rifat Hisarcıkıoğlu'un ev sahipliğinde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Başbakan Binali Yıldırım, Başbakan Yardımcıları Numan Kurtulmuş, Mehmet Şimşek ve Nurettin Canikli, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Faruk Çelik, Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan ile Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın katılımıyla TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleştirildi. Ege Bölgesi Sanayi Odası, Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar tarafından temsil edildi.

TOBB Başkanı Hisarcıkıoğlu, Şûra'nın açılış konuşmasında, PKK ve DAESH gibi terör örgütlerinden sonra FETÖ'nün hain darbe girişiminin de ülkeye pek çok sıkıntı yaşattığını dile getirirken, "Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ve milletimizin basiretli duruşuyla bunların hepsini aşacak güce ve azme sahip olduğumuzu gösterdik" diye konuştu.

Artık 2017'ye baktıklarına dikkati çeken Hisarcıkıoğlu, yaşanan tüm çalkantılara rağmen özel sektörün son bir yılda 155 milyar liralık makine ve teçhizat yatırımı yaptığını, 141 milyar dolarlık mal ihracatı gerçekleştirdiğini, turizm, denizcilik ve müteahhlik sektör-

TOBB tarafından düzenlenen ve Cumhurbaşkanı Erdoğan, Başbakan Yıldırım ile Bakanların da katıldığı 7. Türkiye Ekonomi Şûrası'nda gündemin ağırlığını istihdama destek oluşturdu. TOBB Başkanı Hisarcıkıoğlu, hükümetin istihdam teşviklerinin değerlendirilmesini istedi.

TEB TİCARİ KARTLAR GÜCÜNÜZE GÜÇ KATAR

Mil programı ve
avans mil kullanma

Restoran harcamalarına
%10 hediye bonus

Ücretsiz
Motovale

Havalimanı otoparklarında
%50 indirim

Total istasyonlarında anında
ve sürekli %5 indirim

Havalimanı loungelarını
ücretsiz kullanma

İşiniz için gerekli harcamaları TEB Bonus
Business Kredi Kartları ile yapın, TEB'in
sunduğu birçok ayrıcalıktan faydalanın.

Ayrıntılı bilgi ve başvuru için
TEB Şubeleri'ne bekliyoruz.

BENİM BANKAM
Benim Dünyam

TEB

teb.com.tr / 444 0 832

Kampanya ve ürün özelliklerinin kullanım şartlarında değişiklik yapma hakkı ve iptal etme hakkı Türk Ekonomi Bankası A.Ş.'de dir. Kampanya ve ürün özelliklerinin kullanım şartları ile ilgili detaylı bilgiye teb.com.tr internet sitesinden, 444 0 832 TEB Şirket Hattı'ndan ve tüm TEB Şubeleri'nden ulaşabilirsiniz.

lerinde 38 milyar dolarlık döviz geliri elde edildiğini kaydetti.

Vergi indirimleri isabetli adım

Yaşanan olumlu gelişmelere rağmen sıkıntılar da bulunduğu altını çizen Hisarcıkıoğlu, şöyle devam etti:

“Türkiye ekonomisinin yüzde 80’i iç tüketimden kaynaklanıyor. Dünya ekonomisi ve küresel ticaret uzun bir süredir yavaşlamış durumda. Böyle bir ortamda iç piyasamızı canlı tutmak daha önemli hale geldi. Unutmayalım ki ekonomi bileşik kaplar gibidir. İstihdam için üretim, üretim için de iç tüketim şart. İleride daha büyük atılımlar yapabilmek için bugün eldekini muhafaza etme zamanıdır. Şimdi iç piyasayı canlı tutma zamanıdır. Hükümetimizin beyaz eşya, mobilya ve konut sektörlerindeki vergi indirimleri bu açıdan isabetli bir adım olmuştur.”

Hisarcıkıoğlu, döviz kurlarında yaşanan hızlı yükselmenin firmalarda ve piyasada sıkıntılara neden olduğunun altını çizerek, “Kredi faizlerinin makul seviyelere inmesi beklenirken Merkez Bankasının likiditeyi kısması ve faizleri yükseltmesi üzerimizdeki yükü de artırdı” değerlendirmesinde bulundu.

İçeride ve dışarıda zorluklar yaşandığı bir dönemde özel sektör olarak devleti yanlarında görmek istediklerini belirten Hisarcıkıoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Şûra’ya katılımının bürokrasinin çarklarını işletmek ve özel sektörün sürdürdüğü mücadelenin önemini göstermek açısından önemli olduğunu vurguladı.

Ekonomiye odaklanılması ve reform ateşinin yeniden canlandırılması gerektiğini dile getiren Hisarcıkıoğlu, “Yapısal reformlara ve küresel rekabette bizi öne çıkaracak yeni adımlara ihtiyacımız var. Zira önce Brexit sonra yeni ABD Başkanıyla birlikte dünyada ticaret yatırım ve fon akışı yavaşlıyor. Dışarıyı kötüleşirken içeride safları sıkılaştırmalıyız. Reform ateşi parlasın ki masa başından ahkam kesen reyting şirketleri de mahcup olsun utansınlar” diye konuştu.

En az artı bir istihdam

Son dönemde Hükümetin istihdamı, ticareti ve sanayiye destekleme yönünde yeni adımlar attığını hatırlatan Hisarcıkıoğlu, bu kapsamda vergisini düzenli ödeyenlere yönelik vergi indiriminin de gündemde olduğunu ifade etti.

İş dünyasının moralini ve şevkini artıran tüm bu desteklerin ekonomiye ve yatırımlara yeniden ivme kazandıracığına inandığını altını çizen Hisarcıkıoğlu, bu anlamda TOBB olarak son dönemde yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi verdi. Türkiye’nin 15 Temmuz’daki darbe girişimi sonrasında nasıl milli bir mücadeleye giriştiyse özel sektörün de 2017’de istihdam yarışı yapması gerektiğini belirten Hisarcıkıoğlu, özel sektör temsilcilerine “Türkiye’nin geleceğine en az artı bir istihdam sağlamları” çağrısında bulundu.

Güven ve istikrar vurgusu

Türkiye’nin son yıllarda elde ettiği tüm kazanımların temelinde güven ve

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ekonomiyle ilgili her adımı iş dünyasıyla istişareyle attıklarını ifade ederken, Türkiye’nin son 14 yılda 3 kat büyümesinde bu istişarelerin büyük katkısı olduğunu vurguladı.

istikrar yattığını anlatan Hisarcıklıoğlu, güven ve istikrar olmadığında nasıl krizler yaşandığının görüldüğünü söyledi.

İş dünyası olarak güven ve istikrarın kıymetini iyi bildiklerini dile getiren Hisarcıklıoğlu, "15 Temmuz'da gücünü sandıktan, yetkisini millettten almayan bir idareyi kabul etmeyeceğimizi gösterdik. İstikrara ve demokrasiye sahip çıktık. Önümüzdeki yeni dönemde de bu güveni ve istikrarı muhafaza etmeliyiz. Sandığa güven ve istikrar için gitmeliyiz. Bizlere düşen görev de Türkiye'yi yeniden geleceğe bakan coşkulu bir ülke haline getirmektir" ifadesini kullandı.

Hisarcıklıoğlu, terör örgütlerini kullanarak saldıran odakların Türkiye ekonomisini zor duruma düşürmek istediklerine de işaret ederek, sözlerini şöyle tamamladı:

"Buradan çok açık söylüyorum. Ne yaparsanız yapın, nasıl saldırırsanız saldırın asla başarılamayacaksınız. Biz bir oldukça, el ele omuz omuza verdikçe bizi yenemeyeceksiniz. Siz her saldırdığınızda Türk iş dünyası olarak ülkemizin geleceği için daha çok çalışacak ve üreteceğiz. Devletimizin yanında milletimizin emrinde olacağız."

Erdoğan'dan işbirliği vurgusu

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise konuşmasında, "Yaşadıklarımız ve ortaya çıkan hakikatler bize, FETÖ, DEAŞ, PKK gibi terör örgütlerinin başını tamamen ezmeden güvenle ve tam kapasiteyle yolumuza devam etmekte zorlanacağımızı gösteriyor" dedi.

Ekonomiyle ilgili her adımı istişareyle attıklarını ifade eden Erdoğan, iş adamlarının ülkeye, şehirlere, sektörlere ilişkin görüşlerinin daima kıymetli olduğunu söyledi. Erdoğan, Türkiye'nin son 14 yılda 3 kat büyümesinde, yapılan istişarelerin büyük katkısı bulun-

duğunu vurgulayarak, bugün ve bundan sonra yapılacak iş birliğinin 2023 hedefleri doğrultusundaki yürüyüşü hızlandıracağını altını çizdi.

İş dünyasının, TOBB çatısı altında temsil edilen kuruluşların, FETÖ'nün darbe girişimi sırasında gösterdikleri sağlam duruş dolayısıyla takdiri hak ettiğini dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları söyledi:

"Sizlerden FETÖ ihanet çetesi-nin ülkemizin her yerinden olduğu gibi iş dünyasından da temizlenmesi hususunda daha fazla hassasiyet göstermenizi özellikle milletim adına bekliyorum. Yaşadıklarımız ve ortaya çıkan hakikatler bize, Türkiye'nin FETÖ, DEAŞ, PKK gibi terör örgütlerinin başını tamamen ezmeden güvenle ve tam kapasiteyle yoluna devam etmekte zorlanacağımızı gösteriyor. Bu bakımdan sadece kendiniz için değil ülkeniz, milletiniz, özellikle de gelecek nesiller için yürütülen mücadeleye destek vermeniz şarttır. Ülkemizin ve milletimizin müreffeh, huzurlu, güçlü geleceği için bugüne kadar yaptıklarınız için her birinize ayrı ayrı şükranlarımı

sunuyorum. Artık şu gerçeği 80 milyon vatandaşımızın tamamının gördüğüne inanıyorum, Türkiye sınırları içinde ve dışında yaşanan gelişmeler sebebiyle tarihinin en kritik mücadelelerinden birini veriyor."

Buna "yeni istiklal mücadelesi" dediklerini aktaran Erdoğan, "Çünkü bugün yaşadıklarımızı ancak Çanakkale ve Kurtuluş Savaşımızla mukayese edebiliriz. Sınırlarımızdan ekonomimize, huzurumuzdan refahımıza kadar her alanda yoğun saldırı altındayız" dedi.

Ekonomik terör

Türkiye'nin Ortadoğu ve Kuzey Afrika ile ilişkisini fiilen kesmeye yönelik Suriye ve Irak'ta bir terör koridorunun inşa edilmeye çalışıldığına dikkati çeken Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle konuştu:

"Bunun için tüm terör örgütleri kullanılıyor, gizli veya açık destekleniyor. Aynı terör örgütleri malum merkezlerden aldıkları güçle ülkemizde de eyleme yönlendiriliyor. Bölücü terör örgütünün 6-7 Ekim olaylarında, çukur eylemlerinde ortaya koyduğu strateji kendi aklı da değildir, kendi imkanlarının ürü-

nü de değildir. Yine DEAS'ın ülkemizde yaptığı veya yapmaya çalıştığı eylemlerin de akılla, mantıkla izah edilebilecek bir tarafı yoktur. Türkiye'nin yakın tarihte gördüğü en büyük ihanet olan 15 Temmuz darbe girişiminin ardından, 'çalışma arkadaşlarımızın hepsi hapisteye', bu tür serzenişte bulunanların niyetleri de gayet açıktır. Ülkemizin güvenliğinden öte istiklalini ve istikbalini hedef alan bu saldırıların tamamı da ekonomi ayağıyla birlikte yürütülmüştür."

Buna "ekonomik terör" ve "ekonomik terörün aktörleri" dediğini belirten Erdoğan, bunların iyi bilinmesi gerektiğini söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ne zaman Türkiye güvenlik sorunlarıyla karşılaşsa hemen ekonomiyi durdurmayla ilgili çağrılar, döviz ve faiz manipülasyonları ve üreticileri ürkütme yönelik taktiklerin beraberinde zuhur ettiğine işaret ederek, "Sadece içeride değil aynı zamanda dışarıda zuhur ediyor. Kredi derecelendirme kuruluşlarının Türkiye ile ilgili attıkları adımın altında ne yatıyor zannediyoruz? Orada da yatan kesinlikle bir ekonomik

terörle, bu terörü estirmek suretiyle acaba biz Türkiye'yi nasıl ürkütürüz, bunun gayreti içerisine girdiler." değerlendirmesinde bulundu.

Birileri sırf kaptanı sevmedikleri için...

Bu kesimlerin istedikleri neticeleri alamadığını vurgulayan Erdoğan, şunları kaydetti:

"İddiayla söylüyorum, alamayacaklar. Dünyadaki kredi derecelendirme kuruluşlarının iradesi bu topluluğun iradesinin üzerinde değildir, olamayacaktır. Yeter ki biz dik duralım, sağlam duralım. Şu değerlendirme kuruluşu, bu derecelendirme kuruluşu, bu milletin girişimcisinin kaderini belirleyemez. Bu kaderi siz belirleyeceksiniz. Bu kaderin üzerinde de bir kader vardır, biz buna da inanırız. Bazı çevrelerin de sırf kendi siyasi çıkarlarını uğruna maalesef bu koroya katıldıklarını görüyoruz. Hepimizin aynı gemide bulunduğu farkında olmayan birileri sırf kaptanı sevmedikleri için geminin dibini delmeye, direğini de devirmeye çalışanlara destek veriyor."

Başbakan Yıldırım, her TOBB üyesinin bir kişiyi istihdam etmesi durumunda bunun 1.5 milyon yeni iş ve aş anlamına geldiğini belirtirken, hükümetin de destekleriyle iş dünyasının yükünü hafifleteceğini bildirdi.

Yıldırım: Her istihdam yeni bir iş

Başbakan Binali Yıldırım da, TOBB üyelerine hitaben, "Her bir üye bir kişiyi istihdam etse 1.5 milyon yeni iş alanı, yeni aş anlamına geliyor. İşte bugün burada Cumhurbaşkanımız da ifade etti, en az bir. Bu sayıyı artırdığımız zaman 2 olunca 3 milyondan bahsediyoruz. Siz ekonomiyi büyütme için, insanlarımızı yeni iş alanı oluşturmak için bir adım attığınızda biz de iki adım atacağız. Bu yükü sadece size taşıtmayacağız" dedi.

Şûranın özellikle 2017'nin ilk günlerinde yapılmasının ekonomi açısından çok önemli olduğunu ifade eden Yıldırım, ülkenin her bir köşesinden oda ve borsa temsilcilerinin gelmesiyle ekonominin nabzının Ankara'da attığını belirtti. Yıldırım, Türkiye ekonomisinin, son 15 yılda büyümesiyle adeta bir destan yazdığını, 2016'nın son aylarında dünyadaki belirsizlikle beraber yaşanan kurdaki dalgalanmayla yine bazı çevreler ve dış ekonomik lobilerin Türkiye ekonomisi üzerinde bir takım oyunlar oynamak için harekete geçtiklerini söyledi.

Değerlendirme kuruluşlarının ekonomiyi değerlendirmekten ziyade Türkiye'deki istikrar ve güveni sekteye uğratmak, ülkenin gelişmesini geciktirmek için her türlü gayreti gösterdiklerini vurgulayan Yıldırım, şöyle devam etti:

"Biz ekonomimize, milletimize, iş adamlarımıza güveniyoruz ve bugüne kadar bu oyunları nasıl boşa çıkardıysak son zamanlarda sahnelenen bu oyunu da boşa çıkaracağız. 2017 bazılarının sürekli olarak karamsarlık pompaladığı bir yıl olmayacak, aksine Türk ekonomisinin tekrar şaha kalkacağı bir yıl olacaktır.

Sayın Cumhurbaşkanım, bugün bir sorumluluk almak üzere bu salondasınız. Cumhurbaşkanımızın geçmiş yıllardan beri söylediği bir şey var. TOBB, iş camiamızın en büyük çatı örgütü. Dolayısıyla bünyesinde 1.5 milyon üye var. Her bir üye bir kişiyi istihdam etse 1.5 milyon yeni iş alanı, yeni aş anlamına geliyor. İşte bugün burada Cumhurbaşkanımız da ifade etti, en az bir. Bu sayıyı artırdığımız zaman iki olunca 3 milyondan bahsediyoruz. Siz ekonomiyi büyütme için insanlarımızı yeni

iş alanı oluşturmak için bir adım attığınızda biz de iki adım atacağız. Bu yükü sadece size taşıtmayacağız."

Başbakan Yıldırım, planlanan 1.5 milyon çalışan için 1 yılda 12 milyar liralık kaynağı hükümet olarak karşıladıklarını aktardı.

Çalışanların iş başı eğitimini karşılayacaklarını ve eğitim süresince 500 bin çalışanın maaşını vereceklerine işaret eden Yıldırım, 1.5 milyona kadar olan bütün çalışanların sigorta primi ve vergilerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı'nca karşılanacağını bildirdi.

Yıldırım, çalışmaların bunlarla sınırlı olmadığını, mesleki eğitim programı için istihdam alanı oluşturduklarını, bütün bunlarla en az 2 milyon vatandaşa yeni iş imkanı açılacağını belirterek, şunları ifade etti: "(Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hitaben) Sizin uzun zamandan beri TOBB'a yaptığınız çağrı bugün karşılık buldu. Bu hayırlı programı burada sizin riyasetinizde başlatmış oluyoruz. Ülkemiz için ve bu istihdamdan yararlanacaklar için güzel bir iş oldu. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum."

Yorgancılar, istihdam seferberliği çağrısına tam destek verdi

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye Ekonomi Şurası'nda gündeme getirdiği 'istihdam seferberliği' çağrısına tam destek verdiklerini açıkladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katıldığı ve basına kapalı gerçekleşen toplantıda konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, üreten kesimin temsilcisi olarak bulunduğu tüm platformlarda, katıldığı toplantı ve yaptığı

konuşmalarda 'Dünyada her evde bir Türk malı' hedefine vurgu yaptığını belirtti. Yorgancılar, "Sayın Cumhurbaşkanım, istihdamla ilgili yapmış olduğunuz seferberlik konusunda Sayın Başbakanımızın, sayın bakanlarımızın bugüne kadar göstermiş oldukları destekler, teşvikler, hakikaten böyle bir ortam içinde ülkemiz için son derece önemliydi. Türkiye'de üretilen ne mal olursa olsun, dünyadaki her evde bir Türk malının kullanılıyor olması hedefini yakaladığımızda, 500 milyar liralık ihracat hedefine ulaşma yolunda da mühim bir aşama kaydede-

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 7. Ekonomi Şurası'ndaki konuşmasında istihdam seferberliğine tam destek verdiklerini açıkladı. Yorgancılar EBSO üyelerine gönderdiği mektupta da desteklerden yararlanarak istihdamı artırmaları çağrısında bulundu.

riz. İstihdam konusunda yaşanan sıkıntıları ortadan kaldırabilme gücümüz var. Zira, yüzde 92'sini sanayi ürünlerinin oluşturduğu 150 milyar dolarlık ihracatı, bu üretim kapasitemizi, bizler girişimciliğimizle, bilgi becerilerimizle sağladık" diye konuştu.

Sorumluğumuzun farkındayız

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, üretim, istihdam ve ihracat başlıklarında hayata geçirilen proaktif çözümlerin ardından uygulamaya konan teşvik mekanizmalarının yatırım motivasyon ve isteğine yaptığı pozitif katkıları dikkat çekti. Ender Yorgancılar şunları söyledi:

"Şimdi sıra bizde. Biz de üzerimize düşen sorumluluğu yerine getireceğiz. Özellikle son açıklanan teşvikler dolayısıyla da katma değeri yüksek ürünlerle ilgili üyelerimizin yatırım ortamlarını arttırmaya yönelik çabalarımız devam ediyor. Üyelerimize etkin bir şekilde, bu konunun önemini bir kez daha anlatacak, bilgilendirecek, cesaretlendireceğiz. Her türlü desteği, çabayı da göstereceğiz. 4 bin 800 olan üye sayımızı çok daha yukarılara çıkarabilme potansiyelimiz var. Bunun için vakit kaybetmeden çalışmaya başlayacağız."

Sanayiciye istihdam mektubu

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Oda üyesi sanayicilere, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın duyurduğu istihdam seferberliğinin

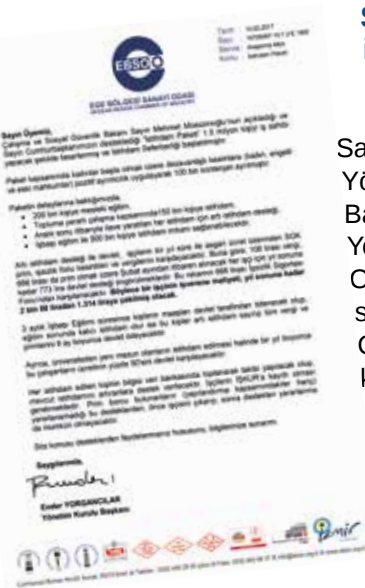
detaylarını anlatan bir mektup göndererek, "Bu destekten yararlanın" çağrısı yaptı.

Ender Yorgancılar, mektubunda şu ifadeleri kullandı: "Hükümetin geçen seneden bu yana daha proaktif davranarak piyasayı canlandırmaya yönelik adımlarını takdirle karşılıyoruz. Üretim, istihdam ve ihracata ta uygulamaya konan teşvik mekanizmalarının yaratacağı motivasyon, ülke ekonomisine pozitif katkı sunacaktır. Özellikle, 2017 özelinde yatırımcıların iştahını kabartacak desteklerin ardından işsizlik oranının yükselişte olduğu bir süreçte istihdam paketi ile hem ekonomik hem de toplumsal açıdan oldukça önemli bir adım atılmış oldu. Şimdi sıra bizde. Biz de üzerimize düşen sorumluluğu üstleneceğiz. Bölgemizde, kentimizde istihdamı, üretimi artırmak için her türlü desteği, çabayı göstermeye devam edeceğiz."

Vergi ve primler devletten

Türkiye genelinde 1.5 milyon kişiye iş sahibi yapacak şekilde tasarlanan istihdam seferberliği kapsamında kadınlar başta olmak üzere engelli ve eski mahkumlar gibi dezavantajlı kesimlere de 100 bin kişilik kontenjan ayrıldığını hatırlatan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, "200 bin kişiye mesleki eğitim, topluma yararlı çalışma kapsamında 150 bin kişiye istihdam, Aralık sonu itibarıyla ilave yaratılan her istihdam için artı istihdam desteği, işbaşı eğitimi ile 500 bin kişiye istihdam imkanı sağlanabilecek. Artı istihdam desteği ile; Şubat ayından itibaren alınacak her işçi için yıl sonuna kadar 773 lira devlet desteği öngörülmüyor. Böylece bir işçinin işverene maliyeti, yıl sonuna kadar 2 bin 88 liradan 1314 liraya çekilmiş olacak" dedi.

Ender Yorgancılar, 3 aylık işbaşı eğitimi sürecince kişilerin maaşlarının devlet tarafından ödeneceğini anımsattı.

İşçi için ayda 773 TL destek

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın TOBB'da düzenlenen Türkiye 7. Ekonomi Şûrası'nda "Bizim ne yapıp edip Mart dönemi içerisinde işsizlik oranını gümbür gümbür aşağı çekmemiz lazım" sözlerinin ardından Olağanüstü Hal kapsamında yayımlanan 687 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile istihdamı artırmak için sürpriz teşvik kararı çıktı. Resmi Gazete'nin 9 Şubat 2017 tarihli nüshasında yayımlanan KHK'ye göre, işsizliği azaltmak amacıyla yeni işe alınacak iş-

çiler için devlet bu yıl ayda 773.47 liraya varan prim ve vergi desteği sağlayacak. Asgari ücretli bekâr bir işçi için 93.32 lira gelir vergisi, 13.49 lira da damga vergisi olmak üzere 106.81 lira vergi ödeniyor. İşverenler, bu sene işe alacakları yeni işçi için yıl sonuna kadar bu rakamı da ödemeyecek. Böylece, işverenin yeni işe aldığı işçinin aylık maliyeti 2 bin 88 liradan bin 314 liraya düşecek.

687 sayılı KHK uyarınca, 1 Şubat 2017 tarihinden itibaren işe alınacak ilave işçiler için aylık prim ödeme gün

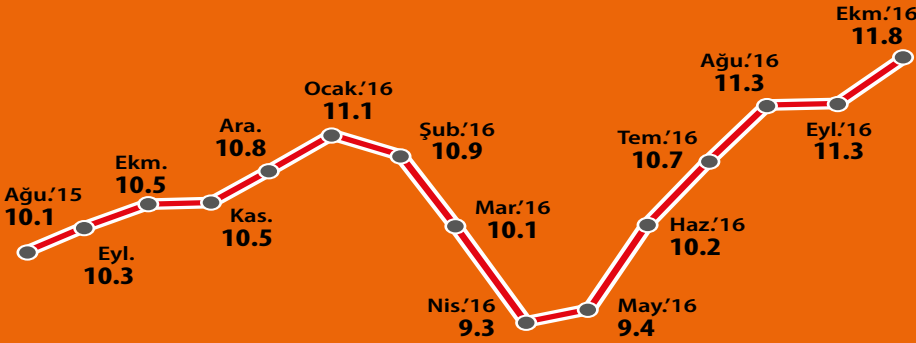

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın istihdam seferberliği çağrısının ardından teşvik düğmesine basıldı. 687 sayılı KHK ile 1 Şubat'tan itibaren yıl sonuna kadar işe alınacak her yeni işçi için aylık 666 lira prim, 106 lira da vergi desteği verilecek. Böylece bir işçinin işverene maliyeti 2 bin 88'den 1314 liraya inecek

5 ayda işsizlik 11.8'e çıkınca alarm verildi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu ile İşçileri Bakanı Süleyman Soylu, istihdam seferberliği için 81 ilin valisiyle videokonferans yöntemiyle toplantı yaptı. Müezzinoğlu ile Soylu, aynı anda görüştükleri valilerden bölgelerindeki ekonomik potansiyellerin ortaya çıkarılmasını, aksayan hizmet ve yatırımların tespit edilmesini ve çözüm önerileri getirmelerini istedi.

sayısının 22.22 ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarda işverene destek ödemesi yapılacaktır. Bu rakam, 30 gün üzerinden işçi başına aylık 666.66 lira destek anlamına geliyor. Bu destek, işçi için ödenmesi gereken sigorta primi ve işsizlik sigortası fonu primine mahsup edilecek, kalan tutar ise nakit olarak ödenecek. İşveren normalde asgari ücretli bir işçi için 577.69 lira tutarında işçi-işveren sigorta primi ve işsizlik sigortası fonu primi ödüyor. Bu tutar 666.66 liralık destekten düşüldükten sonra kalan 88.97 lira işverene nakit olarak ödenecek.

Yıl boyunca verilecek

Söz konusu destek ödemesi, 1 Şubat 2017 tarihinden itibaren işe alınacak yeni işçiler için yapılacaktır ve 31 Aralık 2017 tarihine kadar devam edecek. Şubat'ta işe alınan işçi için 11 ay, Mart'ta işe alınan için 10 ay şeklinde olmak üzere destek ödemesi yapılacaktır. İşçilerin İŞKUR'a kayıtlı işsizler arasından alınması gerekecek. Teşvikten yararlanabilmek için, işçinin son 3 ayda o işverene bağlı olarak sigortalı çalışmamış olması koşulu aranacaktır. Aralık ayında 3 işçisi bulunan bir işveren, ilave olarak yeni bir işçiyi işe alırsa, destek

ödemesinden yararlanacak. İlave alınacak işçi sayısında sınırlama olmayacaktır.

Sadece 2017 için geçerli olan uygulama ile ilgili düzenleme ile hedef 2 milyon istihdam açmak. Bunun dışında hükümet; genç, kadın ve eski hükümlü istihdamında verdiği destekleri de artırıyor.

2018'de başka teşvikle devam edilebilecek

2017'de işe alınan kişiler için aylık 773.47 liraya ulaşan teşvikten yararlanan işverenler, bu işçiler için 2018'in Ocak ayından itibaren de diğer istihdam teşviklerinden yararlanabilecek.

İşe alınan kişi 18-29 yaş arasında erkek veya 18 yaşından büyük kadın ise sigorta primleri işveren payı 2 yıl süreyle işsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanıyor. Yeni işe alınan işçiler için Ocak ayından itibaren bu teşvikten yararlanmak mümkün olacaktır.

Teşvikten yararlanma süresi, mesleki yeterlilik sahipleri için 48 ay, mesleki ve teknik eğitim veren orta veya yüksek öğretimi bitirenler ya da Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen kursları tamamlayanlar için 36 ay olacaktır.

29 yaşından büyük erkek işçilerden mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan veya kursları bitirenler için de 24 ay teşvik sağlanıyor.

İşçi alımının İŞKUR'a kayıtlı

işsizler arasından gerçekleştirilmesi halinde bu sürele 6 ay daha ilave ediliyor. Dolayısıyla, bu sene işe alınan ilave işçiler için verilen teşvikler 2017 ile sınırlı olmayacak.

SGK'ya prim borcu olana destek yok

Yeni işe alınacak işçi başına aylık 666.66 lira tutarındaki destek ödemesi, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacak. Vergi teşvikinin yükünü ise Maliye Bakanlığı üstlenecek. Teşvikten yararlanabilmek için işverenin SGK'ya borcunun bulunmaması gerekiyor. Borcunu yapılandırarak taksitleri düzenli ödeyenler ise yararlanabilecek. İşverenlerin ayrıca aylık prim ve hizmet belgeleri ile muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal

süresi içinde vermesi gerekecek.

Aynı dönemde birden fazla teşvik yok

773 liralık yeni desteği alanlar Artı İstihdam Programı ile katma değeri yüksek sektörlerde istihdam artıranlara planlanan birinci yıl 702 liralık teşvikten aynı anda yararlanamayacak.

Kamudan ihale alan işveren alamayacak

Kamu idarelerine ait işyerleri ile

İşbaşı eğitimi için de ayda 1404 TL destek

Bu yıl tam zamanlı olarak işbaşı eğitim programına katılanlara 11 ay süreyle aylık 1404 TL net ücret ödenecek. Program boyunca Genel Sağlık Sigortası (GSS) primi ile iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primleri İŞKUR tarafından karşılanacak. İşbaşında eğitim programını tamamlayanları işe alan işverenlere imalat sanayii sektöründe 42 ay, diğer sektörlerde ise 30 ay boyunca işveren primi teşviki sağlanacak.

kamu ihaleleri ile gerçekleştirilen

alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, buna ilişkin destek ödemesinden yararlanamayacak.

Kayıtlı işsizın yarısı alınsa Fon'a 11 aylık faturası 9 milyar lira

Bu yılın sonuna kadar işverene verilecek destek ödemeleri için işe alınacak işçinin İŞKUR'a kayıtlı işsiz olması şartı var. Aralık 2016 itibarıyla İŞKUR'a kayıtlı 2.3 milyon işsiz bulunuyor. 773 liralık desteğin 666 lirası İşsizlik Fonu'ndan karşılanacak.

Yani Şubat ayında işe alınan bir işçi için işveren 11 ayda toplam 8 bin 507 liralık teşvikten yararlanabilecek. Bu hesaptan hareketle, İŞKUR'a kayıtlı işçilerin yarısının, yani yaklaşık 1 milyon 150 bin işsiz bu teşvik kapsamında işe alınması halinde İşsizlik Fonu'na çıkacak 11 aylık fatura 9 milyar TL'ye yakın olacak.

İşsizlik Sigortası Fonu'nda Mart 2002'den Aralık 2016'ya kadar geçen sürede 103 milyar TL birikişti. 9 milyar TL'lik ödeme Fon'un yaklaşık

İŞKUR'a kayıtlı 2.3 milyon işsiz var

Yaş	15-29	30-39	40-49	50-59	60+	Toplam
Nitelik gerektirmeyen meslekler	268.790	265.950	230.165	94.943	15.938	875.786
Toplam	1.049.556	682.880	453.980	160.231	25.391	2.372.038

yüzde 10'unun kullanılması anlamına gelecek. İŞKUR'a kayıtlı 2.3 milyon işsiz arasında en büyük grubu nitelik gerektirmeyen mesleklerle mensup kişiler oluşturuyor. 875 bin kişi bu grupta yer alırken, yaş grubu olarak da en çok 15-29 yaş arası öne çıkıyor. Teşvik en çok 'niteliksiz' gençlere yarayacak gibi gözüküyor.

İşsizlikte 2017 hedefi: 10.5

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Müezzinoğlu, 'çalışma hayatında milli seferberlik' çalışmalarını kapsamında geldiği İzmir'de işsizlik oranında yıl sonu hedefini açıkladı. Kentteki sivil toplum kuruluşları ve siyasi parti temsilcileriyle buluşan Müezzinoğlu, 2017 sonunda işsizlik oranının yüzde 9.5 ile 10.5 arasında olmasını hedeflediklerini bildirdi.

İzmir Valiliği'nin ev sahipliğinde Balçova Termal Otel'de düzenlenen İzmir Değerlendirme Toplantısına, İzmir Valisi Erol Ayyıldız, Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, AK Parti ve CHP'li bazı milletvekilleri, işadamları, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve bakanlık bürokratları katıldı. Ege Bölgesi Sanayi Odası, Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar tarafından temsil edildi.

Bakan Müezzinoğlu, Ocak ayından bu yana büyükşehirlerde sivil toplum örgütleri ve siyasi parti temsilcileriyle başlattıkları 'çalışma hayatında milli seferberlik' çalışması kapsamında değerlendirmeler yapmaya devam edeceklerini söyledi.

2016 yılında yaşanan olayların ekonomide, istihdamda ve üretimde zorluklara da neden olduğuna işaret eden Müezzinoğlu, "İşsizlik oranındaki yükseliş 11.8'lere kadar geldi. Önümüzdeki iki ay içinde kısmi de olsa işsizlik oranlarında yükselme olabilir diye bekliyoruz. Ama Ocak ayından itibaren yeniden bir artış, üretime, ihraca ve istihdama yönelik çalışmaların devreye sokulmasıyla hükümet olarak artı istihdama verdiğimiz güçlü destekle inanıyorum ki işsizlik oranındaki artışı geriye döndüreceğiz. Yıl sonu itibarıyla hedefimiz, 10.5 veya 9.5 oranında" dedi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Müezzinoğlu, bu nedenle istihdam hayatında milli seferberlik başlattıklarını bildirirken, hükümetin uygulamaya koyduğu destekler hakkında da bilgi verdi. Müezzinoğlu, "Bu anlamda, 1.5 milyon artı istihdama bir yıl boyunca destek vereceğiz. Diğer taraftan 500 bin işbaşı eğitim programı desteği veriyoruz. İşbaşı eğitiminde verdiğimiz ücretin tamamını Bakanlık olarak biz üstleniyoruz. Bu 500 bin istihdamın 100'ini dezavantajlı gruplara ayırıyoruz. Ekonominin dinamikleri daha iyi noktalara taşınacak" diye konuştu.

Yasal düzenleme

Çalışma hayatındaki bazı sorunların yasal düzenlemelerle giderilmesine çalıştıklarını anlatan Mehmet Müezzinoğlu, şunları söyledi: "İşbaşı eğitimlerde veya bu desteklerde yararlanmalarda işverenlerimizin bize getirdiği sıkıntılar oluyor. Geriye dönük olarak 500 çalışanı olan bir işverenin, 1 çalışanın kayıtlarıyla ilgili sorunu tespit edildiğinde, o sorun nedeniyle işveren 3 yıl süresince teşviklerden yararlanamıyor. Bununla ilgili bir çalışma yaptık ve yüzde 1'in altındaki hataları teknik hata olarak göreceğiz."

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, 'çalışma hayatında milli seferberlik' kapsamında gerçekleştirdiği İzmir Değerlendirme Toplantısında, 2017 sonunda işsizlik oranının yüzde 9.5 ile 10.5 arasında olmasını hedeflerini açıkladı.

Yorgancılar: Kadınlarımıza ne yapsak az

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, kadınların gerek ekonomi, gerekse toplumsal yaşamda üstlendikleri rolün gelişmişlik üzerindeki olumlu etkisine dikkat çekerek, kadının iş hayatındaki konumunun güçlendirilmesinin önemini vurguladı.

Torununa bakan büyükannelerin desteklenmesi kapsamında uygulamaya konan Büyükanne Projesi Protokolü imzalandı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Kaya'nın katılımı ile gerçekleşen Büyükanne Projesi Protokolü'ne Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ni temsilen EBSO Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar imza koydu.

İstanbul Ticaret Odası Başkanı İbrahim Çağlar, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İbrahim Burkay ve İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan'ın da paydaş kurumları temsilen imza töreninde yer aldığı projenin önemine vurgu yapan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, küresel rekabet ortamında içinde bulunduğumuz süreçte kadının iş hayatındaki konumunun güçlenmesi gerektiğini vurguladı. Kadının işgücüne katılım oranında OECD ülkeleri arasında son sıralardaki yerimizi de dikkate alarak, nitelikli kadın istihdamı hususunda atılan en küçük bir adımı dahi çok önemsediklerini kaydeden Ender Yorgancılar, "Kadınlar toplumsal ve iş yaşamının içinde

aktif yer almadığı sürece; Türkiye'nin ne ekonomisi, ne demokrasisi yeterince gelişemeyecektir. Kadın varlığını, evde de, fabrikada da, mecliste de, ofiste de, sanat gösterilerinde ve spor müsabakalarında da göstermelidir. Kadınların gerek ekonomik gerekse toplumsal yaşamdaki konumları ve üstlendikleri roller de ülkelerin gelişmişlik üzerinde önemli bir etkidir. Kadınlarımızın ekonomiye ve topluma katkısı olmadan kalkınmadan söz etmemiz mümkün değildir. Politikalarımız ancak bu doğrultuda geliştirildiği sürece başarıdan söz edebiliriz" dedi.

Ender Yorgancılar, bu gerçekten hareketle hayata geçirilen ve TOBB'u temsilen altına imza koyduğu Büyükanne Projesi'nin önemli bir işlevi yerine getireceğine inandığını belirtti.

9 ilde 6 bin aile ile başlayacak

Mart ayı itibarıyla fiilen uygulamasına geçilmesi planlan Büyükanne Projesi'nde torunlarına bakan büyükannelere net asgari ücretin yüzde 30'u, 425 lira katkı sağlanması hedefleniyor. İstanbul, İzmir, Bursa, Ankara, Kayseri, Sakarya, Antalya, Konya, Tekirdağ illerinden toplam 6 bin aileyi kapsayacak projenin ilk etabında talepler alınacak. Yapılacak değerlendirmenin ardından mart ayı içinde destek programı başlayacak. Projeden yararlanmak için doğum yapmış annenin asgari 1 yıllık geriye dönük sigortalı olması ve çocuğun 1 yaşının içinde olması şartları aranacak.

Torununa bakan büyükannelere destek protokolüne TOBB adına imza atan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı ve TOBB Başkan Yardımcısı Ender Yorgancılar, "Kadınlarımızın ekonomiye ve topluma katkısı olmadan kalkınmadan söz etmemiz mümkün değildir" dedi.

İzmir'de iş ve aş seferberliği

İhtiyaç duyulan mesleklere yönelik eğitimler vererek farklı sektörlerin nitelikli eleman taleplerini karşılamaya çalışan İzmir Büyükşehir Belediyesi, istihdama sağladığı bu katkıyı artırabilmek için bu kez kentteki önemli kurum ve kuruluşları bir araya getirdi. Eski DGM binasını 'Meslek Fabrikası'na dönüştürerek sanayi ve hizmet sektörünün eleman ihtiyacına göre açılan kurslarda kepçe operatörlüğünden makyözlüğe kadar 75 branşta eğitim veren İzmir Büyükşehir Belediyesi, "Meslek Fabrikası Yönlendirme Kurulu" çatısı altındaki ilk toplantısını gerçekleştirdi. Kurul'da sanayici ve işadamları örgütleri, üniversiteler, organize sanayi bölgeleri ve kamunun istihdama yönelik kurumlarının yöneticileri ile girişimciler ve yatırımcılar yer aldı.

İzmirlielerin lokmasını büyütebilmek

Meslek Fabrikası Yönlendirme Kurulu'nun ilk toplantısına katılan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, bu oluşumla İzmir'in ihtiyacı olan çok önemli bir boşluğu doldurduklarına dikkat çekerek, "Ülkemizdeki her genç masa başı iş istiyor ancak işverenlerin ara elemanlara da ihtiyacı var. Biz İzmir Büyükşehir Belediyesi olarak Meslek Fabrikası'nı bu ihtiyaca karşılık kurduk. Her geçen gün de geliştiriyoruz. Buraya gelen vatandaşlarımız hem pratik hem teorik ders görüyorlar. Tek amacımız iş ve aş üretmek; vatandaşımızın lokmasını büyütme" diye konuştu.

Toplantıda İzmir'in nitelikli eleman ve mesleki eğitim ihtiyacını belirlemek üzere "işgücü piyasası analizleri" değerlendirildi. Meslek Fabrikası'nın stratejik hedeflerine uygun yeni faaliyetler tartışıldı ve istihdamın geliştirilmesine yönelik fikirler ele alındı.

Neden Avrupa gibi olmayalım?

Ege Bölge Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Meslek Fabrikası'nı hayata geçiren İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne teşekkür etti. EBSO Başkanı, "Almanya savaştan

sonra yerle bir olmuş ülkeydi ama kısa sürede şimdiki sanayi gücüne ulaştı ve bugün bir numara. Bunun nedeni meslek liseleri. Türkiye'de de bunu aşılama başarısak, sanayimiz neden Avrupa'nınki gibi olmasın? Türkiye'de işsizlik yok, mesleksizlik var" dedi.

Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Kamil Porsuk, Berlin'de yaptıkları incelemeler sonucu mesleki eğitim anlamında orada yapılanlardan daha fazlasının İzmir'de yapılmış olmasını görmekten büyük mutluluk duyduğunu belirtti. Üniversitelerin ve meslek odalarının temsilcileri, Meslek Fabrikası'nı kente kazandıran İzmir Büyükşehir Belediyesi ile işbirliğini geliştirme konusundaki kararlılıklarını dile getirdi.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörü Prof. Dr. Mustafa Güden "Bu girişimden dolayı teşekkür ediyorum. Ara eleman sorunu 15 yıldır Türkiye'nin büyük sorunu. Bu konuda üniversitelere ne düşünüyor yapıyor yapmak zorundayız" diye konuştu.

Ege İş Kadınları Derneği Nihan Antitoros ise, "Bu fabrika özellikle kadınlar için çok iyi oldu. Kadınlar burada aldıkları eğitimlerle bir çok kurum ve kuruluş da projeler yapmaya başladılar. Biz de bundan çok memnunuz" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Meslek Fabrikası çatısı altında yenilikçi yöntem, teknoloji ve donanımlar ile İzmir'de mesleki teknik eğitim kalitesine önemli katkı sağlaması beklenen FabLab modelini de oluşturmaya hazırlanıyor.

İşsizlikte yeni rekor 12.1

Haziran ayından bu yana yüzde 11'in üzerinde seyreden ve Ekim ayında yüzde 11.8 ile Mart 2010'dan bu yana en yüksek seviyeye ulaşan işsizlik oranında tırmanış sürüyor.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Kasım ayı dönemine ilişkin işsizlik verilerini açıkladı. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2016 yılı Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 590 bin kişi artarak 3 milyon 715

bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 1.6 puanlık artış ile yüzde 12.1 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 1.9 puanlık artış ile yüzde 14.3 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 3.5 puanlık artış ile yüzde 22.6 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 1.6 puanlık

artış ile yüzde 12.3 olarak gerçekleşti.

İstihdam oranı yüzde 45.8

İstihdam edilenlerin sayısı 2016 yılı Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 391 bin kişi artarak 27 milyon 67 bin kişi, istihdam oranı ise değişim göstermeyerek yüzde 45.8 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 101 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 491 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Kasım 2015-2016	Toplam	
	2015	2016
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler		
Nüfus (Bin kişi)	58.215	59.069
İşgücü (Bin kişi)	29.801	30.781
İstihdam (Bin kişi)	26.676	27.067
Tarım	5.154	5.053
Tarım dışı	21.522	22.013
İşsiz (Bin kişi)	3.125	3.715
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.414	28.288
İşgücüne katılma oranı (%)	51,2	52,1
İstihdam oranı (%)	45,8	45,8
İşsizlik oranı (%)	10,5	12,1
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,4	14,3
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	56,0	57,1
İstihdam oranı (%)	50,0	50,1
İşsizlik oranı (%)	10,7	12,3
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,4	14,3
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19,1	22,6
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	23,3	23,9

İstihdamın gelişimi (bin kişi, 15+ yaş)

KASIM 2016	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.079	2.812	1.931	10.034	18.856
Kadın	1.237	2.242	84	4.648	8.211
Toplam	5.316	5.053	2.015	14.682	27.067

Türkiye'de işsiz sayısı 590 bin kişi daha arttı; Kasım ayında işsizlik oranı yüzde 12.1'e ulaştı. Bu rakam aynı zamanda 2010 yılı Mart ayından bu yana kaydedilen en yüksek seviye oldu.

18.7'si tarım, yüzde 19.6'sı sanayi, yüzde 7.4'ü inşaat, yüzde 54.2'si ise hizmetler sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0.6 puan, sanayi sektörünün payı 0.5 puan, inşaat sektörünün payı 0.1 puan azalırken, hizmet sektörünün payı ise 1.1 puan arttı.

İşgücüne katılma oranı yüzde 52.1

İşgücü 2016 yılı Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 980 bin kişi artarak 30 milyon 781 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0.9 puan artarak yüzde 52.1 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0.6 puanlık artışla yüzde 71.9, kadınlarda ise 1.1 puanlık artışla yüzde 32.7 olarak gerçekleşti.

Kasım 2016 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.7 puan artarak yüzde 33.3 olarak gerçekleşti.

Kamu istihdamı yüzde 1.2 arttı

Maliye Bakanlığı tarafından derlenen verilere göre, 2016 yılı IV. döneminde toplam kamu istihdamı 2015 yılının aynı dönemine göre yüzde 1.2 oranında artarak 3 milyon 562 bin kişi olarak gerçekleşti.

Arındırılmış rakamlar

Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 70 bin kişi artarak 27 milyon 368 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı değişim göstermeyerek yüzde 46.3 oldu. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 55 bin kişi artarak 3 milyon 665 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0.1 puanlık artış ile yüzde 11.8 oldu.

İŞKUR İzmir'de sahaya indi

Türkiye İş Kurumu, işgücü piyasasının röntgenini çekiyor. İŞKUR İzmir, 'İşgücü piyasası talep araştırmaları' kapsamında hem yerel hem de ulusal düzeyde işgücü piyasasını ilgilendiren verilerin derlendiği araştırmaya başladı.

Açık iş istatistikleri, kayıtlı işsiz istatistikleri ve işsizlik sigortası başvuruları, İŞKUR'un idari kayıtlarından elde edilen ve işgücü piyasasını doğrudan ilgilendiren istatistikler olarak üretiliyor. Ortaya çıkartılan açık iş istatistikleri, işgücü piyasasının talep tarafına yönelik temel ve öncü bir gösterge olması bakımından ayrı bir önem taşıyor.

623 işletmeyle görüşülecek

İŞKUR İzmir tarafından gerçekleştirilecek olan Açık İş İstatistikleri Araştırması'nın 2017 yılı birinci dönem saha çalışması 13-28 Şubat tarihleri arasında yapıldı. İkincisi 15-31 Mayıs, üçüncüsü 14-31 Ağustos, dördüncüsü 13-30 Kasım tarihlerinde gerçekleştirilecek. Araştırma kapsamında; İzmir genelinde il merkezli 623 işletmede iş ve meslek danışmanları tarafından, yüz yüze yapılan görüşmelerle veriler derlenecek.

Veriler AB tarafından kullanılacak

İŞKUR tarafından başlatılan ve yürütülen bu araştırmanın temel amacı; Türkiye'de işgücü piyasasının talep tarafındaki gelişmeleri yansıtması, uluslararası standartlar ile uyumlu, kendi içerisinde tutarlılığı ve karşılaştırılabilirliği olan 3'er aylık dönemler için açık iş istatistiklerini derlemek.

Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için gerçekleştirilmesi gereken temel hedefler; mesleklere göre Türkiye genelindeki çalışan sayısını ve açık iş sayısının belirlemek, işverenlerin açık işleri için talep ettikleri becerileri öncelik sıralamasına göre tespit etmek. Saha çalışması ile derlenecek veriler doğrudan Avrupa Birliği İstatistik Ofisi'ne (EUROSTAT) İŞKUR tarafından aktarılacak. Araştırma sonucunda ortaya çıkan veriler ülkemizi temsilen başta Avrupa Birliği (AB) olmak üzere uluslararası kuruluşlarca yayınlanacak ve kullanılacak.

İhracat kredileri desteğinde ülkelerin risk sınıflandırması

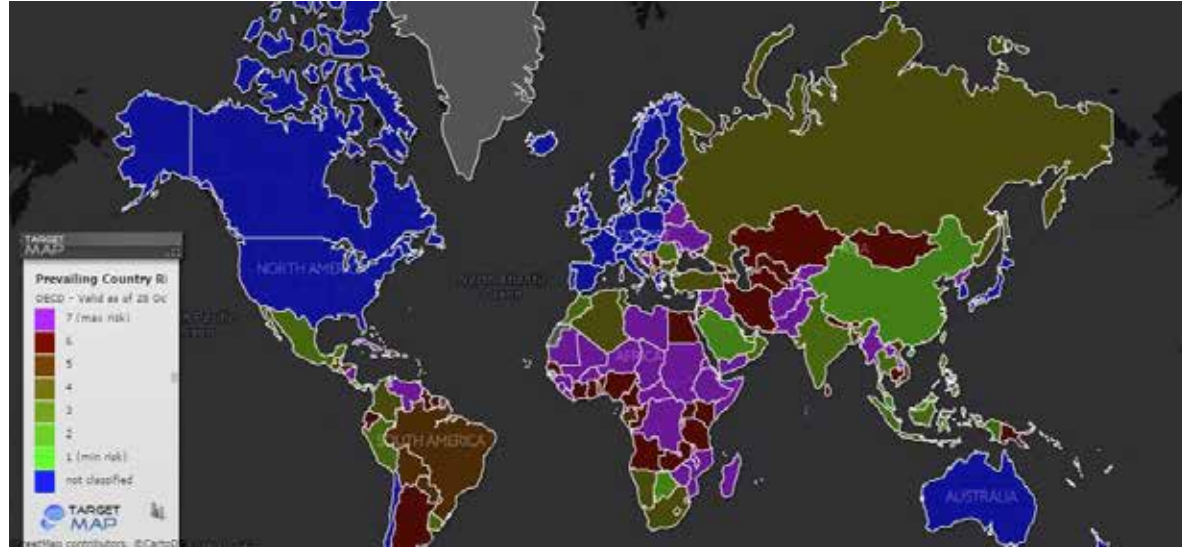

Adnan YILDIRIM
Türk Eximbank
Genel Müdürü
(2014-2015 Ekonomi
Bakan Yardımcısı)

Dünyada birçok ülke, ihracatçıların rekabet gücünü artırabilmek için "İhracat Kredi Kuruluşları" aracılığıyla resmi olarak ihracat kredisi (alıcı kredileri, faiz desteği, ihracat kredi sigortası veya garantisi) sağlamaktadır. Söz konusu desteklerin uluslararası ticarete bozulmaya ve haksız rekabete yol açmaması nedeniyle 1978 yılında başlıca OECD üye ülkeleri (Avustralya, Kanada, Avrupa Birliği, Japonya, Güney Kore, Yeni Zelanda, Norveç, İsviçre ve Amerika Birleşik Devletleri) tarafından "Resmi Olarak Desteklenen İhracat Kredileri Düzenlemesi" adıyla bir centilmenlik anlaşması oluşturulmuştur. Ülkemiz bu düzenlemeye 2006 yılından bu yana gözlemci üyedir. Söz konusu düzenleme mal ve hizmet ihracatı için sağlanan iki yıl veya daha fazla bir geri ödeme süresi olan tüm resmi ihracat desteğini kapsamaktadır. 2014 yılında bu düzenleme çerçevesinde toplamda 74,6 milyar dolar kredi kullanılmış ve Türkiye 5,8 milyar dolar değeri ile en çok resmi ihracat desteği kullanan ülke olmuştur. Bir başka deyişle, ithalatı (kredi kullanan ülke için ithalat, ancak krediyi veren ülke için ihracat yani alıcı kredisi) için OECD üyesi bir ülkenin ihracat kredi kuruluşundan

2 yıl veya daha uzun vadeli kredi kullanan ülkeler arasında, ülkemiz birinci olmuştur. Türkiye'yi, sırasıyla ABD (4,9 milyar dolar), Çin (4,1 milyar dolar), İngiltere (4 milyar dolar) ve Rusya (3,5 milyar dolar) izlemiştir.

Bahsi geçen düzenleme kapsamında belirlenen temel unsurlardan biri ülkelere ilişkin risk sınıflandırmasıdır ve en çok kredi kullanan ülke olarak ülkemizi önemli ölçüde etkilemektedir. Bu sınıflandırma, ülkelerin ihracat kredi kuruluşları tarafından başka bir ülkede faaliyet gösteren özel firma ya da kamu iktisadi teşekküllerine kredi verileceği durumda (alıcı kredileri) ülkenin riskliliğini ve dolayısıyla minimum risk primini belirleyen bir ölçüttür. Uluslararası kurallara göre, ihracata doğrudan parasal destek verilmesi sübvansiyon olarak kabul edilir ve yasaktır. Bunun için yapılan düzenleme ile kredi kuruluşlarının, başka bir ülkede faaliyet gösteren bir firmaya kredi sağlarken faiz ve risk primi talep etmesi zorunlu tutulmuştur. Böylelikle, borçlanan tarafta risklilik oluştuğunda oluşan zarar risk primi ile kapatılabilir. Risk sınıflandırmasında yaşanacak bir değişiklik risk primini kesin değiştireceği gibi, faiz oranlarında da değişiklik yapılmasına

Türkiye hali hazırda risk sınıflandırmasına göre 4. grupta yer almaktadır. Son açıklanan CRAM sonucu da 4. grupta kalması için yeterlidir.

neden olabilir. İşte doğrudan risk primini, dolaylı olarak ise faizi etkileyen; sıfırdan, yediye kadar (sayı artıka risk artmaktadır) sekiz grubun bulunduğu ülke risk sınıflandırması aşağıda yer alan iki basamakta ölçülmektedir.

1. "The Country Risk Assessment Model (CRAM)" ile ülkenin ödeme geçmişi, finansal durumu ve ekonomik durumunu gösteren değişkenlerle niceliksel bir değerlendirme yapılmaktadır.

2. CRAM sonuçları da göz önünde bulundurularak, OECD uzmanı tarafından ülkedeki politik riskler başta olmak üzere risk yaratacak, ancak CRAM modeli ile ölçülemeyen diğer unsurlarda dikkate alınarak niteliksel (takdir hakkı) bir değerlendirme yapılmaktadır.

Daha sonra gerçekleştirilen bir toplantı ile yukarıda bahsi geçen değerlendirmeler üzerinde görüşüldükten sonra, oybirliği ile ülke risk sınıflandırmasına karar verilmektedir. Ülke risk sınıflandırması, üst gruba geçirilirken sadece 1 basamak çıkartılmakta, ancak düşürülürken istenilen seviyeye düşürülebilmektedir.

Türkiye hali hazırda risk sınıflandırmasına göre 4. grupta yer almaktadır. Son açıklanan CRAM sonucu da 4. grupta kalması için yeterlidir. Ancak, 25-26 Ocak 2017 tarihinde OECD'de gerçekleştirilen toplantıda ülkemizin risk pozisyonunun 4'ten 5'e düşürülmesine ilişkin bir girişim olmuştur. Buna sebep olarak, ülkemizde yaşanan belirsizlikler nedeniyle yukarıda bahsi geçen ikinci basamak değerlendirme gösterilmiştir. Ancak, ülkemizin göstermiş olduğu başarılı temsil sonucunda; üye ülkeler tarafından Türkiye'nin kendileri için önemli ve stratejik bir pazar olduğunu belirtilmiş ve ülkemizin 4. grupta kalması sağlanmıştır.

Türkiye önemli bir başarı hikayesi

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Türkiye Yönetici Direktörü Jean-Patrick Marquet, "Türkiye önemli bir başarı hikayesi. Son bir kaç ayda yaşanan zorlukları kesinlikle bir engel olarak görmemeliyiz" dedi.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Türkiye Yönetici Direktörü Jean-Patrick Marquet, "Türkiye önemli bir başarı hikayesi. Son bir kaç ayda yaşanan zorlukları kesinlikle bir engel olarak görmemeliyiz. Her zorluk daha güçlü olmak için bize yardımcı olur. Bu sebepten Türkiye'nin çok parlak bir geleceği olduğuna inanıyorum" dedi.

Marquet, Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in katılımıyla Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) tarafından gerçekleştirilen Yurtdışı Yatırım Forumu'nun açılışında yaptığı konuşmada, Türk özel sektöründen çok etkilendiğini ve sektörün son derece canlı girişimlerde bulunduğunu ifade etti.

Türk bankacılık sektörünün sağlamlığını vurgulayan Marquet, Türkiye'nin önemli bir başarı hikayesi olduğunu belirterek, şunları kaydetti:

"Son birkaç ayda yaşanan zorlukları kesinlikle bir engel olarak görmemeliyiz. Her zorluk daha güçlü olmak için bize yardımcı olur. Bu sebepten Türkiye'nin çok parlak bir geleceği olduğuna inanıyorum. Bu

bağlamda, daha fazla çalışmanın yapılmasını düşündüğüm bir alan var. O da yurt dışı yatırımları... Yurt dışı yatırımlar rekabet edebilme gücünün artırılmasına yardımcı olacak. Daha fazla, daha sofistike pazarlarla itibata geçme imkanı verecek. Daha zorlayıcı ortamlarda çalışma, riskin çeşitlendirilmesi imkanı verecek. Son birkaç yılda Türkiye çok hızlı büyüdü. Son dönemde biraz daha yavaş bir büyüme görüyoruz. O yüzden böyle bir pazar çeşitliliği olması çok önemli. Bilgi birikimini, beşeri sermayeyi geliştirmek, iş standartları açısından da yurt dışı yatırımlar çok önemli. Bu, Türkiye'nin de gücünü çok artıracak."

Marquet, ülkenin, bölgelerde gelecekte de rol oynamaya devam etmesinin anahtarının yurt dışına yapılacak yatırımlar olduğunu vurguladı. EBRD'nin en büyük pazarının Türkiye olduğunu belirten Marquet, "2009 yılından bu yana 9 milyar euro yatırım yaptık. Türkiye'de sadece geçtiğimiz yıl neredeyse 2 milyar euroya ulaşan bir yatırım miktarımız oldu" dedi.

KOBİ'ler savunmanın da belkemiği olacak

■ NİHAT DELİBAŞI

Milli Savunma Bakanı Fikri Işık, savunma sanayinde uygulamaya koydukları Endüstriyel Yetkinlik Destekleme Projesi ile orta ve küçük ölçekli işletmelerin nitelikli tedarikçiler haline gelmesini hedeflediklerini bildirdi. Işık, "EYDEP ile KOBİ'ler savunma sanayinin belkemiği konumunda olacak. Bu şirketlerin sürdürülebilir bir yapıya kavuşmaları, ihracat yapabilir hale gelmeleri Ar-Ge ve Ür-Ge yapacak konuma yükselmesi, kurumsallaşabilmeleri, uluslararası pazara yönelik nitelikli tedarikçi konumuna gelmeleri bizim açımızdan önemli" dedi.

Milli Savunma Bakanı Işık, "Savunma Sanayi KOBİ'lerle Büyüyor – İzmir Buluşması"nda savunma sanayine yönelik üretim yapan firmalarla bir araya geldi. İzmir Valisi Erol Ayyıldız ile Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın da katıldığı toplantıda Endüstriyel Yetkinlik Destekleme Projesi'ni (EYDEP) açıklayan Işık, bütün yükü sanayiciye, KOBİ'lere yükleyerek 'hadi çalışın' deyip bir kenara çekilmek yerine önemli bir çalışma başlattıklarını söyledi.

İzmir'de altyapı var

KOBİ'lere test, sertifikasyon, belgelendirme alanlarında her türlü desteği sunmak istediklerini bildiren Işık, "Arzumuz KOBİ'lerimizin kurumsallaşmasına yönelik maddi manevi destekleri sunmak, bunu yaparken kopuk anlayışla değil; merkezi denetleme ve değerlendirme yapısına ulaşmak. Bu toplantıyı

özellikle İzmir'de yapmayı önemsedik. İzmir ülkemizdeki nitelikli insan kaynağı açısından en zengin illerin başında geliyor. Savunma sanayinin alt yapısı İzmir'de var" dedi.

Özel sektör olmazsa olmaz

Pek çok alanda ihracat yapıldığını ve pek çok yerde Türk yatırımı görmekten mutluluk duyduklarını söyleyen Bakan Işık, bunun Türkiye'nin ekonomik kalkınmasına destek veren bir süreç olduğuna işaret etti. Bu sürecin sürdürülebilir yapıya kavuşmasının önemine vurgu yapan Bakan Işık, "Bunun için özel sektör olmazsa olmaz konumda. Özel sektörün olmadığı bir yapının dünyada rekabet etmesi mümkün değil. Savunma sanayimizin özel sektörün omzunda yükselmesi, özel sektör desteği ile dünyada hak ettiği yere gelmesi üzerinde en çok kurduğumuz konu" diye konuştu

Harcama hedefi yüzde 2

Ülkelerin en önemli öncelik alanlarının savunma ve güvenlik alanı olduğunu vurgulayan Bakan Işık, savunma harcamalarında hedeflenen oranın gayri safi yurtiçi hasılasının yüzde 2'sine yaklaşmak olduğunu açıkladı. Bakan Işık, "Kendini güvende hissetmeyen hiçbir ülkenin geleceğe ümitle bakma imkanı yoktur. Savunma alanı kritik bir alan. Ülkelerin çok güçlü silahlı kuvvetleri bulunması ve yeni teknolojik imkanlarla donatılması, ülkelerin önemli önceliklerinden. Türkiye gibi her iki sorundan

Milli Savunma Bakanı Fikri Işık, 'Savunma Sanayi KOBİ'lerle Büyüyor İzmir Buluşması'nda, "Endüstriyel Yetkinlik Destekleme Projesi ile orta ve küçük ölçekli şirketlerimiz bizim açımızdan savunma sanayinin bel kemiği konumunda olacak" dedi.

birinin yaşandığı bir merkez ülke için savunma sanayi ve güçlü silahlı kuvvetler tercih değil zorunludur. 100 yıl sonra bölgede adeta alt üst oluşun yaşandığı süreçte Türkiye'nin bütün tehdit ve sına-malara karşı koyabilmek için çok güçlü silahlı kuvvetler ve o silahlı kuvvetlerin de son derece caydırıcı ve güçlü silahlı teknolojiye sahip olması önemli. Türkiye'nin de çok büyük gayretleri var. NATO üyesi ülkelerin savunma harcamalarını GSYH'sinin yüzde 2'sine çıkarması isteniyor. Biz de bunu taahhüt ettik. Savunma harcamaları oranındaki düşüş bu yıl itibariyle durduruldu. Büyük sıkıntıların yaşandığı dönemde Türkiye'nin bu alanda yatırım yapması Türkiye açısından son derece önemli ve kimsenin

bu konuda Türkiye'ye söyleyecek sözü olamaz" ifadelerini kullandı.

Savunma sanayimiz her geçen gün gelişiyor

Harcamalarının miktarının ve nereye yapıldığının da çok önemli olduğunu ifade eden Bakan Işık, devamında şunları söyledi: "Niteliği, kalitesi, bu harcamanın Türkiye'de hem savunma alanında Türkiye'ye katkı veren bir harcaması olması, hem de ekonomiye de istihdam oluşturan, ihracata katkı sağlayan bir harcaması önemli. Bu noktada özellikle savunma sanayimizin her geçen gün gelişiyor olması niteliğinin her geçen gün artıyor olması bizi sevindiriyor. Türkiye acı tecrübeleri daha önce yaşamış bir ülke. 1974'te Tür-

kiye'nin Kıbrıs'taki kardeşlerimizin katliamdan kurtarılması için başlatıldığı Barış Harekatı, en meşru, en tabii, uluslararası hukukun kendine verdiği hakkı kullandığında bile nasıl ambargoyla karşı karşıya kaldığı malumunuz. Hemen sonra silah ambargosu uygulandı. Bu ambargo, Türkiye'nin kendine yeter hale gelmesinin ne kadar gerekli olduğunu da ortaya koydu. Türkiye, merhum Özal'ın döneminde savunma sanayinde yerli üretimi artırmaya yönelik ciddi adımlar attı. 2002 yılında AK Parti iktidarıyla birlikte Sayın Cumhurbaşkanımız Erdoğan'ın, Başbakan iken alanı stratejik alan olarak belirlemesi ve her türlü imkanın seferber edilmesi, Türkiye'nin kendine yeter hale gelmesini sağladı."

Yorgancılar: İzmir'in savunma sanayi potansiyeli iyi değerlendirilmeli

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir'in savunma sanayi potansiyelinin iyi değerlendirilmesi gerektiğini söyledi. Yorgancılar, "Ülkemizde askeri olduğu kadar ekonomik boyutuyla da stratejik önemini her geçen gün artıran savunma sanayi, İzmir'de güçlenerek ilerliyor" dedi.

Milli Savunma Bakanlığı Fikri Işık'ın savunma sanayinde KOBİ'lerin etkili rol almasına yönelik olarak Endüstriyel Yetkinlik Destekleme Projesi'ni (EY-DEP) açıkladığı toplantıda bir sunum yapan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, jeopolitik konumu itibarıyla stratejik bir öneme sahip Türkiye için savunma sanayinin haklı gerekçelerle ayrıcalıklı olarak konumlandığını ifade etti. Yorgancılar, "Bugün İtalya'dan, Almanya'dan savunma sanayinde çok daha güçlü olmak zorundayız. İçinde bulunduğumuz konjonktür itibarıyla daha güçlü bir Türkiye için daha güçlü bir ekonomi ve daha güçlü bir ordu için karşılıklı daha çok işbirliği olmalı" diye konuştu.

İzmir hazır

İzmir'deki sektörel çeşitlilik içinde sanayi geleneğinin çok eskiye dayandığını, bugün işletmelerin başında bulunan üçüncü kuşak sanayicilerle katma değer yaratan bir tecrübe ve yeteneğe sahip olduğunu vurgulayan Yorgancılar, savunma sanayi açısından bakıldığında bölgedeki birçok firmanın ana yüklenici konumundaki TAI, TEI, ASELSAN, HAVELSAN, ROKETSAN, MKE ve ALP

HAVACILIK gibi kuruluşlara hizmet verdiğini anlattı. Ender Yorgancılar, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bölgemizde gerek ticari gerekse teknolojik kapasite ve kabiliyetleri doğrultusunda ana yüklenici olabilecek birçok firma da bulunuyor. BMC ana aktör olarak kendini ispatlamıştır. Dirinler, Norm Cıvata, CMS Jant, İzeltaş bu firmalardan bazılarıdır. Mevcut durumumuzu stratejik olarak değerlendirdiğimizde hedefimiz yüzde 100 savunma sanayine hizmet veren firmalar yaratmak yerine ticari faaliyetlerine devam ederken teknolojik kabiliyetlerini savunma sanayinde ihtiyaç olması halinde kullanabilecek firmalar

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, savunma sanayinde İzmir'in potansiyelinin değerlendirilmesini isterken, "Yaptığımız çalışmalarla çözüm ortağı olmayı hedefledik. Sektörde firmaların başvuru noktası olduk" dedi.

ortaya çıkarmaktır.”

Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak 2000’li yılların başında oluşturdukları Yönetim Kurulu Çalışma Grupları arasına Savunma Sanayi Çalışma Grubu’nu dahil ettiklerini hatırlatan Yorgancılar, “Yerel ve genel ölçekte çözüm ortağı olmayı hedefledik. Sektöre üretim sağlayan firmaların başvuru noktası olduk” dedi.

EBSO’nun katkısı

Ender Yorgancılar, EBSO Savunma Sanayi Çalışma Grubu’nun katkılarıyla gerçekleştirdikleri faaliyetler arasında; 2009 yılında Deniz, Hava, Kara Kuvvetleri, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıkları olmak üzere tüm kuvvetlerin katılımıyla İzmir’de bir ilke imza atarak 1. Müşterek Malzeme Sergisi’nin gerçekleştirilmesi, IDEF Uluslararası Savunma Sanayi Fuarlarına katılarak İzmirli sanayicilerin ürünlerinin tanıtılması, ana yüklenici kurumların ziyaret edilerek karşılıklı istişarelerde bulunulması, Savunma ve Havacılık Sanayi İmalatçılar Derneği işbirliği ile İzmir Savunma Sanayi Buluşması etkinliği, ABD Havacılık ve Savunma Heyeti organizasyonu ile bilgilendirme toplantısı ve ikili görüşmeler, Ankara Savunma ve Havacılıkta Endüstriyel İşbirliği Günleri etkinliği, ROKETSAN ile tanıtım ve işbirliği görüşmeleri ile İZKA desteğiyle Savunma Sanayine Tedarikçi Olabilecek İzmir Firmalarını İçeren Sektör Analizi projesinin hazırlanmasını aktardı.

Türkiye kazanacak

Savunma sanayine yönelik faaliyetlerin ülkemizin savunma sanayisinin millileştirilmesine katkı koymak amacıyla gerçekleştirildiğini vurgulayan Yorgancılar, stratejik öneme sahip sektörde ihtiyacın yerli üretimle karşılanmasının öneme dikkat çekti. Yorgancılar, son yıllarda yerleşmenin artarak yüzde 60’lara gelmesinde Milli Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı’nın çabalarını takdirle

karşıldıklarını ifade ederken, “Yerli gemilerimizden yerli insansız hava araçlarımıza, kirpilerimizden atak helikopterlerimize kadar gururumuz olan milli servetlerimizin çeşitlendirilerek artması en büyük temennimizdir. Yaptığımız tüm bu çalışmalar sonucunda savunma sanayinin yapılanmasında birinci sırada yer alan ana sistem üreticileri firmalarının başarılı olmaları için daha küçük ve orta ölçekli uzmanlaşmış işletmelerle işbirliği yapmaları gerekliliği ortaya

çıkıştır. Dünyada çok başarılı örneklerini gördüğümüz savunma sanayinin özel sektöre açılması, tersaneye sanayicinin girmesinin sağlanması ortaklık kültürünü geliştirecek ve dinamik bir birliklik sağlayacak. Kazanan Türkiye olacak” dedi.

Yorgancılar’dan savunmaya 5 öneri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, EYDEP sunumunda savunma sanayine yönelik olarak şu önerileri gündeme getirdi:

- 2012 yılında İZKA Projesi olarak gerçekleştirdiğimiz “Savunma Sanayine Tedarikçi Olabilecek İzmir Firmalarını İçeren Sektör Analizi” projesi ülke genelinde yaygınlaştırılmalı. Firmalar böylece Milli Savunma Bakanlığı’nın da ulaşabileceği, izlenebilirliği olan ortak bir havuzda toplanacaktır. TSK’nın idame işletme ihtiyaçları dahil hareket ihtiyaçlarının karşılanmasında kolaylık sağlanacaktır.

- Sektöre üretim yapan firmaların yetenekleri bilinmesine rağmen, tedarik mevzuatı üretilen ürünlerin firmalardan direkt alınmasına uygun değil. Yerleşme hedefini de geciktiren, dışarıya bağımlılığımızı artıran bu mevzuat ivedilikle revize edilmeli. Mevzuattaki değişikliğin ardından da, ilkinin başarıyla düzenlediğimiz TSK Müşterek Malzeme Sergisi’nin ikincisini yine İzmir’de yapmaya talibiz.

- Kamu İhale Kanunu’nun 63. maddesinde, değişiklik yapılarak; “yerli malı olarak belirlenen malları teklif eden istekliler lehine, yüzde 15 olan oranın yüzde 25’e çıkartılarak, ‘konulabilir’ ifadesi ‘konulacaktır’ şeklinde düzeltilmeli. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü yüzde 15 zorunluluğu müjdesini verdi. Ancak oranın artırılması faydalı olacaktır.

- Havacılık sanayinde mevcut teknoloji birikimi ve üretimi bölgemizde mevcut olmasına rağmen, en büyük sorun üretilen malzemelerin ve hava araçlarının akreditasyonunun sağlanmasındaki sistem eksikliğidir. Milli olarak akreditasyon yetkisini verecek teşkilat yapısının kurulmasına ihtiyaç vardır.

- Bu kapsamda havacılık sanayinde Boeing, Lockheed Corporation, Northrop Grumman gb. ana aktörlerin aradıkları NATCAP sertifikasyonunun sağlanmasında gerek maddi, gerekse eğitim boyutunda destek verilmelidir.

AVRUPA İLE YARIŞIN

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, "Türkiye'nin en büyük ekonomilerinden biri olmak İzmir'e yetmemeli. Sizin diğer illerle değil Milano, Rotterdam, Liverpool ve Hamburg ile yarışmanız lazım" dedi. İzmirli sanayicilere Avrupa'yı hedef gösteren, Ar-Ge, tasarım, patent, markalaşma konularında Türkiye'ye öncülük etmelerini isteyen Bakan Özlü, "Türkiye teknoloji üretmese geleceği yok. Türkiye'nin esas açığı teknoloji açığıdır" diye konuştu.

Çeşitli ziyaretlerde bulunmak üzere İzmir'e gelen Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Özlü, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın (EBSO) konuğu oldu. EBSO Sanayiciler Kulübü'ndeki buluşmada İzmir Valisi Erol Ayyıldız, AK Parti İzmir Milletvekili Necip Kalkan, AK Parti İl Başkanı Bülent Delican, İzmir Esnaf ve Sanatkar Odaları Birliği (IESOB) Başkanı Zekeriya Mutlu da hazır bulundu.

Uluslararası açılım

İzmirli sanayici ve iş adamlarına ses-

lenen Bakan Faruk Özlü, Türkiye ekonomisinin en önemli şehirlerinden birinin İzmir olduğunu, Başbakan Binali Yıldırım'ın da bu kentten seçilmiş olmasının ayrı bir önem kattığını belirtti. Ekonominin İzmir'de attığını ancak ihracatta ilk sıralarda yer almasının bir başarı sayılmaması gerektiğini de vurgulayan Bakan Özlü, "İzmir, bugün ekonomideki üretim ve ticaretteki ağırlığını koruyor. Kadim bir ticaret limanı olan İzmir, bu coğrafyada ekonominin nabzının attığı merkezlerden birisidir. Ancak, ileri teknoloji yatırımlarında 5. Bölge teşviki alan İzmir'in yapabileceklerinden daha azını yaptığını düşünüyorum. Türkiye'nin en büyük ekonomilerinden biri olmak İzmir'e yetmez, yetmemeli. İzmir'in Türkiye'deki diğer şehirlerle değil; Milano, Rotterdam, Liverpool ve Hamburg ile yarışmalı. İzmir, kadim zamanlarda olduğu gibi, yeniden Akdeniz'in en önemli ticaret merkezi haline dönüşmeli. Ama bunun için yüksek teknolojlili üretime yönelmelisiniz" diye konuştu.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, İzmir'e hedef gösterdi: Limancılık alanında Rotterdam, modada Milano, yüksek teknolojide Hamburg ve ulaşımda ise Liverpool şehirleri rakipleriniz olmalı.

Gökçüoğlu: Bürokratik engeller kaldırılmalı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçüoğlu, Bakan Özlü'nün proaktif şekilde konulara yaklaştığını ve bunun da sanayiye güç verdiğini söyledi. EBSO olarak Ar-Ge ile ilgili gündeme getirdikleri birçok talebin hayata geçirilmesinden mutluluk duyduklarını ifade eden Gökçüoğlu, teknolojik dönüşüm için daha hızlı adımlar atılması gerektiğini de vurgulayarak, "Dünya gündeminden kopmadan Sanayi 4.0 için çalışmalıyız. Bu kapsamda Araştırma Geliştirme Fonu kurulduğunu da mutlulukla öğrendik. Fakat, Sanayi 4.0 sürecinde Ar-Ge ile Ür-Ge doğru ayrılmalı ve belirlenecek kriterlere göre destekler verilmeli. Ar-Ge merkezleriyle ilgili teşvikleri de çok önemsiyoruz. Ayrıca Ar-Ge standartları da dünya standartlarına yükseltilmeli. Üniversitelerde Ar-Ge bölümleri kurulmalı. Temel Bilimler Fakültesi mezunlarının Ar-Ge merkezlerinde istihdam edilmesini de çok önemsiyoruz" dedi.

TÜBİTAK reformunun son derece sevindirici olduğunu kaydeden Gökçüoğlu, kurumda uzun süren inceleme işlemlerinin hızlandırılması gerektiğini dile getirdi.

Sanayicinin üretimle ilgili konularını da gündeme getiren İbrahim Gökçüoğlu, "Uzun ve zorluklarla dolu OSB kamulaştırmalarında işlemler, yapılaşmanın önünde engel oluyor. Bu nedenle kamulaştırma yetkisi tekrar OSB'lere verilmeli. Böylece daha hızlı hareket edilir. Kullanılmış makine ithalatında ise İhtisas Gümrüğü kurulsun. İzmir-Sasalı'da bu İhtisas Gümrüğü'nün alt yapısı mevcut. Burada kurulması konusunda desteğinizi istiyoruz" diye konuştu.

Potansiyel yüksek

Türkiye'nin yüksek teknolojiye geçiş sürecinde en başta gelen kentin İzmir olduğunu kaydeden Bakan Faruk Özlü, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yüksek teknolojiye geçiş hedeflerimizde potansiyeli en yüksek şehirlerin başında İzmir geliyor. Köklü üniversiteleri, 13 organize sanayi bölgesi, dört teknoloji geliştirme bölgesi ve 31 Ar-Ge merkezi bulunan bu şehir, üniversite-sanayi işbirliğini en üst seviyede hayata geçirmek için gerekli imkan ve fırsatlara sahiptir. İzmir'in özellikle eğitimi ve yeniliğe açık nüfusunun bu bölgeyi bir teknoloji merkezine dönüştürmek için ciddi bir fırsat olduğunu düşünüyoruz. Halen 376 olan Ar-Ge merkezini bu yıl 1000'e çıkarmak istiyoruz. İzmir'deki 31 olan Ar-Ge merkezi sayısını da artırmalıyız."

Liderlik etmelisiniz

Türkiye'nin, teknoloji üretme-

Esen: Müjdelere ihtiyacımız var

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen de yaptığı konuşmada, Türkiye'nin altını oymak isteyenlerin bir hayli fazla olduğunu ifade etti. Bu durumun ilacını, üretim ve yatırım olarak açıklayan Esen, "Bunun için bölge sanayicileri olarak şartlar ne olursa olsun üretim ve yatırım inadından vazgeçmedik. Bölgemizdeki organize sanayi bölgelerinin doluluğu da bunun en güzel ispatı. Örneğin benim başkanlığına yaptığım Menemen Plastik OSB'de tüm parseller sanayiciler tarafından alındı. Bu da ülkemiz sanayicisinin yatırımdan vazgeçmediğini gösteriyor. Dövizin istikrar kazanmasıyla tekrar üretim ve yatırım seferberliği ile istihdamı artıracacağız, sanayinin büyümesi hız kazanacak. Bu noktada sizin vereceğiniz müjdelere de ihtiyacımız var" dedi.

diği takdirde geleceğinin olmadığını kaydeden Bakan Özlü, “Biz teknoloji üreteceğiz, akıl satacağız ve açığı kapatacağız. Türkiye'nin esas açığı teknoloji açığıdır. Dünya ticaretinde aldığımız pay yüzde 1'in altındadır. Yüksek teknoloji ürünlerin ihracatımızdaki payı yüzde 4'ün altındadır” bilgisini verdi.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Özlü, Türkiye ekonomisinin geçen yıl birçok baskıya maruz kaldığını, üçüncü çeyrekteki daralmanın ardından dördüncü çeyrekteki ılımlı toparlanma sürecinde ulaşılan hızın da yeterli olamayacağını dile getirdi.

“Bizim yürüyerek değil koşarak gitmemiz lazım. Özellikle bilimde ve teknolojiye gelişmiş ülkelerle aramızdaki farkı kapatmamız lazım” diyen Bakan Özlü, İzmirli sanayicilerin, Ar-Ge, tasarım, patent, markalaşma gibi konularda Türkiye'ye öncülük, rehberlik ve liderlik etmesi gerektiğini vurguladı. Faruk Özlü, “Mesele sadece daha fazla üretmek değildir. 10 liraya aldığımızı 11 liraya satıyorsak, bunu artık 15 liraya, 20 liraya satabilmektir. 10 liraya aldığımız bir hammaddeyi basitçe işleyip satıyorsanız, 11 liraya satarsınız. Buna teknoloji ve yenilik katarsanız 15 lira olur; buna tasarım katarsanız 17 lira olur; buna marka değeri katarsanız 20 lira olur. Bu nedenle, Bakanlığımızın temel meselesi üretimde katma değeri artırmak ve bunu sağlayacak alanlara yönelmektir. Bu nedenle, Bakanlığımızın temel meselesi üretimde katma değeri artırmak ve bunu sağlayacak alanlara yönelmektir. Geçtiğimiz yıl hayata geçirdiğimiz Ar-Ge Reform Paketi, bu açıdan önemli bir dönüm noktasıdır” ifadelerini kullandı.

Değişim ve dönüşüm

Yine bu yılın başında hayata geçen Sınai Mülkiyet Kanunu ile çok uzun yıllardır talep edilen büyük bir ihtiyacı karşıladıklarını kaydeden Özlü, şunları söyledi:

“Burada durmayacağız, reformlarımızı sürdüreceğiz. Mesela TÜBİTAK'ı yeniden yapılandıracağız. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nu kaldırıp yerine Bilim Teknoloji ve Sanayi İcra Kurulu'nu getireceğiz. Bütçenin içinde Araştırma Geliştirme ve Teknoloji Fonu kuracağız. Böylece bilim ve teknoloji alanındaki çalışmalara, daha fazla ve daha doğru kaynak aktarabileceğiz.

Yine üretim maliyetlerini düşürmek adına sanayimizi 4'üncü sanayi devrimine hazırlamak en büyük amaçlarımızdan birisidir.

Kamunun ve özel sektörden temsilcilerinin olduğu Sanayide Dijital Dönüşüm Platformu'nu kurduk. Bu platform, sanayinin dijital dönüşümüyle ilgili yol haritamızı belirleyecek.

Yine üzerinde çalıştığımız Üretim Reform Paketi de yatırımcıların daha ucuz ve daha uygun yatırım yeri bulmalarını sağlayacak düzenlemeler içerecek. Reform niteliğindeki bu çalışmaların yanı sıra, bugünün ihtiyaçlarına göre adımlar atmaya da sürdürüyoruz.”

KOSGEB aracılığıyla 50 bin lira faizsiz kredi desteğine başladıklarını ve ilk etapta 15 bin KOBİ'ye bu krediyi kullanılabildiklerini hatırlatan Faruk Özlü, “Ancak bu yıl içinde, başvuru yapan ve gerekli şartları taşıyan tüm KOBİ'lerin bu destekten yararlanmasını sağlayacağız. Böylece 10 milyar lirayı geçen bir kredi hacmi oluşturacağız” diye konuştu.

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, sanayiciler olarak şartlar ne olursa olsun üretim ve yatırımdan vazgeçmediklerini belirtirken, Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Gökçuoğlu Ar-Ge başta olmak üzere gündeme getirdikleri pek çok konunun hayata geçirilmesinden, Bakanlığın proaktif yaklaşımından memnurluk duyduklarını ifade etti.

SANAYİNİN

GLOBAL ÖLÇEKTE ÜRETİM VE MARKALAŞMASINDA

İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

ARAŞTIRMA • GELİŞTİRME • BELGELENDİRME • EĞİTİM • BİLGİLENDİRME

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

www.ebso.org.tr

Gökçüoğlu: Cazibe Merkezleri bir taşla iki kuş vuracak

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, Cazibe Merkezleri Programı'nda sadece yeni yatırımlara değil, yarım kalmış yatırımlarını yeniden ekonomiye kazandırmak isteyen ya da yatırımını büyütmek isteyen yatırımcılara da destek sağlanmasının önemli olduğunu belirtti. İbrahim Gökçüoğlu, özellikle KOBİ'lerin de yatırım yapmasının veya yatırımlarını büyütmesinin desteklenmesi gerektiğine dikkat çekti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, kalkınmakta öncelikli iller için hazırlanan Cazibe Merkezleri Programı'nın bir taşla iki kuş vuracağını söyledi. Gökçüoğlu, "Gönlümüz elbette ki doğrudan yatırımların İzmir'de gerçekleştirilmesinden yana. Fakat bir ülke sevdalısı olarak bu topraklarda nereye yatırım yapılmak istenirse en büyük destekçilerinden biri biz oluruz. Çünkü kazanan ülkemiz olacaktır" dedi.

Kalkınma Bakanlığı tarafından Yatırım Destek Programı kapsamında oluşturulan, Doğu ve Güneydoğu'da bulunan 23 ilde uygulanacak, Doğu ile Batı arasındaki kalkınma farkını üretimle, ihracatla ortadan kaldıracak ve binlerce insana istihdam sağlayacak Cazibe Merkezleri Programı, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda gerçekleştirilen toplantıyla İzmirli sanayicilere tanıtıldı.

Kalkınma Bakanlığı, Kalkınma Bankası ve İzmir Kalkınma Ajansı işbirliğiyle düzenlenen toplantının açılış konuşmasını yapan EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, "Cazibe

Merkezleri Programı, yatırım yapmayı düşünen yatırımcılar için cazip imkanlar sunarken, bölgenin toplumsal, ekonomik ve sosyolojik anlamda yeniden canlanması için de bir fırsat yaratmaktadır" dedi.

Kalkınmakta öncelikli olarak belirlenen 23 ilin gelişmesi ve kalkınmasının ülkemizde yaşanan toplumsal sorunların da çözümüne hizmet edeceğini söyleyen Gökçüoğlu, "Yatırımcılarımızın adı üstünde Cazibe Merkezi Programından yararlanmasını, programda hedeflenen rakamlara ve amacına ulaşılmasını ümit ediyorum" diye konuştu.

KOBİ'lerin yatırımlarını artırmalıyız

İbrahim Gökçüoğlu, ABD'de Donald Trump'ın başkan seçilmesinden sonra küreselleşme yerine korumacılığı öne çıkaran ABD ile AB arasında görüşmeleri sürdürülen Transpasifik Ticaret ve Yatırım Anlaşması'nı (TTIP) iptal etmesi, Meksika'ya yatırımı engellemesi, Çin'deki ABD markalarını geri çağırması, Müslüman ülke vatandaşlarına vize uygulamaları, İngiltere'nin AB'den ay-

rılması (Brexit) gibi küreselleşme yerine korumacılığın öne çıkmaya başlamasını gündeme getirirken, yatırımcıların da tedirginlikle bekle-gör politikası izlemeye başladığını hatırlattı.

Bunu gören ve proaktif davranan hükümetin 2016 Aralık ayından itibaren çok ciddi hamlelerle yatırımcıların iştahını kabartacak destekler sunduğunu, 2017 yılından geçerli olmak üzere yatırım, ihracat ve istihdam alanında üreticiyi destekleyen önemli kararlar alındığını vurgulayan Gökçüoğlu, son hamleyi kalkınmada öncelikli iller için hazırlanan Cazibe Merkezleri Programı'nın oluşturduğunu ifade etti.

"Yurt içinde ekonominin temel taşı olacak üretimi artırmak zorundayız" diyen EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, programda sadece yeni yatırımlara değil, yatırımlarını büyütme isteyen, yarım kalmış yatırımlarını yeniden ekonomiye kazandırmak isteyen yatırımcılara da destek sağlanmasının önemine dikkat çekti. İbrahim Gökçüoğlu, şunları söyledi:

"Yerli ürünlere yönelerek, ekonomimize birey olarak bizlerin de katkı sunmamız kaçınılmazdır. Özellikle de küçük orta ölçekli işletmelerimizin de yatırım yapmasını veya yatırımlarını büyütmesini sağlamalıyız. Aslında bu program bir taşla iki kuş vurmaktır. Yatırım yapmayı düşünen yatırımcılar için cazip imkanlar sunarken, bölgenin toplumsal, ekonomik ve sosyolojik anlamda yeniden canlanması için de bir fırsat yaratıyor. Kalkınmada öncelikli olarak belirlenen 23 ilin gelişmesi, kalkınması ülkemizde yaşanan toplumsal sorunların da çözümüne hizmet edecek."

Offset'i bütün anlaşmalarda uygulayalım

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, ülkenin kazanması için yatırımların devam-

Ali Cemal Ünen

Erdem Kazaz

Aydın Memük

İlîğının sağlanması gerektiğini savundu. Kamu ihalelerinde yerli yatırımcılar için yüzde 15 fiyat avantajının ihtiyari olarak algılanması yerine kesinlik kazandırılmasını isteyen İbrahim Gökçüoğlu, halen savunma sanayi alımlarında hayata geçirilen offset uygulamalarını tüm Bakanlık ve kurumların yapmasını önerdi. Offset ile ülkeden çıkacak dövizin deneleceğini, üretim ve ihracata olumlu katkı yapılacağını belirten Gökçüoğlu, "Sanayide, üretimde belli bir noktaya geldik, kalite sorunumuz yok. Her bakanlık ve bağlı kuruluşları ihale yapıyor, yurt dışından ürün alıyor. Offseti her platformda uygulamaya başladığımızda dışarıdan aldığımız ürün karşılığında biz de belli bir miktar ürün satabileceğiz. Böylelikle cari açığımız da azalır" diye konuştu.

Denge unsuru

İzmir Vali Yardımcısı ve İzmir

Kalkınma Ajansı Genel Sekreter Vekili Aydın Memük de, Türkiye'deki toplam sanayi üretiminin yüzde 10'unu gerçekleştiren, ihracatı 10 milyar doları aşan İzmir'in önümüzdeki dönemde Batı aksında İstanbul'u dengelemesi, Kuzey-Güney hattındaki bölgesel gelişmişlik farkının azaltılmasına önemli katkı sağlanmasının beklendiğini anlattı. Memük, "Cazibe Merkezleri Programı ile aynı durumun program kapsamındaki 23 il için de geçerli olacağını umuyoruz. Program kapsamında yapılacak yatırımla birlikte bu illerimiz İç Anadolu bölgemizdeki üretim merkezlerini destekler noktaya gelecek ve ekonomik açmazlarından bir nebze de olsa kurtulacaklardır" ifadelerini kullandı.

Programın odağında imalat sanayi var

Kalkınma Bakanlığı Planlama Uzmanı Erdem Kazaz, "23 ilimizi

kapsayan, vergi desteklerinden yatırım teşviklerine kadar çeşitli imkanların sunulduğu bu programdan yararlanmak için İzmirli sanayicileri Doğu'ya davet ediyoruz" dedi.

Cazibe Merkezleri ile belirlenen 23 ilin kalkınmasını, bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltarak bölgelerin kendi dinamiklerini harekete geçirmelerini amaçladıklarını vurgulayan Kazaz, böylece üretim ve istihdamın artırılıp ihracata daha fazla katkı verileceğini açıklarken, "Programın odağında imalat sanayi var. Yatırım süreci bir bütün olarak ele alındı. Yatırımcıya bölgelerde yapılan yeni yatırımları ele alan ve yarım kalmış yatırımları tekrar canlandıran bir yol haritası çizmesine yardımcı oluyoruz. Birbirini tamamlayan destekler sunuyoruz. Program ayrıca yatırımlarını büyütme isteyen firmaları da kapsıyor. Programda yüksek istihdam, ithal edilen ürünlerin üretilmesi, yerli teçhizat

içeren imalatlar, inovatif ürünler öncelikli olacak. Kalkınma Bankası bu konuda uzman ve programı destekleyecek. Bu programda önceliğimiz bölgede istihdamı artırmak olacak" ifadelerini kullandı.

Kalkınma Bankası Kredi Pazarlama Daire Başkanı Ali Cemal Ünen ise, Cazibe Merkezleri Programı bilgilendirme sunumunu gerçekleştirdi, katılımcıların sorularını yanıtladı. Programa şu ana kadar 70 şirketin başvurduğunu ve 2.7 milyar TL'lik destek talebi oluştuğunu söyleyen Ünen, "Program ağırlıklı olarak istihdam artırıcı imalata dönük yatırımları odaklıyor. Danışmanlık, bina ve arsa desteği, taşıma desteği ve makine-ekipman yatırımları veriliyor" dedi.

Ali Cemal Ünen ayrıca, EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu'nun off-set anlaşmalarının tüm bakanlıklar ve kamu kurumları tarafından hayata geçirilmesi önerisini destekleyeceklerini sözlerine ekledi.

23 il cazibe merkezi programında yer alıyor

Cazibe Merkezleri Programı, uygulama kapsamındaki illerin refah seviyesini yükseltmek amacıyla başlatılan bir yatırım seferberliği. Yatırım teşviklerine ek olarak anahtar teslim fabrikalar dahil vergi dışı destekler sağlayan program; Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Batman, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli ve Van illerinde uygulanacak.

Proje kapsamına giren 23 ilin toplam nüfusu 12.4 milyon. Bu nüfusun Türkiye nüfusuna oranı yüzde 16. Bu 23 ilin ihracattaki payı sadece yüzde 2.3, ülke ekonomisine katkısı ise yüzde 7.

Kaynak Hazine'den

Cazibe Merkezleri Programı kapsamında verilecek destekler Hazine Müsteşarlığı bütçesinden Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.'ye aktarılacak kaynakla karşılanacak. Kalkınma Bankası'nın sermayesini

160 milyon TL'den 500 milyon TL'ye artırma başvurusu da SPK tarafından onaylandı.

Hazine'den Kalkınma Bankası'na sağlanan kaynak, Banka'dan da cazibe merkezleri programı kapsamında arsa temini, altyapı işleri ve bina inşaatı ile ilgili işler için Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına, il özel idarelerine, belediyeler olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarına veya OSB tüzel kişiliklerine aktarılacak.

OSB'lerdeki boş parseller veya Hazine arazileri üzerine anahtar teslimi fabrikalar yapılacak ve bunlar yatırımcılara kiralanabilecek. Anahtar teslimi fabrika binası yapım desteği, faizsiz yatırım kredisi desteği, faiz indirimli işletme kredisi desteği verilecek. Üretim birimlerini Cazibe Merkezleri Programı kapsamındaki illere taşımak isteyenlere nakdi taşıma desteği verilecek. Bu kapsamda her yıl 30 fabrika inşa edilmesi bekleniyor.

Bunların yanı sıra sıfır faizli

yatırım ve işletme kredileri kullanılacak ve danışmanlık hizmeti sağlanacak.

8 ayrı destek

Program kapsamında danışmanlık hizmetleri, yatırım yeri tahsisi, bine yapımı, faizsiz yatırım, faiz indirimli işletme kredisi, üretim tesisi taşıma, çağrı merkezi yatırımı ile veri merkezi yatırımı ve enerji desteği verilecek.

İmalat sanayii yatırımlarının destekten yararlanması için en az 2 milyon liralık sabit yatırım olması ve asgari 30 kişiye istihdam oluşturması gerekiyor.

Çağrı merkezleri yatırımlarında ise 200 kişiye istihdam ve hizmet sözleşmesini yapma gibi şartlar var.

5 bin metrekarelik alanda TIER3 standartlarında kurulan veri merkezleri de destekten yararlanabilecekler. Üretim tesisini taşımak isteyen yatırımcılarda ise 200 kişilik istihdam ve son 2 yılda üretim faaliyetlerini sürdürmüş olma şartı aranıyor.

2017'deki tüm yatırım harcamaları vergiden muaf

Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'da yapılan değişiklikle, teşvikli yatırımlara yönelik önemli düzenlemeler hayata geçirildi. 2017 yılında yapılacak yatırımlarda, tüm bölgelerde yatırıma katk oranları 15'er puan arttırılırken, bu dönemde yapılacak yatırım harcamalarının gelir ve kurumlar vergisi indirim oranı yüzde 100'e yükseltildi. Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yapılacak bazı yatırımların, bu program için belirlenmiş desteklerin yanı sıra genel teşvik desteklerinin bazılarında da yararlanılması hükme bağlandı.

Ekonomi yönetimi, 2012 Haziran ayından bu yana uygulanan bölgesel ve sektörel yatırım teşviklerinin kapsamını, yeni bir düzenlemeyle genişletti. Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'a eklenen geçici bir madde ile 1 Ocak-31 Aralık 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için, vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranı her bir bölge için 15'er puan arttırıldı.

Yatırıma katkı oranı, bölgesel teşvik kapsamında, bölgeler arasında kademel olarak artırılarak yüzde 15-50 arasında uygulanıyordu. Bu oran büyük ölçekli yatırımlarda ise yüzde 25-60 arasında değişiyordu. Yatırıma katkı oranlarına bağlı olarak, tüm bölgelerde daha önce yüzde 50-90 arasında uygulanan gelir ve kurumlar vergisi indirim oranı ise 2017 yılı için yüzde 100 olarak uygulanacak. Bu indirim, yatırımcının diğer faaliyetlerden elde edilecek kazanç, teşvik belgesinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanacak.

Şimdi daha da 'cazip'

Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yer alan 4. ve 5'inci Bölge illerindeki OSB ile Kilis OSB'de gerçekleştirilecek, bölgesel, büyük ölçekli ve

stratejik teşvik uygulaması kapsamındaki yatırımlar, 6'ncı Bölge desteklerinden aynı oran, miktar ve süre şartlarında yararlanacaklar.

Cazibe Merkezleri Programı kapsamındaki üretim tesisi taşıma destek paketi çerçevesinde, Kalkınma Bankası tarafından desteklenmesi uygun görülen yatırımlar, kararda yer alan şartlarda genel teşvik programındaki desteklerden yararlanabilecek.

Programa dahil olan 4'üncü ve 5'inci Bölge'deki illere (Elazığ, Erzincan, Malatya, Adıyaman, Bayburt, Erzurum, Gümüşhane, Tunceli) taşınan tesisler, bu bölgede geçerli olan süre ve miktarda sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanacaklar. 6'ncı Bölge'ye (Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkari, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Van) taşınanlar ise sigorta primi işveren hissesi desteği, sigorta primi desteği ve gelir vergisi stopaj desteğinden yararlanacaklar. Taşınan tesislerin, asgari sabit yatırım tutarı ve kapasite şartlarını sağlaması halinde, hem genel teşvik uygulamalarına ilişkin desteklerden, ilave yatırım ise bunlara ek olarak, gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası ve vergi indirimi desteklerinden yararlanacak.

Cazibe Merkezleri Programı kapsamındaki illerde kurulacak çağrı merkezleri ve vergi merkezleri, kurulduğu bölgenin bölgesel teşviklerinden herhangi bir asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın yararlanacak.

Cazibe Merkezleri Programı, daha 'cazip' hale getiriliyor. Yapılan düzenleme ile 2017 yılında yapılacak yatırım harcamalarında gelir ve kurumlar vergisine muafiyet getirildi.

Yorgancılar: ABD ile ticaret hacmimizi yeterli bulmuyoruz

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye'nin ABD ile müttefik olmasına rağmen iki ülke arasındaki ticaretin yeterli düzeyde olmadığını ve artırılması gerektiğini söyledi.

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Ankara Büyükelçisi John Bass, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı ziyaret etti.

ABD Başkanı Donald Trump'un Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) Anlaşması'nı, ABD'nin ekonomik çıkarlarını göz önünde bulundurarak gündemden kaldırdığını kaydeden Yorgancılar, Çin'de üretim yapan birçok firmanın ABD menşeli olmasına değindi.

Ender Yorgancılar, "ABD ile çok uzun yıllardır müttefikiz ancak ticaret hacmimizi yeterli bulmuyoruz. Başkan Trump döneminde ekonomik ilişkilerin de artmasını umuyoruz. Türkiye, Çin ve İtalya arasındaki en büyük üretim merkezi. Türk işadamları girişimci ruha sahip, şu anda ihracatın yüzde 92'si sanayi ürünleri kaynaklı. Eskiden çoğunlukla Türkiye'den tarım ürünleri ihraç edilirken, bu durum sanayide yaşanan gelişmeler ve Türk işadamlarının girişimleriyle değişti. Türk işadamlarının yurtdışında kurduğu işbirlikleri sayesinde üçüncü ülke pazarlarına girerken mevcut pazarlardaki paylarını

artırdı" dedi.

Teröre karşı ortak mücadele

Yorgancılar ziyarette, dünyanın bir çok yerinde yaşanan terör saldırılarından derlenen görüntüleri içeren bir sunum göstererek dünyanın 11 Eylül'de büyük çaplı terör saldırılarıyla tanıştığını ifade etti. Yorgancılar, "Terör sadece Türkiye'yi değil, tüm dünyayı baskı altına almayı hedefliyor. Küreselleşen terörün çözümü de küresel olmak zorunda. Dünya üzerinde her devlet, terör ile ilgili sahip olduğu enformasyonu paylaştığı takdirde terörü bitirmenin daha kolay olacağını düşünüyorum" diye konuştu.

ABD Ankara Büyükelçisi John Bass da, her iki ülke hükümetinin terörü global bir sorun olarak gördüklerini ve terörün önlenmesine yönelik iki ülke hükümetinin daha yakın işbirliğine gitmesi sonucunda başarılı sonuçlara ulaşacağına inandığını söyledi. Bass ayrıca, Türkiye ile ABD arasındaki ticari ilişkileri geliştirmek için daha önceki ABD Başkanlarının gösterdiği çabayı Başkan Trump'ın da göstereceğine ve önümüzdeki dönemlerde bölgesel anlaşmalardan ziyade ikili anlaşmaların daha önemli hale geleceğini vurguladı.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, ziyaret anısına ABD Büyükelçesi Bass'a plaket verdi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, ABD Büyükelçisi Bass'ın ziyaretinde Türkiye'nin İtalya ile Çin arasında en büyük üretim merkezi olduğuna dikkat çekerken, dostluk ve müttefiklik ilişkisine rağmen ABD ile ticaretinin yeterli olmadığını ve artırılması gerektiğini söyledi.

Finlandiya ile gündem sektörel işbirliği

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Finlandiya ile sanayide sektörel işbirliklerini geliştirmek için ilk adımları attı. EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, yenilenebilir enerji, demir çelik, kağıt, kimya, plastik, gıda, tekstil ve otomotiv yan sanayi başta olmak üzere hemen her sektörde Finlandiyalı sanayicileri İzmir'deki muhataplarıyla buluşturarak iki ülke arasındaki ekonomik ilişkileri daha üst seviyelere taşımak istediklerini bildirdi.

Geçtiğimiz yıl Eylül ayında göreve başlayan Finlandiya Büyükelçisi Paivi Kairamo ve Finlandiya İzmir Fahri Konsolosu Mehmet Ali Molay, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret ederek Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi ile bir araya geldi. Ziyarette iki ülke arasındaki ticari ilişkiler ve işbirliği imkanları masaya yatırıldı. Türkiye ile Finlandiya arasında son 3 yıldır ortalama 1.5 milyar dolarlık dış ticaret hacminin gerçek potansiyeli yansıtmadığını belirten Çiçekçi, sektörel işbirliklerinin önemine dikkat çekti.

EBSO çatısı altındaki 4 bin 500'ü aşkın sanayicinin gıda, tekstil, demir çelik, makine, elektrik-elektronik, kimya, plastik, otomotiv ve yan sanayi, enerji gibi alanlarda faaliyet gösterdiğini hatırlatan Erdoğan Çiçekçi, "Sektörel çeşitliliğimizin yanısıra alanlarında şehrin tanınmış sanayicileriyle akademisyenlerden ve uzmanlardan oluşan çalışma gruplarımız var. İşbirliği yapabileceğimiz sektörleri, yol haritamızı belirleyelim, geleceğe yönelik adımlarımızı atalım.

Sayın Büyükelçi bu ziyaretle ne kadar büyük bir başlangıç yaptığını fark edecek" dedi.

Çiçekçi ayrıca, geçmiş dönemde EBSO'da Meclis Başkanvekilliği görevinde bulunan Finlandiya İzmir Fahri Konsolosu Mehmet Ali Molay'ın endüstriyel orman ve kağıt alanındaki başarılı çalışmalarını övdü.

Türkiye-Finlandiya Elçileri

Finlandiya Büyükelçisi Kairamo da, Türkiye'nin çok etkileyici bir nüfus sayısına sahip olduğunu, potansiyelin büyük olduğunu bu nedenle ilişkileri geliştirmek istediklerini söyledi. Kairamo, "Siyasi ilişkilerimiz devletlerin en üst kademelelerinden başlayarak iyi şekilde devam ediyor. Bu ziyaretimin amacı da İzmir ve Ege Bölgesi'yle hangi konularda iş birliği yapabileceğimizi öğrenmektir. Sanayide sizin için önemli bütün sektörler bizim için de önemlidir. Tahminlerimizin ötesinde yüksek bir potansiyel var. Finlandiya olarak her ülkedeki elçiliklerimizde ticari danışman bulunmuyor. Ama Türkiye'deki elçiliğimize ticari ataşe atandı ve bir ticaret konseyi var. Biz bunlara 'Türkiye-Finlandiya Elçileri' adını verdik. Bütün konular için çalışmaya hazırız. Sadece sanayi değil, eğitim, sağlık teknolojileri ve dijitalleşme üzerinde de ortak çalışmalar yapabiliriz. Türkiye'nin AB ile belirli bir seviyeye taşınmış bir ticareti olması bizim için de bir avantaj" diye konuştu.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, Finlandiya Büyükelçisi Paivi Kairamo'nun Odayı ziyaretinde her sektörde İzmirli ve Finlandiyalı sanayicileri bir araya getirerek işbirliklerinin artırılmasını, ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesini istedi.

İzmir-ABD ticaretine ulaşım dopingi

İzmir ile ABD arasındaki dış ticaretin yeni köprüsü ulaşım sektörü olacak. Nisan ayı başında İzmir'e gelecek ABD'li ulaşım alanında uzmanlaşmış şirketler, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın da katkılarıyla kara, hava, deniz ve demiryolu ulaşımına yönelik üretim yapan muhataplarıyla buluşup yeni işbirliklerinin temellerini atacak.

ABD Türkiye Büyükelçiliği Ticaret Ataşesi Shari Stout, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nı ziyaret ederek Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu ile biraraya geldi. ABD'de kara, hava, deniz ve demiryolu ulaşımında uzmanlaşmış şirketlerden oluşan ticaret heyetinin 3-6 Nisan günleri arasında sırasıyla Ankara, İzmir ve İstanbul'u ziyaret edeceğini haber veren Stout, "Ankara'da Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilileriyle görüşecek olan heyeti, İzmir'de sizlerin desteğiyle ulaşım sektörüne yönelik üretim yapan seçkin firmalarla bir araya getirip yeni işbirlikleri sağlamalarını istiyoruz. İstanbul'daki programda 3. Köprü ve 3. Havalimanı ağırlıklı olacak" dedi.

İzmir'de olmaktan mutluluk duyduklarını vurgulayan Shari Stout, "Ticaret heyetimizde iki ülke firmaları için büyük fırsatlar var. Bunu mutlaka değerlendirilim. ABD'de yatırım yapmayı düşünen firmalar konusunda da EBSO ile çalışmak, EBSO'da buna özel bir toplantı düzenlemek istiyoruz. Ayrıca, Haziran ayında Washington'da gerçekleştirilecek 2 günlük seminere İzmirli firmaları da

götürmek isteriz" diye konuştu.

Gökçüoğlu: İşbirliğimizi geliştirelim

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu da, İzmir ile ABD arasındaki ticarete kent lehine 170 milyon dolarlık artı verildiğini hatırlatırken, sektörel düzeyde yeni işbirlikleriyle rakamların daha yüksek noktalara ulaşmasını istediklerini belirtti.

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkililerinin, İzmir'i; Çiğli ile Üçkuyular arasında deniz altına inşa edilecek tünel, suni ada ve köprü ile körfezden de birleştirecek projenin yanısıra çevre yoluna paralel yeni bir çevre yolu yapılacağını çeşitli toplantılarda ifade ettiklerini de aktaran Gökçüoğlu, "Odamız çatısı altındaki 64 meslek komitesinde toplanan üyelerimiz arasında dünyada bilinen büyük markalarla çalışan sanayiciler var. ABD'den ilgili firmalarla karşılıklı görüşürerek arzu ettiğimiz sonuçlara ulaşabiliriz" dedi.

ABD'nin bakış açısı değişmeli

Türkiye ile ABD'nin stratejik ortak ve NATO'da partner olmasına rağmen, son zamanlarda siyasi ilişkiler nedeniyle ekonomik ilişkilerin de olumsuz yönde etkilenmeye başladığına dikkat çeken Gökçüoğlu, şunları söyledi:

"ABD Türkiye'yi riskli olarak nitelendirdiği için sigorta şirketleri Türkiye'ye gelecek heyetleri sigortalamıyor. Türkiye'yi demokrasi konusunda eleştiren ABD, Suriye'de terörist unsurlarla birlikte hareket ediyor. Ekonomik ilişkilerimizin gelişmesi için ülkelerimiz arasındaki eski ilişkilerin yeniden kurgulanması, ABD'nin Türkiye'ye bakış açısının değişmesi gerekiyor. Bu konuda bizler de üzerimize düşeni yapıp süreci hızlandıran çalışmalar içinde olmalıyız."

İbrahim Gökçüoğlu, ABD'nin Türkiye'ye karşı bakış açısını değiştirmesinin Türkiye ile tarihi, kültürel ve siyasi bağları bulunan diğer ülkelerde gerçekleştirilecek projelerde de olumlu sonuçlar vereceğini ifade etti.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, İzmir'in ulaşım alanındaki projelerinin ABD'li şirketlerle yeni işbirliklerinin kapılarını açacağını söyledi.

Ticarette 1 trilyon dolarlık kolaylık!

Küresel ticaret sistemi için dönüm noktası olacak bir adım atıldı. Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) 21 yıllık geçmişinde ilk kez çokuluslu bir ticaret anlaşması yürürlüğe girdi. Üye ülkelerin üçte ikisinin onaylaması sayesinde devreye giren 'Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması', küresel ticaretin üzerindeki düzenlemelerin hafifletilmesini ve gümrük uygulamalarının kolaylaştırılmasını amaçlıyor. Türkiye'nin de imzacılarından olduğu anlaşmanın küresel ticarete yılda 1 trilyon dolarlık bir katkı sağlaması bekleniyor.

DTÖ Genel Direktörü Roberto Azevedo, anlaşmayı duyurduğu basın toplantısında, Ruanda, Umman, Çad ve Ürdün'ün de onay vermesiyle anlaşmayı hayata geçirmek için gerekli üçte ikilik çoğunluğa ulaşıldığını duyurdu. Anlaşma, gümrük işlemlerinin düzenlenmesini, kolaylaştırılmasını ve ortak standartlara kavuşturulmasını amaçlıyor. DTÖ'ye göre ticaretin basitleşmesiyle bir malı ithal etmek için gerekli süre 1.5 gün, ihracat için gerekli süre de 2 gün azalacak. Bunların hayata geçirilmesiyle dünyada ticaret masraflarının azaltılması sağlanacak. Azevedo, ticaret masraflarının ortalama yüzde 14.3 azalacağını duyurdu.

OECD'ye göre ticaret maliyetlerindeki her yüzde 1'lik iyileşmenin dünya ekonomisine 40 milyar dolardan fazla katkı sağlaması öngörülmüyor.

Türkiye de imzaladı

Yaklaşık 16 yıldır müzakereleri süren anlaşma, 2013 yılında Bali'de düzenlenen konferansta oy birliği ile kabul edilmişti. 'Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması'nın imzacıları arasında ABD, Kanada, Avrupa Birliği de var. Türkiye'nin de imzaladığı Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması 2015 yılının başından beri Türkiye için de öncelikli konular arasında.

Anlaşma ne öngörüyor?

■ Ticareti kolaylaştırma kavramı, ticari prosedürlerin basitleştirilmesinden ticareti kolaylaştırıcı yeni teknolojilerin kullanımına kadar çok geniş bir yelpazeyi kapsıyor. Ticaret tarifeleri gibi geleneksel engelleri dikkate almıyor.

■ Ticareti kolaylaştırma kavramı, DTÖ tarafından, uluslararası ticarete malların dolaşımı esnasında ortaya çıkan tüm faaliyet, uygulama ve formalitelerden oluşan ticari prosedürlerin basitleştirilmesi ve uyumlaştırılması olarak tanımlanıyor.

■ Malların ulusal sınırlar

arasında dolaşımı esnasında ortaya çıkan tüm süreç ve kontrollerin etkinliğinin artırılması ve maliyetleri düşürecek şekilde iyileştirilmesi hedefleniyor. Kolaylaştırma kavramı, en genel ifade ile gümrük işlemlerinin maliyetini ve işlem sürecini azaltacak her türlü yenilik, uyumlaştırma ve basitleştirme işlemlerini kapsıyor.

■ Bu şekliyle, ticaretin etkinliğini artıracak, maliyet ve işlem sürecini kısaltacak her türlü düzenlemeyi kapsayan ticareti kolaylaştırma kavramı, gümrük işlemlerinin ve idari süreçlerin modernizasyonu ve

basitleştirilmesi, ileri teknoloji kullanımı, altyapının geliştirilmesi ve standartların uyumlaştırılması gibi ihracat ve ithalatın daha kolay, daha hızlı ve daha düşük maliyetli yapılabilmesini amaçlıyor.

■ Dünya Ticaret Örgütü'nün söz konusu anlaşmayla dünya ticaretindeki sınırlamaların kaldırılması, özellikle bürokrasinin kademeli olarak küçültülmesi, sanayi ülkelerinin başka ülkeler için uyguladığı ithalat gümrüklerinin ve kendi ürünlerine uyguladığı tarım sübvansiyonlarının da azaltılması amaçlanıyor.

Sanayide eko-etiket devri

Ege Orman Vakfı'nın Hayat Boyu Öğrenme Mesleki Eğitim ve Geliştirme Derneği işbirliğinde İngiltere merkezli The Carbon Trust ile ortaklık yaparak Avrupa Birliği desteği aldığı "İş Dünyası için Çevresel Ayak İzi" projesinde sona gelindi. Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın da ortak olduğu projenin kapanış toplantısı, proje iştirakçileri ve iş dünyasının katılımı ile EBSO Meclis Salonu'nda yapıldı. 12 ay süren ve 175 bin 739 Euro'luk bütçesi olan proje ile; Türkiye'de üretilen, özellikle ihracata yönelik ürünler için çevresel ayak izinin oluşturulması, belgelendirilmesi ve buna ilişkin ürün etiketlerinin hazırlanması konusunda AB'ye üye ülkelerde yapılan çalışmalar ve iyi uygulama örnekleri aktarıldı. Bundan sonra projenin sürdürülebilirliğini sağlama ve yeni ürünlerle etiket verme sistemi Ege Orman Vakfı tarafından yönetilecek.

EBSO sanayiciyi bilgilendiriyor

AB ve Türkiye Arasında Sivil Toplum Diyaloğu-IV Çevre Hibe Programı kapsamındaki projenin çıktılarının anlatıldığı toplantıda katılımcılara hitap eden EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, kurum olarak, çevreye rağmen değil, çevreyi koruyarak ve mevzuata uygun üretim yapılması konusunda sanayicilerini bilgilendirmek ve bakış açılarını değiştirmek amacıyla Çevre Ödül Yarışması başta olmak üzere birçok etkinlik düzenlediklerini söyledi. Çiçekçi, karbon ayak izi projesinin ortağı olmaktan mutluluk duyduklarını belirterek, "Söz konusu bu proje de yine bu çalışmalara destek olması ve sanayicinin üretim şeklini etkilemesi açısından bizler için önem arz ediyor. Artık tüm dünya ama özellikle AB üye ülkeleri bizlerden ürün veya hizmet alırken, onun karbon ayak izi gibi çevreye olan etkilerini de sorguluyor" dedi.

Zorunluluk yolda

İşletmelerde gönüllü olarak devam eden işleyişin, önümüzdeki yıllarda zorunluluk haline gelmesinin de muhtemel olduğunu dile getiren Çiçekçi, "Şimdiden bu anlayışı işletmelerin benimsemesi, bu önemli değişikliğe uyum göstermeleri açısından oldukça kolaylık sağlaya-

caktır. Sanayicimiz cebinde ne kadar para olduğunu biliyorsa, ürettiği ürün başına çevreye ne kadar etki yaptığını da bilmelidir diye düşünüyorum. ‘Bizlere bu ürünü üretirken ne kadar su, elektrik vb. doğal kaynak kullandın, ne kadar karbondioksit emisyonun oldu, bunları ölçüp azaltmak amacıyla çalışmalar yürütüyor musun, geri dönüşüm ve geri kazanım işlemlerini firman içinde uyguluyor musun’ gibi sorular soruyoruz. AB ülkeleri, işte bu soruların cevaplarını içerecek şekilde de gönüllülük esasına dayanan AB Çevre Etiket (Eko-etiket) uygulamasını süreçlerine dahil etmeye çoktan başladılar bile” diye konuştu.

Ticari engeller yaratmıyor

Eko-etiket’in birçok faydasının bulunduğu söyleyen Çiçekçi, “Program gönüllülük esasına dayandığı için ticari engeller yaratmamaktadır. Birçok üretici, bu programın kendilerine bir rekabet ortamı ve avantaj sağladığını fark etmiştir. Ayrıca Avrupa’da Çevreci Kamu İhaleleri (GPP) uygulamaları nedeniyle, giderek artan bir şekilde, eko-etiket kriterleri ihale şartnamelerinde de yer almaktadır. Projenin güzel taraflarından bir tanesi de

Carbon Trust tarafından üretim süreçleri ile ilgili verilerin ilgili sisteme girilerek eko-etiket uygulaması için yol haritasının hazırlanmasıdır” ifadelerini kullandı.

Ege Orman Vakfı Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erol Narin de, “Karbon yönetimi konusunda; sera gazı salımını azaltmayı ve sürdürülebilir bir gelecek sağlamayı amaç edinen iş dünyası ile yapmakta olduğumuz işbirliğine bu pro-

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Erdoğan Çiçekçi, şu anda gönüllü olarak yürütülen ürünlere eko-etiket uygulamasının yakın gelecekte zorunlu hale gelebileceğini belirterek, işletmelerin şimdiden bu anlayışı benimsemesinin uyum açısından kolaylık sağlayacağını söyledi.

jemiz yeni bir misyon kazandıracaktır” dedi.

Ege Orman Vakfı Genel Müdür Yardımcısı Yasemen Bilgili, eko etiketler konusundaki çalışmalarını bir kitapçık ile iş dünyasının dikkatine sunduklarını haber verirken, farkındalık yaratacak girişimin hem Türkiye hem de iş dünyası ve tüketiciler açısından olumlu sonuçlar doğuracağına inandıklarını dile getirdi.

Dünya ticaretinden daha fazla pay

Hayat Boyu Öğrenme Mesleki Eğitim ve Geliştirme Derneği Genel Sekreteri Aygün Pakyürek,

proje ile çevresel ayak izi etiketleme sisteminin Türkiye'ye entegre edildiğini söyledi. Pakyürek, " Karbon emisyonlarını azaltmak, doğal kaynakların verimli kullanılması ve sürdürülebilir stratejiler geliştirmek için şirketlere yol haritası olacak sistemin ilk uygulayıcıları olan pilot firmalar; ürünlerinin çevresel etkileri ölçülüp, ISO 14067 standardı çerçevesinde sertifikalandırılarak etiketleme sistemine dahil oldular. Türk sanayisinin çevreye ve topluma duyarlı bir yapıya dönüşerek, dünya ihracatından daha fazla pay almasında ivme kazandırmayı amaçlayan projenin iştirakçilerine ve şirketlere teşekkür ediyoruz" diye konuştu.

Projenin İngiltere merkezli ortağı The Carbon Trust Genel Müdürü Hugh Jones ise, "Türkiye'nin en önemli ihracat pazarı olan AB ülkelerinde, yapı ürünleri gibi bazı sektörlerde çevresel ürün etiketleri uygulamaları şimdiden zorunlu hale gelmeye başlamıştır. Bu minvalde Türkiye'de üretilen ürünlerin, uluslararası çevresel ve sosyal kriterlere uygun-

luğunun gösterilmesinde eko-etiketler giderek daha fazla rol oynayacaktır. Diğer yandan bu uygulama ile ürünlerin içerisindeki karbon ve kaynak yoğunluğunu azaltma yönünde yerel endüstriye katkı sağlanacaktır" dedi.

Konuşmaların ardından projede yer alan pilot şirketler Yorglas Cam Merkezi San. ve Tic. A.Ş., AKG Gazbeton İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş., Batıçim Batı Anadolu Çimento San. A.Ş., Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş. ile Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş. yetkilileri, sunumlarında işletmelerinde karbon ayak izi projesinin sağladığı olumlu gelişmeleri katılımcılara aktardı.

Hepimizin karbon ayak izi var

Karbon Ayak İzi, bireysel ve kurumsal faaliyetler sonucu atmosfere saldırdığımız karbondioksit miktarıdır. Karbon ayak izimizin artmasının en önemli nedeni, fosil yakıtların kullanımında meydana gelen artış, temel oksijen kaynağı olan ormanların gün geçtikçe azalması, hızlı nüfus artışı ve nüfus artışına paralel olarak tüketim hızının çoğalmasıdır. Bu etkiler küresel ısınma, iklim değişikliği ve bunlara bağlı olarak doğal yaşamın yok olması gibi sonuçlar meydana getirerek, yaşadığımız dünyaya, doğal hayata ve çevremize geri dönülmez zararlar veriyor. Bireysel olarak market alışverişinde kullandığımız poşetler, ürünlerimizde bulunan parfüm ve deodorantlar ve farkında dahi olmadığımız daha birçok ayırntı, bu kısacık zaman diliminde atmosfere bıraktığımız karbon ayak izi miktarını bir günlük rutini, binlerce insanın yıllarca ürettiği karbondioksit düzeyine eşit olabiliyor. Yapılan iş niteliğine göre değişkenlik göstermekle birlikte en çok karbon ayak izinin kurumlar tarafından üretildiğini söylemek mümkün. Özellikle enerji ve akaryakıt temelli çalışan kurumlardan ürettiği karbon dioksit oluşumu çok ciddi boyutlara ulaşıyor. Birincil ayak izi; ulaşım, otomobil, vapor, tren, uçak ve enerji üretimi için kullanılan fosil yakıtları, ikincil ayak izi; kullandığımız ürünlerin hammaddesi, üretimi, paketlenmesi, tüketiciye ulaşması, tüketilmesi ve geri dönüşüme kazandırılması gibi tüm yaşam döngüsünü içeriyor.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Çiçekçi, Eko-Etiket programı gönüllülük esasına dayandığı için ticari engeller yaratmadığını, birçok üretici bunun kendilerine rekabet ortamı ve avantaj sağladığını fark ettiğini anlatırken, "Avrupa'da Çevreci Kamu İhaleleri (GPP) uygulamaları nedeniyle, giderek artan bir şekilde, eko-etiket kriterleri ihale şartnamelerinde de yer almaktadır" bilgisini verdi.

Geri dönüşüm sanayicilerine mesleki yeterlilik semineri

İzmir'de Geri Dönüşüm İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulmasına doğru adım adım ilerleyen Ege Bölgesi Sanayi Odası Atıkların Geri Kazanılması Sanayi Meslek Komitesi, sektörün nitelikli eleman sorununa çözüm üretilmesi amacıyla da mesleki yeterlilik konusunda bilgilendi.

Atık ve geri dönüşüm sektörünün sorunlarının başında nitelikli işgücü temininde yaşanan zorlukların geldiğini ve bu sorunun çözülmesi ile atık ve geri dönüşüm sektörünün büyük bir ivme kazanacağını belirten Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (GEKSANDER), sektördeki İzmirli sanayiciler ve ilgili kurum temsilcileriyle MYK Usulleri, Mesleki Sınav ve Belgelendirme, Meslek Standard ve Yeterlilikleri Hakkında Bilgilendirme Semineri gerçekleştirdi. Seminere; EBSO Atıkların Geri Kazanılması Sanayi Meslek Komitesi Başkanı Anıl Türksöy, Meclis Üyesi Cumali Kayar, Meslek Grubu Üyeleri, GEKSANDER Genel Sekreteri Mümtaz Mahmutoğlu, Mesleki Yeterlilik Kurumu'ndan Uzman Yardımcıları Mustafa Özgen ve Özgen Uludağ, İzmir Büyükşehir Belediyesi Atık Yönetimi Daire Başkanlığı'ndan temsilciler, GEKSANDER Proje Koordinatörü Ebru Yalçın Canatan, Proje Asistanı Saime Özge Felekoğlu katıldı.

İnsan, toplum ve çevre sağlığı için önemli

GEKSANDER Genel Sekreteri Mümtaz Mahmutoğlu, AB desteği ile geri dönüşüm sektöründe mesleki standart ve yeterliliklerin oluşturulmasına yönelik proje başlattıklarını belirtirken, atık yöneticisi, sağlık kuruluşları kaynaklı tıbbi ve tehlikeli atık toplayıcısı ile endüstriyel ambalaj yeniden kullanıma hazırlama işçisi mesleklerine öncelik verdiklerini anlattı. Mahmutoğlu, "Bütün üretim tesisleriyle atık geri kazanım ve dönüşüm tesislerinde atık oluşumunun önlenmesi, azaltılması, insan ve toplum sağlığını

tehlikeye atmadan, çevreyi kirliletmeden toplanması, taşınması, arındırılması, geri dönüştürülmesi, geri kazanılması ve bertaraf edilmesi süreçlerinin doğru yönetilmesi büyük önem taşıyor. Mesleki standart ve yeterliliklerin belirlenmesi ve çalışanların yetkinliklerinin belgelenmesi; çalışan ve toplum sağlığının korunup, çevre kirliliğinin azaltılması için büyük bir adım olacaktır" dedi.

Destek var

MYK Uzman Yardımcısı Mustafa Özgen de, kurum faaliyetlerinin yanısıra Ulusal Yeterlilik Sistemi, belge zorunluluğu, teşvik ve destekler konularında sanayicileri bilgilendirdi. Ulusal Yeterlilik Sistemi'nde 688 meslek standardı, 360 ulusal yeterlilik, 65 yetkilendirilmiş meslek kuruluşu ve 121 bin 749 mesleki yeterlilik belgesi bulunduğunu söyleyen Özgen, enerji, metal, otomotiv, inşaat, elektrik-elektronik sektörlerinde 48 mesleğin MYK belgesi zorunluluğu kapsamına alındığını hatırlattı. Mustafa Özgen, "6111 Sayılı Kanun ile güncellenen İşsizlik Sigortası Kanunu geçici 10. maddesi ile Mesleki Yeterlilik Belgesi sahibi personel çalıştıranlar için işveren sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarı 2020 yılına kadar İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacak. MYK belgesi için sınav ve belge masrafları devlet ve AB tarafından da destekleniyor" diye konuştu.

GEKSANDER Genel Sekreteri Mahmutoğlu ile MYK Uzman Yardımcısı Özgen, sunumlardan sonra sanayicilerle atık yöneticisi, tehlikeli atık toplayıcısı ve endüstriyel ambalaj yeniden kullanıma hazırlama işçisi mesleklerine yönelik mesleki yeterlilik konusunda karşılıklı görüş alışverişinde bulundu.

Aksak rekabet (!)

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

Sağlık konularında ve ilaç seçiminde, tam bir özgürlükten, rekabetten söz edilemez. Zira bu konudaki gereksinimimizde konunun uzmanları bizim adımıza seçim yapmaktadır. Başlıktaki sözcüğü o nedenle kullandım. Birçok konuda tamamen kendimiz seçim yapabilirken, sağlık sorunlarımızda sonuçta uzmanına teslim olur, bizim adımıza seçimi ona bırakırız.

Hiç olmazsa uzmanı, müracaat edeceğimiz kurum ve yöntemini seçebilmemiz için sağlık okuryazarlığı diyebileceğimiz bir olgu tanımlanmaktadır. Dünya sağlık örgütü (DSÖ) bunu "sağlığın korunması ve sürdürülebilmesi için bireyin asgari sağlık bilgisine ulaşma, anlama ve kullanma becerisi" olarak tanımlamaktadır.

Ülkemiz insanının yaklaşık üçte ikisi bu yetenekten yoksundur. Yapılan bilimsel ölçümlere göre ancak yüzde 35.4 oranında insanımız bu konuda yeterli bulunmuştur. Tam okuryazar oranı yüzde 7,6 civarındadır. Yüzde 27.8 insanımız da "eh işte idare eder" sağlık okuryazarı olarak bulunmuştur.

Sağlık Bakanlığı, Türkiye'nin sağlık okuryazarlığı haritasını çıkarmayı planladığı projeyi, Adnan Menderes ve Gazi Üniversitelerinin işbirliği ile 2015 yılında başlatmıştır.

Bu çalışmada, bir sağlık kuruluşuna gitmek istediğinizde hangi doktora başvurmanız gerektiğini araştırıp bulmak, doktorunuzun hastalığınızla ilgili açıklamalarını anlamak, ilaç kutusundaki ilaç kullanımına ilişkin talimatları anlamak,

sağlığınızla ilgili bir şikayetiniz olduğunda bunun bir hastalık belirtisi olduğuna araştırıp bulmak, gıda ambalajları üzerinde sağlığınızı etkileyebileceğini düşündüğünüz bilgileri anlamak, fazla kilolu olma, yüksek tansiyon gibi sağlığınız için zararlı olabilecek durumlarla ilgili bilgiyi araştırıp bulmak" konularında sorular yer alıyor.

İlaçlara gelince orada da büyük sorun var. Yine DSÖ'ye göre dünyada kullanılan ilaçların yüzde 50'sinden fazlası yanlış kullanılıyor. Sadece Amerika'da tüm ölüm sebepleri içinde yanlış ilaç kullanımının 4'ncü sırada olduğunu söylüyor uzmanlar.

Bildiğiniz gibi her ilaç aynı zamanda bir zehirdir. Onun ilaç mı zehir mi olduğunu dozu, doğru bir biçimde kullanılıp kullanılmadığı belirler. Bu hatalı kullanım, masum görünen gıda takviyeleri için de geçerlidir. Kanıta dayalı olmadan kullanılan bu takviyelerin, yarardan çok zarar verebileceği unutulmamalıdır. Laboratuvar tetkiklerinin yapıp, doktor muayenesinden geçtikten sonra hangi konuda ekisiği varsa onun tamamlanması yönüne gidilmelidir.

Ayrıca sağlık okur yazarlığının diğer çok önemli bir yönü de acil durum planlamasıdır. Bu gün örneğin evimizde, sağlık konusunda acil bir durum meydana geldiğinde hangimizin böyle bir planı var ki ?..

Aslında acil durumda, hemen birinci basamak sağlık hizmeti sunucusu, sizin sağlık durumunuzu bilen aile hekimi aranmalıdır. Ama ülkemizde böylesi bir aramada alacağınız cevabı tahmin edebilirsiniz. Hatta hekime bile ulaşabileceğinizi hiç sanmıyorum. Tanıdığınız bir hekim varsa belki o aklınıza gelir onu ararsınız. Hatta telaşla o bile aklınıza gelmeyebilir. O nedenle herkesin bir acil durum planı olmalı.

Örneğin 112 hemen aranmalı, hastanın o andaki durumu detaylı ve sakince anlatılmalı, varsa sizin yapabileceğiniz bir müdahale sorulmalıdır. Adres net olarak verilmeli, civardaki bilinen yapılar

camii, okul, muhtarlık vs. gibi tariflenmelidir. Hemen komşuya haber verilmeli, ambulansı kapıda beklemesi sağlanmalı, daha sonra da komşunun hasta sahibini, hastanın gittiği hastaneye götürmesi istenmelidir. Sağlık çalışanlarının uğradığı şiddet nedeniyle biliyorsunuz ambulansa hasta sahibi alınmıyor, kendiniz de telaşlı olacağınız için araç kullanmamalısınız. Allah korusun bir yerine iki hasta olmasını kimse istemez. Bu arada hastanın bilinen tıbbi bilgileri örneğin “şekeri var, tansiyon hastası, vs.” gibi bildirilmeli, varsa hastanın sağlık verilerinin olduğu dosya da birlikte götürülmelidir.

Tabii aslında ayrıca çok önemli bir konu daha var, TV’ler de kamu spotu olarak gösteriliyor; İlk yardım. Bu konuda Kızılay’ın çeşitli eğitimleri var ancak kitlesel değil. Herkesin ilk yardım konusunda bilgili olması yaşamsal öneme sahip. Zira nerede, nasıl, ne zaman ve kimin acil müdahaleye ihtiyacı olacağı belli değil. 2017 Şubat’ında Herkes İçin Acil Sağlık Derneği (HİASD) Milli Eğitim Bakanlığı’na başvurarak ilköğretim ve lise eğitim müfredatına ilk yardım, afetlere hazırlık derslerinin konulmasını önerdi. Dernek başkanı Dr. Ülkümen Rodoplu, “Çocuklarımıza yaşam kurtarmayı öğretmeliyiz. Verilecek derslerle toplumda kanayan yara olan ilkyardım bilgi noksanlığını ancak böyle giderbiliriz. İlk yardım zamanında ve doğru yapılmadığı için birçok vatandaşımız ambulans gelene kadar yaşamını kaybediyor, bir çoğu da sakat kalıyor” derken ne kadar haklı.

Sağlığımız çok önemli, bir o kadar da pamuk ipliğine bağlı, yanlış karar ve davranışlarımız geri dönülemez sonuçları doğurabilir. Sağlık okuryazarlığı, ilk yardım bilgisi, acil sağlık planı, o nedenle yaşamsal. Hele Türkiye gibi her şeyi Allah’a havale eden, kendisi sorumluluktan kaçan insanların yaşadığı bir ülkede...

2.2 milyar TL’lik ilacın yerli üretimi masada

Sağlıkta yerli üretimin artırılmasına yönelik projede, ilaçta yüksek teknoloji ürünler yanında, patent koruması kalkmış ancak yerli olarak üretilmeyip ithal edilen eşdeğer (jenerik) ilaçlar için de pazarlık yapıldığı açıklandı.

Sağlık Bakanlığı 700 milyon TL’lik eşdeğer ilacın, kamu alım garantisıyla yerli üretimi için üreticilere çağrıda bulundu ve pazarlık yapılıyor. Yakın zamanda 1.5 milyar TL’lik bir grup için daha 2 ay içinde sektöre teklifte bulunulacak.

Sağlık Bakanlığı yetkililerinden edinilen bilgilere göre, toplam 4 milyar TL’lik ilacın kamu alım garantisıyla yerli üretimini hedefleniyor. İlaçta biyoteknoloji, donanımda ise görüntüleme teknolojileri gibi ileri teknoloji ürünlerin yerli üretiminin yanında, patent koruması olmayan ve şartları oluşturan herkesin üretebildiği ilaçlara ve tıbbi donanıma yönelik olarak da yerli üretim için harekete geçildi.

Sağlık Bakanı Recep Akdağ, ilaç firmalarına iki ayrı pakette eşdeğer üretime uygun ancak şu anda Türkiye’de üretilmeyip ithal edilen ürünlerin yerli üretimi için teklifte bulunulduğunu açıkladı. İki ayrı gruptaki bu teklifte; yıllık 700 milyon TL’lik tüketim yapılan ve ithal olan

ilaçlar için yerli üretim çağrısı yapıldı. İki ay içinde 1.5 milyar TL’lik bir ilaç grubu için de çağrı yapılacak. Böylece toplam 2.2 milyar TL’lik ithal ilaç grubu için yerli üretim pazarlığı başlayacak. Edinilen bilgilere göre Sağlık Bakanlığı’nın toplam 4 milyar TL’lik eşdeğer ilaç üretimi için çağrı yapmayı planladığı kaydedildi.

Alım garantisi verilecek

Üretim çağrısının firmalarca olumlu karşılandığı öğrenildi. Sonuçta firmaların da karının garanti edildiği bir alım garantisi modeli uygulanacak. Sağlık Endüstrileri Yönlendirme Komitesi tarafından yürütülecek çalışmayla ilaçlara alım garantisi verilecek. Ana alıcı olan Sosyal Güvenlik Kurumu yürütücü olacak. İlaçların patent koruması olmadığı ve üretimi serbest olduğu için firmalar açısından da karlı bir ortam doğacak. Buna karşılık ilaçların maliyetinin bir miktar yükselmesinin sözkonusu olabileceği ancak yerli üretim yapılması nedeniyle ödemeler dengesi ve toplam yükü açısından Türkiye’ye sonuçta daha olumlu bir ekonomik dönüşü olacağı kaydedildi. Alım garantisıyla de kamunun gelecek 7 yılda ilaç maliyet yükünü hesaplamasının daha kolay olacağı vurgulandı.

Esen'den meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, açılış ve başkanlık sunuşlarında; 2017 yılına çözüme kavuşturulamayan konularla girdiğimizi, yeni yılın henüz ilk dakikalarında İstanbul'da meydana gelen saldırının devreden mirasın ilk göstergesi olduğunu dile getirdi. Esen, İzmir Adalet Sarayı'na gerçekleştirilen hain terör saldırısı sonucu iki şehit verdiğimizizi, kahraman polisimiz Fethi Sekin'in yüzlerce canı kurtaran mücadelesinin kentimizin ve ülkemizin çok daha büyük bir acı yaşamasını önlediğini belirterek, daima şükranla anacağımız Fethi Sekin'e ve adliye çalışanı Musa Can'a Allahtan rahmet, acılı ailelerine ve tüm ulusumuza baş sağlığı diledi.

Anayasa değişikliği iyi analiz edilmeli

Süregelen güvenlik meseleleriyle birlikte, TBMM'deki anayasa değişikliğine ilişkin çalışmaların ülke gündeminin ilk sırasına yerleştiğini, bu bağlamda Meclis Genel Kurulu'nda

kabul edilen 18 maddelik anayasa değişikliğinin halk tarafından çok iyi analiz edilmesi gerektiğini belirtti. Referanduma gidecek olan bu kapsamlı değişiklik ile ilgili mevcut durumu anlayabilmek adına yapılan bir anket sonucuna göre; halkın yüzde 50'sinin yürürlükteki Anayasa'nın ne zaman yapıldığını, ilk 4 maddesinden herhangi birini ve Türkiye'nin hangi sistemle yönetildiğini bilmediğini ortaya çıkardığını söyledi. Yine anket sonucuna göre halkın yüzde 50'ye yakın kısmının parlamenter sistemin ne olduğuna dair fikrinin bulunmadığını dile getiren Esen, anayasa değişikliği tartışmaları bir yana, bu durumun, eğitimin önemini ve kalkınma yolunda daha ne kadar çok çaba sarf etmemiz gerektiğini bir kez daha ortaya koyduğunu belirtti.

Diğer taraftan TBMM'de de anayasa değişikliği görüşmeleri sürecinde çok çirkin kavga görüntüleriyle karşılaştıklarını, bu çatı altında bulunan vekillerimizin, milletin temsilcisi sıfatıyla görevlerinin kutsallığını unutarak, kadın erkek ayrımı olmaksızın birbirlerine

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, TBMM'deki anayasa değişikliği çalışmalarının ülke gündeminin ilk sıralarına yerleştiğini hatırlatırken, 18 maddelik değişikliğin halk tarafından çok iyi analiz edilmesi gerektiğini söyledi.

fiziksel şiddet uyguladıklarını dile getirdi. Bir tarafta, ülkemizdeki şiddeti ortadan kaldırmaya yönelik seferberlik ilan edilecek kadar çaba içerisindeyken, diğer tarafta Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki bu şiddet görüntülerinin kabul edilmesinin mümkün olmadığını söyleyen Esen, referandum sürecinin huzurla tamamlanmasını temenni etti.

Uluslararası dengelere dikkat

Esen, küresel sularda belirsizlik rüzgarlarının esmeye devam ettiğini, ABD'nin yeni başkanı Donald Trump'ın farklı politik tutum sergilemesi ve getireceği muhtemel değişikliklerin, geleceğe yönelik endişelerde ve belirsizliklerde önemli bir yer tuttuğunu söyledi. Türkiye'nin bir taraftan kendi ulusal meseleleriyle uğraşırken, diğer taraftan da değişen bu uluslararası dengeler içerisindeki yolunu çok iyi tayin etmesi gerektiğini, döviz kurundaki dalgalanmaların ne denli olumsuz sonuçları olduğunu birebir yaşadıklarını ifade etti. Mood'ys, S&P ve FITCH'in, Türkiye'yi yatırım yapılamaz ülke konumuna taşıdığını, yabancı sermayeye ihtiyaç duyduğumuz bir süreçte not indirimine gidildiğini, beklenen bir karar olmakla birlikte, uyarıların yatırımcılar tarafından ciddiye alınacak türden olmasının bize olumsuz yansıtacağını dile getirdi.

Esen, Ekonomi Bakanlığı'nın Türkiye'deki 19 serbest bölgenin 2012-

2016 dönemindeki ticaret hacminin 108 milyar dolar olduğunu açıkladığını, bu rakamın 22,1 milyar doları, yani beşte birini ESBAŞ'ın gerçekleştirdiğini belirterek, bu güzel başarı için ESBAŞ çatısı altındaki tüm yöneticilere ve çalışanlara tebriklerini ilettili.

EBSO Ailesi

Yönetim Kurulu Üyesi Eyüp Sevimli'nin kayınvalidesi, Meclis Üyesi Aytekin Öztaş'ın amcasının vefat ettiğini söyleyen Esen, Merhum ve Merhumeye Allah'tan rahmet ailelerine ve yakınlarına başsağlığı diledi.

Meclis Üyesi Hasan Küçükkuurt'un EGEV Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, Yönetim Kurulu Üyesi Deniz Gündüz'ün de EGEV Yönetim Kurulu Üyesi olduğunu dile getiren Esen, kendilerini tebrik ederek, yeni görevlerinde başarılar diledi. Esen, Meclis Üyesi Atınç Abay'ın Ege Giyim Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı seçildiğini ifadeyle, tebriklerini ilettili. Meclis Üyesi Davut Yanık'ın firması TEKPAN şirketinin bugün 40. yılını doldurduğunu söyleyen Esen, Yanık'ı tebrik ederek uzun ve başarılı yıllar temenni etti.

Meclis Üyesi Ayhan Işık'ın toplantılara devamsızlığı nedeniyle üyelığının sona erdiğini, yerine Bahaettin Doğaner'in geldiğini belirten Esen, tebriklerini iletterek, Doğaner'e yeni görevinde başarılar diledi.

Küresel alanda belirsizlik rüzgarlarının esmeye devam ettiğini dile getiren Esen, ABD'nin yeni Başkanı Trump'ın farklı politik tutumunun geleceğe yönelik endişelerde önemli yer tuttuğunu hatırlattı. Salih Esen, "Türkiye bir yandan kendi ulusal meseleleriyle uğraşırken, diğer taraftan da değişen uluslararası dengeler içinde yolunu çok iyi tayin etmelidir" dedi.

Yorgancılar: İstikrarı sağlamak hepimizin görevi

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, kredi derecelendirme kuruluşlarının Türkiye'nin notunu indirmelerine karşılık, "Daha önce olduğu gibi Türkiye'yi tekrar yatırım yapılabilir seviyeye getirmek, önu açık, güvenli ve istikrarlı Türkiye'yi desteklemek ve bunu sağlamak hepimizin görevi. Çünkü başka Türkiye yok" dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İstanbul Tahkim Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ziya Akıncı'nın tahkim konusunu gayet açık bir şekilde ifade ettiğini söyledi. Ankara'da tahkimi bire bir yaşadığını dile getiren Yorgancılar, yaşanan bir anlaşmazlığın tahkim tarafından 4-4,5 ay gibi bir zaman zarfında neticelendiğini, 3 kişiden oluşan bir tahkim heyeti kurulduğunu, bir temsilciyi kendilerinin belirlediğini, diğer temsilciyi karşı tarafın belirlediğini ve bu iki temsilcinin üçüncü bir temsilci belirlediğini, tarafların verdiği bilgiler dahilinde heyetin raporu hazırladığını iki tarafın da en ince ayrıntısına kadar bildiklerini dile getirdiğini, karar günü geldiğinde sonucun taraflara yazılı olarak bildirildiğini söyledi.

Prof. Dr. Akıncı'nın dile getirdiği bir konuyu vurgulamak istediğini söyleyen Yorgancılar, Yargıtay'da 1 milyon 200 bin civarında dosya bulunduğunu, her sene

buna ilave dosyaların açıldığını, dolayısıyla hakimlerin iş yükünün çok fazla olduğunu, bir taraftan konuları çözüme ulaştırırken diğer taraftan yeni dosyaların geldiğini ve maalesef adaletin geç tecelli ettiğini dile getirdi. Bu nedenle iki taraf arasında yapılan anlaşmalarda mutlaka ve mutlaka İstanbul Tahkim Merkezi'nin yazılmasını tavsiye ettiğini, yine Akıncı'nın dile getirdiği üzere uyuşmazlıkların istenen ilde çözüme kavuşturulabileceğini vurguladı.

Ender Yorgancılar, son günlerde TBMM'de yaşanan olayların herkes tarafından görüldüğü, milletvekillerinin kavga sahnelerine daha önce de tanık olduklarını ama ilk kez kadın milletvekillerinin de kavga etmelerine, birbirlerine fiziksel şiddet uyguladıklarına şahit olduklarını, bunun son derece üzücü bir durum olduğunu, oysa halkın en büyük beklentisinin, 18 maddelik anayasa paketi konusunda bilgi edinmek olduğunu vurguladı.

Yüksek döviz kuru maliyetleri de artırıyor

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, 2017 yılının ilk ayında döviz kurunun baş döndürücü boyuta ulaştığını, Merkez Bankası'nın bu süreçte örtülü faiz artırımları ile doların 3.80'nin altında belirli süre seyretmesini sağladığını, son adımda politika faizini sabit tutup gecelik marjinal fonlama faizini 75 baz puan artırarak parasal sıkılaştırma ile dövizin daha aşağıda kalmasını sağlayacak bir politika sunduğunu, ancak dolar her ne kadar 3.70 bandına inse de tekrar 3.80 civarına çıktığını söyledi.

Yorgancılar, Merkez Bankası'nın esas kur tespitini yaparken reel efektif döviz kurunu kullandığını, bu kurun; iki ülkedeki para birimlerinin rekabet gücünün tam olarak karşılaştırılabilmesi için enflasyondan arındırılmış şekli olduğunu, Türkiye'nin dış ticaretinde ilk sıralarında yer alan 44 ülke ile karşılaştırıldığını, dış ticaret rakamına göre ağırlıklı ortalamaların hesaplandığını, bu veriler ışığında müdahalelerde bulunduğunu söyledi.

Merkez Bankası'nın her ay yaptığı toplantılarda bu kararlarını güncellediğini, 2013'ten 2016'ya kadar olan süreçteki gelişmeyi özetlemek gerekirse, önemli olan bir kriter bulunduğunu, eğer endeks 100 bandında ise Türk Lirası'nın dış ticarete önemli paya sahip ülkelerin para birimlerine göre olması gereken yerde bulunduğunu ama endeks 100'ün üzerinde ise döviz sepeti karşısında Türk parasının değerli olduğunu ifade etmek gerektiğini, endeks 100 bandının altında ise döviz fiyatının Türkiye'de olması gerekenin üstünde yer aldığı anlamına geldiğini ifadeyle 2016 ve 2017 yılının ilk ayındaki endeks 100'ün altında olduğu için TL'nin değer kaybetmeye devam ettiğini belirtti.

Ender Yorgancılar, kurlar yükseldiği müddetçe ithalata bağlı olan ham maddelerimizin gelişinin de otomatik olarak yükseldiğini, bunun

Şehitler için yardım kampanyası

Yeni yılın ilk saatlerinde Reina faciası ile 39 kişinin hayatını kaybettiğini, saldırıyı gerçekleştirenin kısa sürede yakalandığını dile getiren Yorgancılar, bu olaydan önce yaşanan tüm olayların faillerinin de en kısa sürede yakalanmasını ümit ettiklerini söyledi.

Bir diğer elim saldırının da İzmir Adalet Sarayı önünde gerçekleştiğini, Polis Memuru Fethi Sekin'in yüzlerce canı kurtardığını ama maalesef şehit düştüğünü, kendisinin bir Kürt kökenli vatandaşımız olduğunu ancak yaşanan bu olayın bir kez daha Türk, Kürt, Laz, Çerkez ayrımı yapılmadan tek vatan, tek bayrak, tek millet olarak yaşanabileceğini gösterdiğini

ifade etti. Yine Bitlis'te 2 askerimizin, Diyarbakır'da 4 polisimizin şehit olduğunu, Fırat Kalkanı Operasyonu kapsamında maalesef şehit vermeye devam ettiğimizi söyleyen Yorgancılar, vatani uğruna hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet, acılı ailelerine başsağlığı diledi.

İzmir'de yaşanan elim olayda hayatını kaybeden polis memuru Fethi Sekin ve adliyede çalışan mübaşir Musa Can'ın ailelerine destek olmak amacıyla başlatılan kampanyası başlattıklarını bildiren Yorgancılar, Valilikten gerekli izinlerin alındığını, EBSO olarak 50 bin TL katkıda bulunacaklarını, meclis üyelerinden de destek beklediklerini bildirdi.

giderlerimizi ve maliyetlerimizi arttırdığını dile getirdi.

Firmalarımızın büyük çoğunluğunun döviz kredisi kullandığını, yüzde 30 devalüasyon yaşandığı için 1 milyon dolarlık borcun, 1 milyon 300 bin dolar olduğunu, sonucunda tamamen bilançolara eksi olarak, olumsuz olarak yansıdığını, bunu karşılamak için, mal üretip, satıp, para kazanıp, kredi ödemesinin gerçekleştirilmesi gerektiğini söyleyen Yorgancılar, ama böyle bir şey söz konusu olamıyorsa gayri menkulleri veya nakde dönebilecek aktifleri satıp borcu kapamak durumunda kalındığını vurguladı.

Hepimiz aynı gemideyiz

Şu andaki konum itibarıyla vadeli satış işlemlerinde mutlaka risk analizlerinin veya yurt içi satış sigortalarının yapılması gerektiği konusunda bir kez daha hatırlatma yapan Yorgancılar, diğer yandan, Fitch'in Türkiye için not indirim kararı ile birlikte 3 değerlendirme kuruluşu tarafından da Türkiye'nin yatırım yapılamaz ülkeler arasında yerini aldığını, siyaset ve güvenlik konusunda yaşanan gelişmelerin Türkiye'de ekonomik performansı ve kurumsal bağımsızlığı olumsuz etkilediği tezinin öne çıktığını, jeopolitik risklere vurgu yapıldığını söyledi.

Bizim mutlaka ve mutlaka daha önce olduğu gibi yatırım yapılabilir, önu açık, güvenilir, istikrarlı Türkiye'yi gerçekleştirebilmenin sadece hükümetin görevi olmadığını, tüm kesimlerin gereken desteği vermesi gerektiğini, başka bir Türkiye'nin olmadığını, bu gemide hep birlikte yol aldıklarını ifade etti.

Ekonomiye destek paketi

2016 yılının ekonomi üzerinde yaratmış olduğu adeta ölü toprağını atmak için 2017 yılının daha iyi olabilmesi ile ilgili destek paketinin hükümet tarafından açıklandığını hatırlatan Yorgancılar, 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren geçerli olacak desteklerin;

- KOBİ'lere Hazine garantili KGF teminatıyla 250 milyar liralık yeni kredi hacmi yaratılmış, ihracatçı kredilerin yüzde 100, KOBİ kredilerin yüzde 90, ticari kredilerin yüzde 85 oranında yararlandırılması getirilmiştir.

- İmalata yönelik yatırım harcamalarında yatırıma katkı oranı 15 puan artırılmış, kurumlar vergisinin tamamı indirim tabi. İndirim diğer kazançları için de uygulanacak ve yararlanma oranı yüzde 80'den yüzde 100'e çıkarılmıştır.

- Yatırıma yönelik inşaat işlerinde KDV iadesi verilmiş, yurt dışı müteahhitlik hizmetlerine yönelik firmaların yurtiçi malzeme kullanımına sıfır faiz getirilmiştir.

- Özel sektör işverenlerine asgari ücret desteğinden yararlananların, esas prim ödeme gün sayısına karşı gelecek şekilde 2017 Ocak, Şubat, Mart ayları primleri, 2017'nin Ekim, Kasım, Aralık aylarına faizsiz ertelenmiştir.

- İşbaşı eğitim, Mesleki eğitim ve bilişim programları kapsamında 500 bin kişinin aktif işgücü programından yararlanması söz konusudur.

- KOBİ'lere 12 ay ödemesiz 3 yıl vadeli, 3'er ayda bir taksit ödemeli 50 bin TL faizsiz kredi imkanı getirilmiştir.

- Kamunun yaptığı sözleşmelerden,

mümkün olanların tamamı TL'ye dönüştürülecektir.

- Kamu bankalarına kamu mevduatlarına uygulanan faize yüzde 7.5 sınırlaması getirilmiştir.

- 2017 yılında bir önceki yıla ilave ihracat yapacak olan ihracatçı ayrıca desteklenecektir.

- Kredilendirme yönünden KOBİ tanımı 125 milyona yükseltilmiştir.

- 2017'nin kamuda tasarruf yılı olacağı kararı alınmıştır.

şeklinde açıklandığını söyleyen Yorgancılar, ayrıca; 11 Ocak 2017 Resmi Gazete'de az gelişmiş bölgeler için yatırım destek programının açıklandığını anlattı, Doğu ve Güney Doğu Anadolu'da cazibe merkezleri olarak tanımlanabilecek programın finansman desteğinin Kalkınma Bankası tarafından karşılanacağını, detaylı bilginin Odamız web sayfasında yer aldığını ifade etti. Bütün bakanlıklarımız tarafından verilen desteklere ilişkin bilgilerin yer aldığı bir CD hazırlandığını, Oda görevlilerinden temin edilebileceğini dile getirdi.

Dünyada her eve bir Türk Mali

Ender Yorgancılar, bilindiği üzere 27 Ocak 2017 tarihinde Odamızda Eximbank ve Kredi Garanti Fonu destekleri ile ilgili bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildiğini, Eximbank'ın sermayesinin 3.7 milyar TL'den 10 milyar TL'ye çıkartıldığını, bu paranın ihracat yapanların kullanımına sunulacağını izah edildiğini söyledi.

"Dünyada her evde bir Türk Mali" düşüncesini uygulamaya geçirebildikleri takdirde ihracatımızın 500 milyar doların üzerine çıkmaması için hiçbir neden bulunmadığını, sadece sanayiciye ihracat yapabilecek ortamın sağlanması gerektiğini ifade etti. Yorgancılar, Türk müteşebbisinin bugüne kadar yüzde 92'si sanayi ürünlerinden oluşan 150-160 milyar dolar ihracat gerçekleştirmişse ciddi bir yol alınmış olduğunu

Döviz kurundaki artışların ithal hammaddeye dayalı üretim yapan sanayicileri olumsuz yönde etkilediğini gündeme getiren Yorgancılar, döviz geliri olmayanların dövizle borçlanmaması konusunda uyardı.

sadece diğer ülkelerde eşit şartlara sahip olmayı bekleediklerini dile getirdi.

İstihdam seferberliği

İstihdam seferberliği ile ilgili Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve TOBB Başkanımız ile Ocak ayı içerisinde İŞKUR hizmet protokolü imzaladıklarını, söz konusu proje kapsamında; Oda ve Borsalarımızın İŞKUR hizmet noktaları haline geleceğini, İŞKUR'un iş ve meslek danışmanlarının Oda ve Borsalarda görev yapacağını, proje kapsamında işe alınacak kişinin maaşını İŞKUR'un ödeyeceğini, sigortasını yapacağını, işverene hiçbir maliyet bırakılmadığını, program sonunda kişi istihdam edilirse SGK işveren payını da İŞKUR'un ödediğini, böylece işverenin istihdam üzerindeki yükünün azaltılmasının amaçlandığını dile getirdi. Ayrıca; üniversiteden yeni mezun olanların istihdam edilmesi halinde bir yıl boyunca bu çalışanların ücretinin yüzde 50'sinin destek kapsamında yer alacağını vurguladı.

Küresel riskler devam ediyor

Dünya Bankası geçmiş dönem direktörlerinden Johannes Zutt'un, Türkiye'nin yüksek gelirli ekonomi olmasının önündeki engellerini sıraladığı maddeleri okuduğunu, bunların Davos'a katılan Türk CEO'larının görüşleri ile aynı çıktığını ifade etti. Yorgancılar, Davos Zirvesi'ne katılan Türk CEO'larının 2017 için endişe duyduğu ilk 5 konunun; jeopolitik belirsizlik, belirsiz ekonomik büyüme, terör, döviz kurundaki kırılganlık olduğunu, Dünya Bankası direktörünün görüşünün de; ekonomik büyüme, terör, döviz kuru, jeopolitik yani ülkenin çevresindeki yapının düzeltilmesi olduğunu söyledi.

Yorgancılar, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün; "Umutsuz ortam vardır ama umutsuz insan yoktur." dediğini dolayısıyla umudunu hiçbir zaman yitirmediğini, yaşanan tüm zorlukların üstesinden gelerek, başarıya ulaşacaklarına inandığını

vurguladı.

Yorgancılar konuları değerlendirdi

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Meclis Üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları değerlendirdi. Atınç Abay'ın bahsetmiş olduğu mesleki yeterlilik belgesi konusunun son derece önemli olduğunu, Meclis toplantılarında bu konuyu sürekli dile getirdiğini ancak hükümetin 31.12.2016 sonuna kadar bu konuyu ertelediği için rafa kaldırıldığını söyleyen Yorgancılar, EBSO'nun 30 Mart 2016 tarihinde Türkiye'de ilk belgelendirmeyi yaptığını, faaliyet raporlarında konunun yer aldığını, o günkü şartlarda belge verilebilen meslek sayısı az iken bugün nerdeyse tüm mesleklerde belgelendirme yapabildiklerini Odamız'da bu konuyla ve MEYBEM ile İŞKUR destekleriyle Meslek Komiteleri Şefi Levent Narin'in ilgilendiğini, konuyla ilgili her zaman kendisinden bilgi alınabileceğini söyledi.

Hasan Küçük Kurt'un da dile getirdiği üzere yerli malı kullanımının artırılması için sadece Türkiye'de değil dünyada her eve bir Türk Malı alımının sağlanmasının ülke hedefi haline getirilmesi gerektiğini ifade etti.

Ender Yorgancılar, Hem Erdem Dinçsoy'un, hem Nedim Anbar'ın çözüme ulaşan konularının görevi olduğunu, görevi süresince üyelerin sıkıntılarına çözüm bulmaya gayret ettiğini ve edeceğini söyledi.

Yorgancılar, Bosch'un Almanya'daki fabrikasına yaptıkları ziyarette; 400 tane öğrenciyi alıp, fabrikanın muhtelif bölümlerinde çalıştırarak hem eğitim verdiklerini, hem Bosch'un kültürünü, hem üretimini hem de çalışma tarzını öğrettiklerini ve 4 yılın sonunda hazır elemana sahip olduklarını gördüğünü, işte bu nedenle işbaşı eğitim sisteminin daha uygun, hızlı bir şekilde yapılmasını istediklerini dile getirdi.

Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi ile ilgili konuyu yeni duyduğunu,

hakikaten İzmir'in en önemli eğitim kurumlarının başında yer aldığını hatırlatan Yorgancılar, yapılmak istenen uygulamayı doğru bulmadığını ama öncelikle konunun ne olduğunu tam olarak anladıktan sonra bir yol haritası çizerek, ilgili yerlerde çözüm aranması hususuna her türlü desteği vereceğini söyledi.

Mehmet Karahaliloğlu'nun TÜİK analizleri ile ilgili konuyu dile getirdiğini belirten Yorgancılar bir analiz yaparken nasıl arzu ediliyorsa o şekilde yön verilebileceğini ve istenen sonuca ulaşılabileceğini söyledi.

Ender Yorgancılar, Anbar'ın ifade ettiği gemi kazasıyla ilgili basında yer alan haberlerin hiç mantıklı olmadığını, yaşanan bir kazanın ticaret yapılmasıyla, üretim yapılmasıyla ilgisi olmadığını ifade ederek konuyla ilgili Çevre İl Müdürlüğü'ne bir yazı yazıldığını, bilgi kirliliğini ortadan kaldırmak için Çeşme'de meydana gelen bu kazanın Çeşme Körfezini, turizmi ne şekilde etkileyeceği, yapılan temizlik çalışmalarının ne boyutta olduğu hususlarında bilgi talep ettiklerini, gelen cevabı Meclis ile paylaşacağını dile getirdi.

Mevcudaki yeni alınacak personelde İŞKUR protokolünün geçerli olacağını dile getiren Yorgancılar, Anbar'a konuyla ilgili detaylı bilgi aktarımı yapılması için talimat vereceğini söyledi.

Nejat Özduran'ın zeytinyağı konusunda kendilerini sürekli bilgilendirdiğini, hangi yağın ne derece zararlı olduğu konusunda görüş bildirmesinin uzmanlık alanı olmadığını için doğru ve mümkün olmadığını, üniversite raporlarıyla tespitler yapıldıktan sonra gerekli kararların alınacağına inandığını belirtti.

Özgürlüğümüzü Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarına borçlu olduğumuzu, canlarını feda ederek Türkiye Cumhuriyetini bizlere emanet ettiklerini vurgulayan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, özgür Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak için kendi adına söz verdiğini söyledi.

Sanayicinin gündemi sektörler ve ekonomi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler, Türkiye gündeminde Anayasa değişikliği, sınır ötesi operasyonlar ve terörle mücadelenin ağırlık kazandığı ortamda ekonomideki gelişmelere de dikkat çekti. Ekonomik kazanımların yurt içinde kalması, üretim ve istihdamın artması için yerli malı kullanılmasını savunan sanayiciler, katma değeri yüksek üretim için teknoloji desteklerinden yararlanılmasını, nitelikli çalışan için mesleki ve teknik eğitime ağırlık vererek nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesini gündeme getirdi. EBSO Meclis Üyesi sanayiciler, yatırımların artması ve yurt dışından kaynak akışının ancak ekonomik verilerin doğru olarak ortaya konulmasıyla mümkün olabileceğine işaret etti. İzmir Adalet Sarayı'na yönelik terör eylemini dikkati ve kahramanlığı ile önlerken şehit düşen Trafik Polisi Fethi Sekin ile mübaşir Musa Can'a Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı dileyen sanayiciler, terör belasının sona erdirilmesini de istedi.

EBSO Meclis Üyesi sanayiciler, ekonomik kazanımların yurt içinde kalması, üretim ve istihdamın artması için yerli malı kullanılmasını savunurken, katma değeri yüksek üretim için teknoloji desteklerinden yararlanılması, bunun en önemli unsurlardan nitelikli istihdam için de mesleki ve teknik eğitime ağırlık verilmesini gündeme getirdi.

Atınç Abay Tekstilde MYK belgesi sorunu çözülmeli

EBSO Meclis Üyesi Atınç Abay, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın teftişlerinin özellikle organize sanayi bölgelerinde büyük bir hızla başladığını haber verdi. Tekstil sanayicileri olarak EBSO çatısı altında 2012 senesinde Mesleki Yeterlilik Kurumu'na başvurarak, nakış, kapitone ve brode olmak üzere üç grup için, ulusal meslek standartlarını belirlemek amacıyla 1,5-2 yıla yakın çalışma yaptıklarını hatırlatan Abay, Oda desteği ile ulusal meslek standartlarını çıkartan tek komite olarak hali hazırda çalışmalarının devam ettiğini söyledi.

Abay, Mesleki Yeterlilik Kurumu'nda çıkan standartlarla birlikte aynı zamanda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı nezdinde seviye 2-3 olmak üzere yeterliliğin de çıkması gerektiğini, çünkü yeterlilik çıktıktan sonra teftişlerde mesleki yeterlik belgesi isteme durumunun geçerli hale geldiğini ifade etti. Ancak henüz mesleki yeterlilik belirlenmediği için herhangi bir

kurumdan mesleki yeterlilik belgesi alınmadığını hatırlatan Abay, tekstil üreticilerine teftişe giden müfettişlerin çalışanların mesleki yeterlilik belgelerini istediğini dile getirdi.

Konuyla ilgili olarak İstanbul'daki İTKİB'in çok hızlı yol kat ettiğini görmeleri üzerine İTKİB ile bir görüşme gerçekleştirdiklerini ifade eden Abay, ancak sektörleriyle ilgili mesleki yeterlilik daha belirlenmediği için bu standartlarda her hangi bir belgelenme sistemi içerisinde olmadıklarını gördüklerini söyledi. Atınç Abay, içinde bulunulan bu duruma rağmen 38 çalışanı olan bir tekstil firmasının çalışanlarının mesleki yeterlilik belgesi olmaması nedeniyle kişi başı 500 TL ceza ödemek zorunda kalacağını vurgularken, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca mesleki yeterlilik belgesi alması gereken tehlikeli ve çok tehlikeli sektörler kategorisinde tekstil sektörü yer alması dahi makine bakımıcısının mutlaka mesleki yeterlilik belgesi alması gerektiğini söyledi.

Hasan Küçük Kurt Yerli malı tercih edilmeli

EBSO Meclis Üyesi Hasan Küçük Kurt, son günlerde ülkemizde yerli malı kullanımı konusunun birçok platformda dile getirilmeye başlandığını, bu çağrı ve seferberliğin mal alımından hizmet alımına kadar her yelpazede yerli, milli mal alımı konusunda özellikle yerli iş adamlarımızın şirketlerine delege etmesi, yerli malı ve yerli malı hizmeti kullanımı hedefi koyması, ölçümlenmeler yaptırması gerektiğini söyledi.

Milli mal ve hizmet alımının ülkemiz KOBİ'lerine ekonomik destek sağlamakla beraber, gelen talepler karşısında KOBİ'leri araştırmaya, geliştirmeye ve büyümeye zorlayacağını, gelişen KOBİ'lerin uluslararası rakiplerine karşı güç kazanarak uluslararası platformlarda var olmaya çalışacağını dile getirdi. Küçük Kurt, tüketim alışkanlıklarımızın öncelikleri içinde yabancı marka hayranlığı bulunduğunu, "yabancı markaysa en

iyisidir" bakış açısının yerli malını ve yerli malı hizmeti üreten şirketlerimizi, iş adamlarımızı gün geçtikçe yok ettiğini, şirketlerimizin yabancılara satıldığını söyledi.

Geldiğimiz süreçte gıdadan beyaz eşyaya, elektronikten tekstile kadar bir çok malı ithal eder ve tüketir duruma geldiğimizi, bu durumdan kurtulabilmek için yerli malı ürün belgelendirmelerinin ürün bazında çeşitlendirilmesi, yerli hizmetlerin belgelendirilmesi, belgelendirmelerin ucuz, kolay ve erişilebilir olması, yerli malı korumacılık pozisyonlarının artırılması, kamuda uygulanan yerli malı kotalarının, yaptırımlarının özel sektöre entegre edilmesi, teşvikler verilmesi ve denetlenmesi, yerli malı kullanmanın bir vatandaşlık borcu haline geldiğinin genç kuşaklara uygulamalar ile öğretilmesi, bu kapsamda etkinlikler, fuarlar düzenlenmesi, yazılı ve görsel basın ilgisinin milli mal, hizmet kullanımına yönlendirilmesi gerektiğini belirtti.

Hem istihdam hem kaynak

Küçük Kurt, gelişmiş ülkelerin kendi ürünlerinin tüketilmesi yönünde ciddi önlemler sergilediğini, teşvikler verdiğini, liberal ekonomiyi bir yana bırakarak korumacılık pozisyonu aldığını ifade etti. İthal ettiğimiz her tüketim malının, aynı ürünü üreten yerli sanayimizin zor durumda kalmasına, gerektiğinde işçi çıkarımına ve dolayısıyla yoksulluğun artmasına neden olduğunu vurguladı. Sonuç olarak; tasarruf yapmanın, milli kaynakların işletilmesinin, yerli fabrikalar kurulmasının, paranın dış ülkelere gitmesinin önlenmesinin, temel tüketim maddelerinin öz kaynaklardan karşılanmasının, ekonomimizin geliştirilmesinin cumhuriyeti kurduğumuz yıllardan beri gerçekleşmesini istedi-

Atınç
Abay

Hasan
Küçük Kurt

ğimiz konular olduğunu dile getirdi. Kullanacağımız her bir yerli ürünün bizlere iş gücü olarak döneceğini ve paramızın ülkemizde kalacağını bilirsek, yabancı mallara karşı olan özentimizi, yaşam tarzımızı da bir anlamda sorgulamaya başlayacağımızı ifade eden Küçük Kurt, Mustafa Kemal Atatürk'ün "Türkler, Türk malı alınız, Türk malı kullanınız; Türk parası, Türk toprağında kalsın" sözünü hatırlattı.

Yabancı yatırımcıların, 2000'li yılların başı itibarı ile ekonomik krizlerden etkilenmiş, zayıf düşmüş Türk iş adamlarının temizlik, güvenlik, catering, teknik bakım gibi şirketlerini satın alarak sektöre giriş yaptıklarını, bugün pazarın en büyük 5 firmasının yabancı firma olduğunun altını çizen Küçük Kurt, yabancı şirketlerin sektörlerimize kazandırdıkları standartları ve faydaları elbette göz ardı etmediklerini, ancak yabancı firmaların gerçekleştirdikleri faaliyetleri Türk firmalarının da yapabileceklerini, yabancı sermaye girişine ya da yabancı şirketlere asla karşı olmadığını, sadece yerli malı kullanılması ile büyüyen bir nesil olarak yeni nesle de bu düşüncenin aktarılması gerektiğini vurgulamaya çalıştığını söyledi.

Değerlerimiz ülkemizde kalsın

Ülkemizde yatırım yapacak yabancı yatırımcılara, satın alacakları veya kuracakları şirketlerde hisse, ortaklık yüzdelerine bir baraj

konulması, hakim hisselerin ülkemiz yatırımcısında olmasının sağlanması gibi alınacak önlem ve tedbirlerin yerli yatırımcıyı çok kısa sürede geliştireceğini, kazanılan değerlerin ülkemizde kalmasını sağlayacağını, bu sistemin Amerika, Avrupa hatta gelişmemiş Ortadoğu ve Arap ülkelerinde bile çok iyi uygulandığını dile getirdi.

Ülkemiz işadamlarının yabancı yatırımcılar ile rekabet edememesinin nedeninin; yabancı şirketlerin 100 yıla yakın birikmiş sermayesinin bulunması, global ölçekli yayılcı gücü olması, güçlü finansman yapıları, kredibilite ve ucuz finans kaynaklarına ulaşabilmeleri, bu güç ile büyük pazardan büyük işler almaları "ciro kazan, borsada değerlen" düşüncesi ve kârlılığın ikinci planda değerlendirilmesi olduğunu ifade etti. Yine yabancı hizmet şirketlerinin ülkemizde kullanacağı emtiayı, malzemeyi, mamulü, makinayı, ekipmanı kendi ülkesindeki global dev şirketlerden global anlaşarak ucuza alabilmesi, kolay yerel ve dış kaynaklı kredi ve teminat sağlama güçleri, hatta peşin para ve promosyonları ile uzun vadeli sözleşmeler imzalama yeteneklerinin olmasının da rekabeti mümkün kıldığını vurguladı.

Yerli hizmet sektörünün dezavantajlarının ise; sektörün çok yeni olması, gelişim süreçlerini ekonomik krizlerde tamamlayamaması ve birikmiş sermaye oluşturamaması, borsa açılmaması, ülkemiz işadamlarının klasik yöntem ile bankalardan yalvar yakar malını bile ipotek etse kredi bulamaması, teminat mektubu bulamaması, yabancı mal ve hizmet daha iyidir ön yargısını kıramaması olduğunu söyledi.

Erdem Dinçsoy Teknoloji desteklerinden yararlanalım

EBSO Meclis Üyesi Erdem Dinçsoy, 45. Grup Meslek Komitesi olarak aynı anda daha fazla KOSGEB desteğinden faydalanılması yönünde

Yönetim Kurulu'ndan girişimde bulunulmasını talep ettiklerini, yapılan girişim neticesinde sanayicilerin daha çok destekten aynı esnada faydalanabilmesinin mümkün hale getirildiğini söyleyerek teşekkür etti.

Dinçsoy, sanayicilere KOSGEB Teknopazar Desteği'ni mutlaka araştırmalarını tavsiye ettiğini, zira yurtdışında 100 bin lira, yurt içinde 50 bin lira yüzde 100 hibe olarak destek sağlandığını, bundan faydalanabilmek için teknolojik ürün belgesi, patent ya da bir faydalı model veya özgün bir devlet desteği ile yaratılan projeye sahip olmak gerektiğini belirtti. Sadece Ar-Ge yapmanın değil, o Ar-Ge'yi satıp ülkeye para kazandırmanın da önemli olduğunu, bu noktada eskiden Ekonomi Bakanlığı'nca verilen ve artık KOSGEB'e geçen Teknopazar Desteği'nin değerlendirilmesinde fayda gördüğünü söyledi.

Komite olarak daha önce Vestel fabrikasına bir gezi düzenlediklerini, şimdi ise Bosch fabrikasına bir gezi düzenlediklerini, amaçlarının üretim süreçleri, Ar-Ge ve iş akışları hakkında önemli bilgiler edinerek, bilgi birikimlerini artırmak ve sanayide daha iyi, daha modern olabilmek için araştırma çalışmaları yürütmek olduğunu söyledi.

Yenilik portalı

Dinçsoy, komite olarak Polonya'ya gerçekleştirdikleri gezi ile ilgili olarak kürsüden bilgi aktarımında bulunduğunu, bu seyahat sonrasında Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak komitelerinin daha aktif olabileceğini düşündüğünü bu anlamda komitelerinin yeni bir girişim başlattığını dile getirdi. "Innovations Turkey" yani Türkiye'deki yenilikler adı altında bir domain adı aldıklarını, amaçlarının başta 45. Grup olmak üzere EBSO'da ve Türkiye'de yenilik yapan

Erdem Dinçsoy

Mustafa Dirin

firmaları sergilemek üzere bir web sitesi ve portal kurmak olduğunu vurgulayan Dinçsoy, bu portalda bütün girişimcilerin ürünlerini paylaşma imkanı bulabileceklerini, ayrıca SEO optimizasyonu ile de dünyanın bütün inovasyonla ilgili aramalarında çıkabilecek şekilde sayfayı optimize ettiklerini, böylece pazar payını artırarak, sanayiciye daha iyi iş hizmeti sunabileceklerini belirtti.

Erdem Dinçsoy, Ocak ayı içerisinde Dubai'de dünyanın en büyük ve önemli güvenlik konusundaki fuarına katıldığını, yaklaşık 12 seneden beri katıldığı fuarda eskiden dirhem karşısında lira değerliyen şimdi değersiz kaldığını gördüğünü, bunun da alım gücümüzü ve harcama gücümüzü çok büyük anlamda etkilediğini sözlerine ekledi.

Mustafa Dirin Nitelikli üretim için nitelikli eleman şart

EBSO Meclis Üyesi Mustafa Dirin, her eve bir Türk malı kampanyasının acil olarak hızlandırılması gerektiğini, Türkiye'nin 500 milyar dolar ihracat yapmasının mucize olmadığını, bunu gerçekleştirmek için büyük sanayi tesislerine ihtiyaç duyulduğunu, ancak sadece sanayi tesisi kurmanın yeterli olmadığını bu tesisleri işletecek kalifiye elemana ihtiyacımız olduğunu söyledi. Ülkemizde bugün işsizlik değil, kalifiye işsizlik bulunduğunu, kalifiye eleman yetiştirebilmek için meslek liselerine, çıraklık eğitimine, teknikerliğe, maki-

ne mühendisliğine önem vermemiz gerektiğini ifade etti.

Dirin, bugün 47 tane çırağı bulunduğunu, Dirinler Akademide çıraklara matematik, fizik, kimya, edebiyat dersi verdikleri, çünkü ne toplama, çıkarma ne de Türkçe bildiklerini söyledi. Makine mühendislerine mekanizma tekniği öğrettiklerini, malzeme bilgisi verdiklerini, bunu yapmadıkları takdirde kalifiye eleman bulamadıklarını, kalifiye eleman olmayınca üretim yapılamadığını dile getirdi.

Mithatpaşa Meslek Lisesi'nden 1968-69 döneminde mezun olduğunu, o dönemde tek meslek lisesi olması nedeniyle diğer ilçelerden sanatkar olmak isteyen öğrencilerin Mithatpaşa'ya geldiklerini, sonrasında meslek liselerinin arttığını ifade eden Mustafa Dirin, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi'nin, Mithatpaşa Meslek Lisesi'nin binalarına talip olduğu duyumunu aldıklarını, tarihi olan ve şehrin göbeğinde yer alan bir lisenin önemli nitelik arz ettiği gerekçesi ile talebin kabul edilmemesi gerektiğini söyledi.

Mehmet Karahaliloğlu **Rakamlar inandırıcı olmalı**

EBSO Meclis Üyesi Mehmet Karahaliloğlu, geçen ayki Meclis Toplantısında, bir gecede tarihsel oynama ile milli gelirimizin 2000 dolar arttığını dile getirdiğini, Ocak ayı içerisinde de enflasyon rakamlarının TÜİK tarafından açıklandığını, enflasyon hesaplamasında gıda ürünlerinin payı yüzde 23'ler gibi çok yüksek düzeyde olunca hemen yüzde 21 gibi seviyeye indirildiğini söyledi. Yine TÜİK'in, milli gelir hesaplamasında ülkemizde resmen 3 milyon bulunan fakat gayri resmi olarak 4.5 milyon kişi olduğuna inandığı Suriyelilerin bütün harcamalarını ve bu harcamalardan doğan bütün gelirlerini milli gelir hesabına artı olarak işlediğini, dolayısıyla milli gelirimizin artış verdiğini ama artış veren bu hesabın enflasyonu hesaplarken veya diğer verileri hesaplarken kullanılmadığını ifade etti.

diğini ifade etti.

Böyle bir durumun içindeyken büyük miktarda fon yöneten yabancıların Türkiye verilerini inandırıcı bulmadığı takdirde ülkemize yatırım yapmaktan vazgeçeceğini vurgulayan Karahaliloğlu, en büyük sorumlusun, kazandığımız paranın, ihtiyaç duyduğumuz paradan az olduğu için borç alarak yaşantımızı idame ettirmemiz olduğunu, dolayısıyla bir takım hesaplamalar yaparken inandırıcı olmamız gerektiğini söyledi.

Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın, "hepimiz aynı gemideyiz, batarsak hepimiz batacağız" ifadesinin çok güzel ve doğru olduğunu, bu nedenle fedakârlık yapılacaksa hep birlikte yapılması gerektiğini, sürekli olarak sadece bir tarafın fedakârlık yapmasının beklenemeyeceğini ifade etti.

Bankacılık sektörü uyarısı

Karahaliloğlu, bilindiği üzere Merkez Bankası'nın repo faizini artırmadığını, yüzde 8'de sabit bıraktığını fakat marjinal faiz oranını yüzde 11'e çıkartarak, gizli bir faiz artışı gerçekleştirdiğini, bankaların 9 yılda 8 kere marjinal borçlanmayı kullanmaları üzerine Merkez Bankası'nın bu borçlanmayı kullanan bankalara 'acaba durumu kötü mü?' diye müfettiş yolladığını, oysa Merkez Bankasının bu marjinaliteyi standart hale getirmesi durumunda sistemin sürdürülebilirliğini yitireceğini ve Türk ekonomisinde en sağlam yerimiz olan bankacılık sektörünün dejenere olacağını söyledi. Bir ülkede yüzde 8-9 seviyelerinde enflasyon varken yüzde 8 oranında faiz verildiğinde hiçbir yabancı yatırımcının bu ülkeyi tercih etmeyeceğini söyleyen Karahaliloğlu, ekonomi kuralları belli olduğu için de mevcut sistemin mutlak düzeltilmesi gerektiğini dile getirdi.

Mehmet Karahaliloğlu

Nedim Anbar

Nefes Kredisi

TOBB Nefes Kredisi kapsamında 100 bin lira kullanıldığında yüzde 9.99 yani yüzde 10 faiz oranı bulunduğu, 3 kalem harç alındığını ki bunun yüzde 10.8 gibi bir orana tekabül ettiğini, bu kredinin 1 yıllık kullanıldığını, ilk ay paranın geri ödendiğini, 6 ay sonra paranın yüzde 50'sini geri ödemiş olduğunu, bileşik faizi hesaplandığında faiz oranının yüzde 16-17'ye geldiğini, ki bunun zaten bankalardan alınabilecek bir kredi olduğunu belirten Karahaliloğlu, ödemeler ilk aydan başladığı için bu kredinin tercih edilmediğini söyledi.

Ekonomist Ege Cansen'in "Türkiye Cumhuriyeti ekonomisi küçük çocuk gibidir, çok çabuk hastalanır ama çok çabukta iyileşir" şeklinde güzel bir sözünü bulunduğunu, Yorgancılar'ın konuşmasını "umut" kelimesiyle bitirdiği için bu sözünü dillendirdiğini söyleyen Karahaliloğlu, sahip olunan değerlerin özgürlük varsa anlam kazandığını, özgürlüğün olmadığı yerde sahip olunan değerlerin anlamı bulunmadığını vurguladı.

Nedim Anbar **Deniz kazalarına çabuk müdahale edilmeli**

EBSO Meclis Üyesi Nedim Anbar, 2016 Aralık ayı meclis toplantısında Çeşme'de meydana gelen gemi kazasıyla ilgili bir takım bilgiler sunduğunu, ancak sonrasında basında "balık çiftlikleri olmasaydı

gemi buraya gelmeyecekti, kayalıklara çarpmayacaktı” şeklinde haberlerin yer aldığını, bunun otomobil ya da mobilya ihracatı yapılırken geminin bir şekilde kaza yapması sonrasında bu ihracat yapılmasaydı bu kaza yaşanmayacaktı gibi saçma bir senaryoyla eş değer olduğunu, kaptanın hatasıyla ticari bir işlemin bağdaştırılmayacağını vurguladı.

Konuyla ilgili olarak aslında üzerinde durduğu hususun İzmir'deki yetkili makamların reaksiyon süresini uzatmaları nedeniyle kaza sonucunda ortaya çıkan hasarın daha fazla olmasına sebebiyet verilmesi olduğunu dile getirdi.

Istanbul'da uzun zamandır hacizli olduğu için demirli olan bir geminin karaya oturduğunu, kısa süre önce de Zeytinburnu'nda battığını hatırlatan Anbar, ancak Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün süratle önlem aldığını, geminin etrafını bariyerlerle çevirdiğini, birkaç saat içerisinde süratle vakum pompalarını devreye soktuğu için hiçbir hasar yaşanmadığını vurguladı. Nedim Anbar, kazaların her zaman yaşanabileceğini, önemli olan konunun yetkilerin görevlerinin bilinciyle hareket etmeleri olduğunu dile getirerek, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin hiçbir sorumluluğu olmamasına rağmen yaşanan kazadan ders alarak, meydana gelebilecek bir gemi kazasında, denizi temizleme görevini gerçekleştirecek bir deniz vasıtası alımıyla ilgili faaliyete başladığını öğrendiğini, bunun dört dörtlük bir çalışma olduğunu söyledi.

Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın konuşmasında; “ekonomünün sağlıklı gidebilmesi, stabil olabilmesi için, dövizin Türk Lirası karşısındaki reel değerini mutlaka bulması, ne değerinden fazla değerlendirilmesi, ne de değerinden düşük olmaması gerektiğini, bunun sağlanması bakımından sadece hükümetimiz ve cumhurbaşkanımız değil, hepimiz bunu desteklemeliyiz” dediğini,

kendisinin de “ne desteği” gibi bir ifadede bulunduğunu ama Meclis üyesi arkadaşlarınca yanlış anlaşıldığını, asıl ifade etmek istediğinin, sanayici olarak kurun düzeltilmesi konusunda nasıl bir destek verebiliriz olduğunu belirtti. Anbar, emekli olan, işten kendi isteğiyle ayrılan veya şirkette yetersizliği nedeni ile çıkarılan personel yerine İŞKUR ile işe alınacak personelin bu kapsamda mı yer aldığını yoksa mevcuda ilave alındığı zaman mı kapsama dahil olduğunu sordu.

Nejat Özduran Halkın sağlığı ile oynanmasını

EBSO Meclis

Üyesi Nejat Özduran, son günlerde kanola yağının zararları ile ilgili basında sıkça haberlerin yer aldığını dile getirirken, zeytinyağı üreticileri olarak 2011 yılından beri bu tür yağların zararlı olduğunu, tağşiş ve taklit edilerek zeytinyağı ile karıştırıldığını, halkın sağlığı ile oynandığını defalarca söylediklerini, nihayetinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın dikkatini çekebildiklerini ve Bakanlığın konuyla ilgili araştırma yaptığını ki en kısa sürede neticelenmesini beklediklerini, böylece zeytinyağının itibarını geri kazanabileceğini anlattı.

Özduran, yağların içinden bir tek zeytinyağının doğadan çıktığı şekilde tüketilebildiğini, diğer tüm yağların belli bir prosten geçtikten sonra yenilebilir duruma geldiğini, dolayısıyla işlem gören yağların zararlı hale geldiğinin ifade edildiğini söyledi. Tabiatın bir mucizesi olan zeytin ülkemizde yetişiyorken zeytinyağı tüketmek yerine palm yağı, kanola yağı gibi yağları ithal ederek, milyarlarca dolar ödediğimizi dile getiren Özduran, ülkemiz tarım politikasının kendi toprağımızda yetişen ürünlerin yağlarını teşvik

etmediği için yağ ithal eder durumda olduğumuzu vurguladı.

Yüz ölçümü ve mümbit arazileri bakımından bizden kat kat küçük Hollanda bütün dünyayı doyururken, Türkiye'nin tarım ürünü ithal eden durumuna geldiğini, ülkemizde kişi başına zeytinyağı tüketiminin her ne kadar 1,5 kg dense de 800 gramlara kadar düştüğünü, Yunanistan'da bu rakamın 20 kg, İspanya'da 14 kg, İtalya'da 13 kg olduğunu söyledi.

Zeytinyağı tüketimi, üretim bölgelerinde yoğunlukta olduğu için yapılan bir araştırmaya göre zeytinyağı tüketen insanların yüzde 89'unun para vermeden, yani kendi zeytinyağını tükettiğini, yüzde 11'lik kısmın ise para vererek tükettiğini gösterdiğini ifade etti.

EBSO Meclis üyesi Mert Aydoğdu, ürettikleri ürünler

arasında dökme kolonyalı parfüm de bulunduğunu, bu üründe esans kullanıldığını, bu nedenle esans firmasına yaptığı bir ziyarette zeytin esansının dikkatini çektiğini, hangi amaçla kullanıldığını sorduğunda yağlara zeytinyağı aroması vermek için kullanıldığını belirtildiğini, bu konuda bir görüş oluşturularak gerekli denetimlerin yapılması ve bu tür esans satışlarının yasaklanması gerektiğini söyledi.

Nejat Özduran, 2011 yılından beri, palm ve kanola yağlarının gıda boyası ile renklendirilerek satıldığını, boya belli olduğu için yağda çözünen kimyasallar ile boyanarak satışının yapıldığını, sonrasında işin içine esansların girdiğini defalarca aktardığını söyledi. Ancak zeytinyağındaki taklit ve tağşiş ürünlere caydırıcı cezalar verilmediği için 13 bin lira cezanın ödenip sahte üretimin devam ettirildiğini, çünkü bu sahte üretimden ciddi bir kazanç elde edildiğini vurguladı.

Nejat
Özduran

Ticari anlaşmazlıkların çözümü tahkimde

İstanbul Tahkim Merkezi (ISTAC) Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ziya Akıncı ile Denizli Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Müjdat Keçeci, iş dünyasının yaşadığı anlaşmazlıkları mahkemeler yerine tahkimle çözmelerini önerdi. Tahkim merkezinin kararlarının bağlayıcı, dünyanın her yerinde icra edilme gücüne sahip olduğunu savunan Akıncı, ISTAC'daki uyuşmazlıkların mahkemelere göre çok daha kısa sürede ve çok daha az masrafla sonuçlandırılabilirliğini söyledi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Toplantısı'nda sanayicileri İstanbul Tahkim Merkezi hakkında bilgilendirmek üzere ilk olarak Denizli Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Müjdat Keçeci söz aldı.

Denizli ile İzmir'in her zaman paylaşım içinde olduğuna dikkat çeken Keçeci, "İzmir aslında bizim her şeyimiz. Hem ithalatımız hem de ihracatımız buradan yapılıyor. İlişkilerimiz nedeniyle çok müşterimiz var. Zaman zaman problemlerimiz de oluyor. Bu sorunlar artık mahkemelerle değil de tahkim kurullarıyla çözülmeye çalışılıyor" ifadelerini kullandı.

Keçeci hukukçu olması dolayısıyla gerek Paris, gerek Londra'da tahkim görüşmelerinde şirketi adına çalıştığını, Türkiye'de de tahkim konusunun son dönemde gündemde çok sık yer aldığını, bunun en önemli sebebinin de adliyeye,

mahkemelere olan güvenin sarsılması olduğunu ifade etti.

Yazılı hukuku olmayan, hukukçuları, hakimleri olmayan Dubai'nin bugün bölgenin büyük tahkim kurullarına sahip olduğunu ve bu yolla ciddi para kazandıklarını söyleyen Keçeci, özellikle bu bölgenin, gerek uzak doğunun, gerek orta doğunun bütün problemlerini çözdüğünü, ülkemizin bu konudaki eksikliğini giderilmesi adına TOBB'un gayretleri ile İstanbul Tahkim Merkezi'nin kurulduğunu belirtti. Bir hukukçu ve iş adamı olarak özellikle yurt dışındaki problemlerin çözülmesinde bir adres aradığı zaman ne Avrupa mahkemelerine, ne de Türk mahkemelerine gidilmeden önce, mutlaka bir tahkim kuruluna gidilmesinde yarar gördüğünü söyledi. Müjdat Keçeci, Türk vatandaşı olarak Türk adliyesine güvenmez iken bir Fransız'ın, İngiliz'in, Alman'ın bizim mahkemelerimize inanmasını istemeyeceklerini, zaten yabancılar ile yapılan sözleşmelerde en önemli maddenin "tahkim" olduğunu, sözleşmelerde mutlaka yer aldığını ifade etti.

Daha hızlı daha kaliteli

ISTAC Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ziya Akıncı, İstanbul Tahkim Merkezi'nin, İstanbul Finans Merkezi projesiyle ortaya çıktığını ancak, ISTAC'ın finans

İstanbul Tahkim Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ziya Akıncı ile Denizli Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Müjdat Keçeci, ticari anlaşmazlıkların hızlı ve etkili çözümünü için sözleşmelere mutlaka tahkim maddesinin konulmasını, ISTAC'ın yetkil kılınması gerektiğini söyledi.

merkezinden önce faaliyet başladığını söyledi. Akıncı, İSTAC'ın ticari aktörler arasındaki uyuşmazlıkların çözümlenmesi için tahkim ve arabuluculuk hizmeti sunan, tarafsız, bağımsız bir kurum olduğuna dikkati çekerek, "Amacımız uzmanlar tarafından daha hızlı ve daha kaliteli yargılamayı iş dünyasına ve hukukçulara sunmak" diye konuştu.

Prof. Dr. Akıncı, içinde bulunduğumuz zor günlerde sanayicilerin hakikaten önemli işler gerçekleştirdiklerini belirtirken, günümüzde hukuku, sözleşmeyi sanayiden ayırmanın mümkün olmadığını söyledi. İstanbul finans merkezi projesi çerçevesinde bir kanun ile İstanbul Tahkim Merkezi'nin yaklaşık bir sene önce kurulduğunu, kurallarını yayınladıklarını, şu anda derdest davaları bulunduğunu, dünyada bu kadar hızlı büyümekte olan başka bir merkez bulunmadığını, çok önemli gelişmeler gerçekleştirdiklerini ifade etti.

İletişimin inanılmaz hız kazandığı günümüzde, hele de yargı sisteminin başına gelenler göz önüne alındığında, iş dünyasının uzun ve pahalı bir yargı düzenine tahammülü kalmadığını, mevcut sistemin hayatın gerçekleri ile bağdaşmadığını belirtti. Bugün Türkiye'de Yargıtay'a 1 milyondan fazla dosya geldiğini, bizden çok daha büyük ekonomisi olan Almanya, Fransa gibi ülkelerde bu rakamın 10 bin civarında olduğu düşünüldüğünde İstanbul Tahkim Merkezi'nin iş dünyasına çok iyi fırsatlar sunduğunu söyledi. Akıncı, öncelikle üç önemli hedefleri bulunduğunu, birincisinin uyuşmazlıkları hızlı bir şekilde çözmek olduğunu, kuralları uyarınca Türkiye'ye ilk defa hızlı, seri tahkim dedikleri bir yöntemi gerçekleştirdiklerini, bu sayede uyuşmazlıkların dosyanın hakeme gelmesinden itibaren üç ay içerisinde kesin ve bağlayıcı, icra edilebilir şekilde çözümlenebildiğini ifade etti. Diğer tarafta seri tahkimde 3 ay içerisinde ilanlı icra yoluyla çözümlenebilecek mekanizma kurduklarını,

Müjdat Keçeci

artık Türkiye'de uyuşmazlıklar çok kapsamlıysa tahkim süresinin 6 ay olduğunu, ki bunun da son derece öngörülebilir olduğunu, çünkü yargılama başlar başlamaz hakemler usulü zaman çizelgesinin hazırlandığını, buna göre kimin hangi dilekçeyi ne zaman vereceği, duruşmanın ne zaman olacağı ve hakemin ne zaman karar vereceğinin daha yargılamanın başlangıcında belli olduğunu, dolayısıyla sistemin hem yargılamayı öngörülebilir hale getirdiğini, hem de yargılamayı disipline ettiğini vurguladı.

İkinci önemli hususun, sürat kadar yargılamanın kalitesi olduğunu, bunu etkileyecek en önemli unsurun uyuşmazlığın konunun uzmanı tarafından çözülmesi olduğunu, zaten merkezlerinde tahkimin niteliği olarak hakemlerin taraflarca seçilebildiğini, eğer anlaşamazlarsa divan tarafından seçildiğini belirtti. Akıncı, hızlı yargılama güzel, uzman tarafından yargılama da güzel ama acaba çok pahalı bir yargılama mı bekliyor bizi? gibi düşünceler olabileceğini, bu nedenle İstanbul Tahkim Merkezi'nde tahkimin pahalı olduğu konusundaki yanlış algıyı yenmek için mahkemelerden daha az bütçeyle uyuşmazlığın çözüleceğini taahhüt ettiklerini, küçük ve orta ölçekli davalar dâhil olmak üzere, ki küçük ve orta ölçekli davalarda

bunu başarmanın kolay olmadığını, çünkü mahkemelerde hâkimin, katibin maaşını devletin ödediğini, tahkimde bunların hepsinin ücretini tarafların ödediğini, dolayısıyla daima mahkemelerden daha az bir harç ödeyerek uyuşmazlığın çözülebildiğini belirtti.

Sözleşmelerde yer almalı

Akıncı, İstanbul Tahkim Merkezi'nin uyuşmazlıklara bakabilmesi için olmazsa olmaz kuralın; sözleşmelere "işbu sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlıklar İstanbul Tahkim Merkezi'nde tahkim yoluyla çözülecektir" ibaresinin konması olduğunu, yoksa uyuşmazlıklara bakmaların mümkün olmadığını dile getirdi. İstanbul Tahkim Merkezi'nin şu anda yedi tane derdest davası bulunduğunu, büyük projelerde üçüncü büyük havalimanı dâhil Mersin'den Kıbrıs'a su temini projesi dahil hepsinde İstanbul Tahkim Merkezi klozunun yer aldığını, 16 Kasım 2016 tarihinde yayımlanan Başbakanlık Genelgesi ile artık kamu kurumlarının İstanbul Tahkim Merkezi'ni sözleşmelerine koyabileceklerini, dolayısıyla İstanbul Tahkim Merkezi'nin günlük hayatta, özellikle kamu ile olan uyuşmazlıklarda sık bir şekilde yer alacağını vurguladı.

Kısa bir süre önce Ankara'da Anayasa Mahkemesi'nde çok önemli bir konferans gerçekleştirildiğini, ilk defa Anayasa Mahkemesi'nin anayasa dışındaki bir konu için, Tahkim Merkezi için kapılarını açtığını, kamu avukatlarına İstanbul Tahkim Merkezi'ni anlattıklarını dile getiren Akıncı, bu konferansta Yorgancılar'ın tahkim ve tahkime TOBB'un verdiği desteği anlatan çok veciz bir konuşma gerçekleştirdiğini, bu anlamda kendisine teşekkür ettiğini söyledi.

İSTAC, uluslararası alanda da söz sahibi

Yönetilen sorulara yanıt veren Akıncı, merkezlerinde milli ve millet-

lerarası olmak üzere iki tane divan bulunduğunu, milli divanda konunun hem uygulamada hem teoride son derece uzman üstatlarının yer aldığını, milletlerarası tahkim divanında ise dünyanın en saygın ve en bilinen hakemlerinin yer aldığını ki bu hakemlerin 10 milyar dolarlık davalarda hakemlik yapmış, devletleri yargılamış, son derece saygın kişiler olduğunu söyledi.

Devlet ile yapılacak sözleşmelerde İstanbul Tahkim Merkezi'nin yer almasının hiçbir mahsuru bulunmadığını, taraflar devlet olsun, şahıs olsun, yerli ya da yabancı olsun İstanbul Tahkim Merkezi'nin çalışmalarından yararlanabilmek için mutlaka bir tahkim anlaşması olması gerektiğini, yabancı bir ülkede yatırımcı olarak yer alınıyor ise Türkiye ile bu ülke arasındaki yatırım anlaşmasına dayanarak Dünya Bankası Tahkimi'ne gidilebileceğini dile getirdi.

Türkiye dışında iki farklı ülke firmasının yapacağı sözleşmede "anlaşmazlık halinde yetkili İstanbul Tahkim Merkezi'dir" ifadesinin yazılabileceğini, hatta bu konuda birkaç hafta önce Paris'te İstanbul Tahkim Merkezi'ni anlattıklarını, çünkü her ne kadar değiştiği öne sürülse de İran'ın anlaşmazlıklarını Avrupa'da çözmek istemediğini, Avrupalıların da İran'a gelmek istemediğini, dolayısıyla İranlıların batıdaki projelerinde İstanbul'u adreslemek istediklerini, bunun Türkiye için hakikaten çok büyük bir prestij olduğunu vurguladı.

Akıncı, yapılan anlaşmada tarafların "herhangi bir uyuşmazlık halinde yetkili İzmir, İstanbul, Ankara mahkemeleri veya İstanbul Tahkim Merkezi"dir şeklinde bir ifadeye yer vermemeleri gerektiğini, çünkü Türk yargı sisteminin sözleşmelerde hem mahkeme hem tahkim yetkisini kabul etmediğini söyledi. Web sayfalarında bulunan tahkim şartlarının mutlaka incelenmesinde fayda olduğunu, merkezlerinin adının İstanbul olmasının

Ziya Akıncı

tarafları yanılmaması gerektiğini, İstanbul Tahkim Merkezi'nin tahkim yeri İzmir diyerek tamamen İzmir'de tahkim yapabildiğini vurguladı.

Kesin ve bağlayıcı kararlar

Herkesi mutlu etmenin mümkün olmadığını mesleklerinin en zor taraflarının birinin de bu olduğunu, çünkü davalarda sadece bir tarafın kazandığını, herkesin dinlenme hakkına riayet edildiği takdirde tarafların memnun olabileceğini söyledi. Akıncı ülkemizde bilirkişilerin raporu hazırlayıp teslim ettiğini, gerekirse ek rapor hazırlarız dediğini, ancak dünyada bilirkişilerin raporlarında yazdıkları her kelimeyi tarttığını, çünkü duruşmalara bizzat girmek durumunda olduklarını ve raporunda yer alan her kelime için soruyla karşılaşılabildiklerini belirtti.

Akıncı, hakem kararlarının kanunumuz uyarınca verildiği andan itibaren kesin bağlayıcı ve tıpkı kesinleşmiş mahkeme kararları gibi ilanlı icra edilebilecek nitelikte olduğunu, hatta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin, hakem kararlarına mahkemelerin müdahale etmesini bir insan hakkı ihlali olarak kabul ettiğini dile getirdi.

"Yenilen pehlivan güreşe doymaz misali" kaybeden taraf tahkim anlaşmasına rağmen mahkemeye gittiği zaman, aramızda tahkim an-

laşması var denildiğinde mahkemenin davadan elini çekmek durumunda olduğunu, davaya bakmadığını, çünkü hakem kararını verdiği andan itibaren kararın kesin bağlayıcı ve icra edilebilir nitelikte olduğunu söyledi. Hakem kararlarına karşı kanunda son derece sınırlı sebeplerden dolayı sadece iptal davası açılabilirdiğini, bunun temyiz olmadığını, kaldı ki iptal davası açılrsa dahi usul kanundaki hüküm gereği icrayı durdurmadığını vurguladı.

Prensip olarak ticari hayatın hemen hemen her alanında tahkim şartı yapılabildiğini, örneğin gayrimenkullerin ayırına ilişkin sözleşmelerde, mülkiyete ilişkin itilaflarda tahkim yapılamadığını, işçi-işveren ilişkilerinde ise kanunun feshin haklılığı ile ilgili tahkime gidileceğini açıkça belirttiğini ama onun dışında kıdem tazminatı gibi, fazla mesai alacakları gibi konularda iş mahkemelerine gidilmesini öngördüğünü, işçi işveren ilişkileri ülkemizde çok hassas bir konu olduğu için kanun koyucunun işçilerin korunmasını istediğini, nitekim iş davalarının %97'sini işçilerin kazandığını, dolayısıyla tahkime elverişli olmadığını ifade etti.

Tahkim kararının dünyanın hemen her yerinde icra edilebileceğini, çünkü hakem kararlarının icrası konusunda New York Sözleşmesi bulunduğunu, dünyadaki bütün ülkelerin New York Sözleşmesi'ne taraf olduğunu, bir mahkeme kararı yabancı ülkede çok zor icra edilirken, tahkim kararlarının dünya ülkelerinde rahatlıkla icra edilebildiğini vurguladı.

Akıncı, mahkeme harçlarının Türkiye'de nispi ücret ile belirlendiğini, ülkemiz ölçeğinde yüzde 7'ye yaklaşan mahkeme harcı söz konusu olduğunu, bunun 100 milyonluk dava için 7 milyonluk mahkeme harcı anlamına geldiğini, İstanbul Tahkim Merkezi'nin bu sebeple büyük davalarda çok daha düşük bütçe ile davaları çözmeye imkânı sunduğunu söyledi.

Bu gezinin geliri öğrencilere burs

Ege Bölgesi Sanayi Odası üyesi sanayicilerin ülkemizin ve bölgemizin ekonomik, sosyal, bilimsel ve kültürel gelişimine katkıda bulunmak amacıyla 'en iyi yatırım geleceğe yatırımdır' inancı ile kurduğu Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı (EBSOV), bursiyer sayısını artırmak için çalışmalarını sürdürüyor.

Bugüne kadar üniversitelerde ve sanayi de nitelikli iş gücü yetişmesine yönelik teknik liselerde öğrenim gören 6 binin üzerinde öğrenciye burs veren EBSOV'un yeni organizasyonu, Kars'ın dünyaca ünlü kayak merkezi Sarıkamış'a düzenlenen gezi oldu. EBSO Meclis üyesi ve eşlerinden oluşan 70 kişilik heyet, 17- 20 Şubat tarihleri arasında kristal karları ve sarıçam ormanları ile ünlü Sarıkamış'ın yanı sıra Çıldır Gölü ve Ani Harabeleri'ni ziyaret etti.

EBSOV Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Cengiz Kocagil, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve EBSO Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın koyduğu bursiyer öğrenci sayısını artırma hedefi doğrultusunda etkinliklere hız verdiklerini belirterek, "Çok kutsal bir amaç için EBSOV gönüllüleri olarak bir araya geldik. Daha iyi işler yapmak için

çalışıyoruz. Geçtiğimiz yıllarda Antakya Medeniyetler Korosu, Kerem Görsev konseri gibi etkinliklerin yanı sıra Kadınlar Birliği'nin sahnellediği tiyatro oyunlarıyla önemli destekler sağladık. 2017'de burs verdiğimiz öğrenci sayısını artırmak için bir dizi etkinlik kararı aldık ve startı 17- 20 Şubat tarihleri arasındaki Sarıkamış Gezisi ile verdik. Ardından İlhan Şeşen, Kürşat Başar ve Burçin Büke'nin katılımı ile konserimiz ve yine önümüzdeki aylarda sürpriz bir tiyatro gösterimiz olacak. Vakfımıza yapılacak en ufak katkı, bursiyer öğrencilerimizin hayatlarına dokunuyor, geleceğimizi aydınlatıyor" dedi.

Herşey eğitim için

EBSOV, 2000 yılı başında kuruldu. Öncelikle öğrencilere maddi manevi destek sağlayarak eğitimlerine yardımcı olmak, ihtiyaç sahibi kişilerle yardımseverleri buluşturmak ve olanak yaratmayı hedefleyen EBSOV, 10 yıllık bir uğraşının ardından 2010 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile vergi muafiyeti alan vakıf statüsüne sahip oldu. Böylece EBSOV'a yapılacak bağışlar vergiden muaf tutulurken, daha çok öğrenciye burs ve gelişim olanağı sağlandı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı tarafından Kars'ın dünyaca ünlü kayak merkezi Sarıkamış'a düzenlediği geziden elde edilen gelir, öğrenciler için burs oldu. EBSOV Başkan Yardımcısı Cengiz Kocagil, "Vakfımıza yapılacak en ufak katkı, bursiyer öğrencilerimizin hayatlarına dokunuyor, geleceğimizi aydınlatıyor" dedi.

Vâkîf olmak

Son dönemlerde ülke olarak; yürek yakan terör olaylarının, artan şiddet eğiliminin, ekonomik, sosyolojik ve psikolojik yıpranmaların yarattığı olumsuzluklar iklimi ile başetme çabası içerisindeyiz.

Tüm olumsuzluklara direnç göstermek yaşamın ta kendisidir ve

insan olmanın gereklerindedir.

Doğru; tüm olumsuzlukların üstesinden gelerek, illâ ki yolunu bulacaktır. Doğrulara ulaşmak ise bir başka kişinin hayatına olumlu katkılar koymaktan bir an geri kalmamakla mümkündür.

İyiliklere vesile olan vakıf felsefesine VÂKIF olmak ve bu konuda gönüllü çalışmaların içinde yer almak ise, önemli bir sosyal sorumluluk bilinci gerektirmektedir...

Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinden beri var olan, Cumhuriyetin kuruluşu ile M. Kemâl Atatürk'ün evkaf vekaletine verdiği önemle mevcudiyetini günümüzde de koruyan ve ecdad yadigarı tarihi /kültürel eserlerin yaşamasına ve yaşatılmasına destek olan vakıf misyonunu...

Ve;

Toplumumuzun ihtiyaç duyduğu yardımlaşma kültürünün önemli bir unsuru olan vakıfların yaşatılması hususu ancak ve ancak özveri ile mümkündür.

Bu konuda Kanuni Sultan Süleyman'ın vakıflar ile ilgili duası ve bedduası vakıfların yaşatılmasının

önemine vurgu yapan yol gösterici bir ihtar mahiyetindedir.

Ancak; Vakıfların yaşaması ve iyiliklere köprü olması ise, vakıf felsefesine vâkîf, iyiliğe odaklanmış zihinler ile mümkün olagelmiştir.

Bu minval üzere ünlü düşünür Voltaire, iyilik hakkında şöyle der: "Hepiniz

yapmadığınız iyiliklerden suçlusunuz..."

Acımasız olarak adlandırdığımız bu dünyada; yapılmayan veya ertelenen iyilikler, meydana gelen kötülüklerin nüvesi olması ve mayalandırılması hususunda kesin ve net bir müsebbiptir.

Bu derin anlam taşıyan sözlerin ağırlığını ve vebalini ise, vakıf çalışmaları içinde yer alan bireyler olarak üzerimizde fazlası ile hissetmek mecburiyetleri içerisindeyiz.

Bu anlamda;

EBSOV Kadınlar Birliği başkanlık sorumluluğumu yerine getirme çabalarımın destek olan değerli başkanımız Sn. Ender Yorgancılar'a ve tüm iyiliksever dostlarımıza minnet duyguları ile ve saygılarımla teşekkür ediyorum.

Savaşların ve siyasi çatışmaların olmadığı daha yaşanabilir bir dünyada ve ülkemizin barış ortamına eriştiği yıllarda; aydınlık ve demokratik bir geleceğin inşaatı için, bu ülkede yaşamayı, çalışmayı ve üretmeyi ilke edinmiş gençlerimize faydalı olmak en büyük hedefimiz olmalıdır.

İyilik ve güzellik yaratan düşüncelere vâkîf olmamız temennilerimle...

İhsan ÖZDURAN
EBSO Vakfı
Kadınlar Birliği Başkanı

Savaşların ve siyasi çatışmaların olmadığı daha yaşanabilir bir dünyada ve ülkemizin barış ortamına eriştiği yıllarda; aydınlık ve demokratik bir geleceğin inşaatı için, bu ülkede yaşamayı, çalışmayı ve üretmeyi ilke edinmiş gençlerimize faydalı olmak en büyük hedefimiz olmalıdır.

Uzakdoğu'nun cazibe merkezi MALEZYA

Ekonomik yapı

Malezya, 296 milyar dolarlık ekonomisiyle günümüzde dünyanın 35'nci büyük ekonomisi konumundadır. Geçmişte ekonomisi büyük ölçüde tarımsal ürünlere ve hizmetler sektörüne dayanırken, son 20 yılda hızlı bir sanayileşme politikası izlemiş ve imalat sanayi hizmetlerden sonra en önemli sektör haline gelmiştir.

İmalat sanayide başı çeken ürün grupları; elektronik aletler, otomotiv, tekstil, kimyasal ürünler, ulaşım araçları, inşaat malzemeleri, ağaç ve işlenmiş tarım ürünleri şeklindedir.

Dünyanın en büyük palm yağı üreticisi konumunda bulunan ve Endonezya ile birlikte dünya palm yağı üretiminin yüzde 85'ini gerçekleştiren Malezya, ayrıca dünyanın en büyük üçüncü kauçuk üreticisi durumundadır.

Malezya'nın bir diğer önemli zenginliği ise enerji alanıdır.

Ülkenin petrol rezervi 5.9 milyar varil, doğalgaz rezervi ise 2.4 trilyon metreküptür.

Diğer taraftan, Malezya'da dış ticaret ekonomide büyük önem taşımaktadır ve ihracat ekonomik gelişmenin ana kaynaklarından biridir. İmalat sanayinde olduğu gibi ihracatta da elektrikli ve elektronik ürünler birinci sıradadır ve toplam ihracat içindeki payı yüzde 50 düzeyindedir. İhracatın GSYİH'ye oranının yüzde 75 düzeyinde olması, Malezya'nın ihracatta uluslararası standartlara göre yüksek bir konumda olduğunu göstermektedir.

Malezya, etkin ve verimli bir kalkınma programı izlenmesine çok önem vermiş ve ekonomik büyüme ile kalkınmayı geniş çapta yayarak gelişmiş bir ülke konumuna yükselmek için "Vizyon 2020"

Dünyanın 35'nci büyük ekonomis konumundaki Malezya ile 1964 yılında başlayan diplomatik ilişkiler, geride kalan yarım yüzyılda geniş ve kapsamlı Serbest Ticaret Anlaşması'nın imzalanmasından sonra Türk firmalarının Malezya'ya ilgisi arttı.

MALEZYA ÜLKE PROFİLİ (2015)

Nüfus (Milyon Kişi)	30
Nüfus Artış Hızı (%)	1,4
GSYİH (Milyar Dolar)	296
GSYİH (%)	5,0
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	9.768
Enflasyon Oranı (%)	2,1
İşsizlik Oranı (%)	2,0
İhracat (Milyar Dolar)	210
ihracatta ilk 5 Ülke	Singapur, Çin, ABD, Japonya, Tayland
Temel İhracat Ürünleri	Elektrik ve elektronik ürünleri, petrol ve yağları, doğalgaz, makine ve aksamları
İthalat (Milyar Dolar)	188
İthalatta ilk 5 Ülke	Çin, Singapur, Japonya, ABD, Tayland
Temel İthalat Ürünleri	Elektronik entegre devreleri, petrol ve yağları, transistörler, elektrik aksamları
Cari Denge (Milyar Dolar)	8.874
İmalat Sanayi (% GSYİH)	23
Tarım (%GSYİH)	8,5
Hizmetler (%GSYİH)	55,1
Sanayi (% GSYİH)	36,4

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

hedeflerini oluşturmuştur. Hükümet bu kapsamda; özellikle ihracattaki yerli katma değeri artırmayı ve 2020'de gelişmiş ülke statüsüne geçmeyi hedeflemiştir.

Hükümetin ekonomi politikalarında yakaladığı istikrar, yatırımların artırılması ve özellikle küresel kriz döneminde etkin teşvik paketleri uygulanması, Malezya ekonomisini dünya ülkeleri arasında üst sıralara yükseltmiştir.

Hükümet, özellikle yüksek katma değer içeren ve ileri teknolojik ürünlerin imalatındaki yatırımların geliştirilmesine büyük önem verdiğini açıklamıştır.

Bu bağlamda, yatırımların gelecek vaat ettiği başlıca sektörler; biyoteknoloji, gelişmiş elektronik, kablosuz teknolojiler, petrokimya, ilaçlar, tıbbi aletler, makine ve ekipmanlar, gıda sanayi şeklindedir.

Malezya teşviksel anlamda da yabancı yatırımcılar için cazip bir ülke konumundadır. Özellikle, söz konusu sektörlerde vergi muafiyetleri dikkat çekmektedir. Malezya'nın dünya iş yapma kolaylığı endeksinde 190 ülke arasında 23 gibi yüksek bir sırada yer alması da, yatırımcılar için cazip bir özellik olarak ön plana çıkmaktadır.

Hükümet, yüksek teknoloji imalatının ve yatırımlarının geliştirilmesine verdiği önem doğrultusunda ileri teknoloji ve bilişim odaklı bir Özel Ekonomik Bölge kurmuştur. Söz konusu Bölge, teknoloji alanındaki yüksek ve kazançlı yatırımlar için en ideal yerlerden biri olarak gösterilmektedir.

Türkiye-Malezya İlişkileri

1964'de başlayan Türkiye ve Malezya arasındaki diplomatik ilişkiler, geçen süre zarfında geniş kapsamlı ve yakın düzeyde devam etmiştir. 2014 başında, diplomatik ilişkilerin başlangıcının 50. yıl dönümünde, iki ülke ilişkilerinin stratejik ortaklık düzeyine çıkarılmasına ilişkin ortak bir bildiri imzalanmıştır.

Bununla birlikte, iki ülke ara-

TÜRKİYE - MALEZYA TİCARET PROFİLİ (2016)

Fasıl adı	Türkiye İhracat (Bin \$)	Fasıl adı	Türkiye İthalat (Bin \$)
Özel amaçlı makineler	105.907	Et, balık, sebze, meyve, katı ve sıvı yağlar	507.303
Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	28.250	Elektronik valif ve elektron tüpleri ile diğer elektronik parçalar	290.904
Rafine edilmiş petrol ürünleri	24.184	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	248.007
Ana kimyasal maddeler	16.451	Suni ve sentetik elyaf	172.204
Bitkisel ürünler; bostan, meyve ve sebze	15.397	Ana kimyasal maddeler	121.124

Kaynak: TÜİK

MALEZYA KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2015)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Elektrik ve elektronik ekipmanlar	59.5	Elektrik ve elektronik ekipmanlar	47.1
Petrol	33.1	Petrol	21.8
Makine ve aksamları	22.5	Makine ve aksamları	19.9
Hayvansal ve bitkisel yağlar	12.6	Plastik	6.8
Plastik	7.1	Motorlu araçlar	6.1
Medikal ve tıbbi ekipmanlar	6.9	Medikal ve tıbbi ekipmanlar	5.3
Kauçuk	6.2	Demir ve çelik	4.8
Odun ve ağaç ürünleri	3.8	Değerli taş ve madenler	4.2
Organik kimyasallar	3.6	Bakır	3.2
Diğer kimyasal maddeler	3.4	Kauçuk	3.1

Kaynak: World's top exports-imports (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

sında serbest ticaret anlaşması imzalanmasına yönelik 2010'dan beri sürdürülen çalışmalar 2014'de tamamlanmış ve anlaşma 1 Ağustos 2015 itibariyle yürürlüğe girmiştir. Anlaşma kapsamında, halihazırda ticarete konu olan ürünler bakımından ihracatın yüzde 94'ünün, ithalatın ise yüzde 75'inin Gümrük Vergisi'nden muaf şekilde

gerçekleşmesi öngörülmüştür.

Serbest Ticaret Anlaşması'ndan sonra, Türk firmalarının Malezya'ya olan ilgisi artmıştır. Özellikle; yüksek teknoloji ürünleri, elektrik elektronik ürünleri, tekstil ürünleri, gıda ürünleri, inşaat malzemeleri, otomotiv yedek parçaları, makine ve teçhizat, tıbbi ürünler, vb. yatırım yapılabilirlik açısından ön plandadır.

Türkiye ile Malezya arasında başlıca ihracat ürünleri; motorlu kara taşıtları, mineral yağlar ve türevleri, demir-çelik, makine ve cihazlar, bor ve boratlar, halı, gıda iken, başlıca ithalat ürünleri ise; palmiye yağı, hindistan cevizi, kauçuk ve kauçuk ürünleri, elektronik devreler, sentetik lifler şeklindedir.

Siyasi belirsizlikler küresel ekonomiyi de etkiliyor

Dünya ekonomisi, siyasi belirsizlikler ve ABD Başkanı Donald Trump'ın yeni politikalarının etkileri çerçevesinde şekillenmeye devam etmektedir.

Trump'ın göreve gelmesiyle birlikte seçim sürecinde vadettiği muhafazakar politikaları hızla hayata geçirici yönde kararlar alması, küresel ölçekte endişelere sebep olmuştur. ABD'nin AB ile Trans-Pasifik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı'ndan (TTIP) çekilmesi ve önceden müzakereleri başlatılmış bazı diğer anlaşmaları da feshedici adımlar atması, küresel denge arayışlarını yeniden gündeme getirmiştir.

Diğer taraftan, Brexit'in zamanlaması ve yöntemi konusunda tekrar yükselişe geçen tartışmalar, AB'nin geleceğine ilişkin duyulan endişeleri artırmıştır.

Birleşmiş Milletler, küresel nüfusun 2100 yılına kadar 11,2 milyar kişiye erişeceğini ve en hızlı nüfus artışının

gelişmekte olan ülkelerde kaydedileceğini belirtmiştir. Avrupa'nın ve Batı'nı nüfusunun azalmasıyla birlikte Hindistan, Çin ve diğer gelişmekte olan ülkelerin nüfuslarının daha da artacak olması, küresel ölçekte gözlemlenecek değişimlerin öngörülmesi açısından önem taşımaktadır.

Küresel imalat PMI değeri, Ocak ayında bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 52.7 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ABD

ABD gündemi çoğunlukla Trump'ın başa geçmesiyle uygulamaya başladığı yeni politikalar ve bu politikalara karşı ortaya çıkan tepkiler dahilinde belirlenmektedir. Trump'ın seçim vaatlerini kısa bir süre içerisinde gerçekleştirerek, önceki Başkanlardan farklı ve radikal düzeyde nitelendirilecek yeni politikalara imza atması, ABD kamuoyu ile birlikte dünyayı da ayırıştırılmaktadır. Bu bağ-

ABD Başkanı Trump'un göreve gelir gelmez seçim döneminde vaad ettiği muhafazakar politikaları hızla hayata geçirme yönünde aldığı kararlar küresel ekonomide endişelere neden oldu. Brexit de AB'nin geleceğine yönelik endişeleri artırdı.

lamda, ABD'nin ekonomide ve siyasette yeni dönemde oldukça korumacı ve agresif politikalar izleyeceği anlaşılmaktadır.

Amerikan Merkez Bankası (FED) Başkanı Yellen, faizleri artırmak için 2017'de uzun süre beklenmeyeceği yönünde açıklamalarda bulunmuştur. Bununla birlikte Banka tarafından Kongre'ye gönderilen yarıyıl mali politikalar raporunda, son 7 yıldır yükselişte olan gayrimenkul sektörünün 2008 krizine benzer biçimde çökmesinden endişe duyulduğu dile getirilmiştir. Açıklama doğrultusunda, aşırı varlık değerlenmesinin ticari gayrimenkul piyasasını negatif şoklar karşısında kırılgan yaptığının belirtilmesi ve bu endişenin art arda beşinci kez dile getiriliyor olması, durumun ciddiyetini ortaya koymaktadır.

ABD imalat PMI değeri, Ocak ayında bir önceki aya göre artmış ve yüksek bir performans sergileyerek 55.0 düzeyinde gerçekleşmiştir.

EURO BÖLGESİ – AB

Euro Bölgesi'nde GSYİH, 2016 son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0.4; geçen yılın aynı dönemine göre ise yüzde 1.7 büyüme ile beklentilerin altında bir performans sergilemiştir. İki çeyrek üst üste aynı ve düşük seyirde kalan bu büyüme oranı, Bölge ekonomisindeki toparlanmanın kırılganlığına işaret etmektedir. 2017'de Bölge ekonomisinde, Brexit'in, farklı ülkelerde gerçekleştirilecek seçimlerin ve ABD'nin yeni ticari politikalarının getireceği risklerin etkili olması beklenmektedir.

Bölge ekonomisi hakkında bir diğer önemli gösterge olan ihracat 2016'da yüzde 6, ithalat ise yüzde 4'lük artış sergilemiştir. Böylece, dış ticaret fazlası da beklentilerin üzerinde gerçekleşerek 28.1 milyar Euro düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bu atmosfer altında, güncel olarak yayımlanan AB ekonomik görünüm raporunda, Euro Bölgesi 2017 büyüme tahmini yüzde 1.6, enflasyon tahmini yüzde 1.7 olarak belirlenmiştir.

Euro Bölgesi imalat PMI değeri, Ocak ayında son 69 ayın en yüksek düzeyine erişerek 55.2 değerini almıştır.

ALMANYA

Almanya'da GSYİH, dördüncü çeyrekte, yurtdışındaki belirsizliklerin etkisiyle, çeyreklik bazda yüzde 0.4; yıllık bazda ise yüzde 1.9 ile tahminlerin altında bir büyüme performansı sergilemiştir. Büyüme beklentisinin altında kalsa da, Almanya AB'nin büyümesine öncülük etmeye bu yıl da devam etmiştir.

Bir diğer taraftan sanayi üretimi Aralık ayında beklenmedik bir şekilde 8 yılın en sert düşüşünü gerçekleştirerek AB'nin lokomotif ekonomisinin artan küresel belirsizlerden yoğun biçimde etkilendiğini göstermiştir.

Ancak, Ocak ayı imalat PMI değerinin son 3 yılın en yüksek değerini alarak 56.4 düzeyinde gerçekleşmesi, sanayideki daralmanın çok kısa süreli olacağına ve ivmelenmenin tekrar başlayacağına işaret etmektedir.

JAPONYA

Küresel ekonomideki eğilimlerin Japonya ihracatını güçlendirmesiyle, ülke ekonomisi ilk 3 çeyreğin ardından son çeyrekte de büyümüştür. Bu bağlamda, olumlu performans sergileyen büyümenin zayıf tüketimin olumsuz etkilerini giderdiği anlaşılmaktadır.

Japonya Merkez Bankası (BOJ), teşvik programını ve enflasyon tahminlerini değiştirmiştir. Bu kararlar birlikte, Trump yönetiminin küresel ekonomide meydana getireceği muhtemel değişiklikler başta olmak üzere süregelen belirsizlikler sebebiyle

ihtiyatlı bir politika izlendiği anlaşılmaktadır. Gelişmeler doğrultusunda, 2017'de para politikasının sıkılaştırılmaya başlanabileceği beklenmektedir.

Japonya imalat PMI değeri, Ocak ayında bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 52.7 düzeyinde gerçekleşmiştir.

ÇİN

ABD'li yatırım bankası Goldman Sachs; Çin ekonomisi küresel endişe listesinden çıkmış olmakla birlikte, enflasyonun hızlanması durumunda kredilerdeki artışın ani bir şekilde frenlenmesi gibi ciddi risklerin hala mevcut olduğunu ifade etmiştir. Özellikle ucuz kredileri dizginleme çabasının konut sektörü gibi kilit sektörler üzerinde baskı oluşturacağı yönünde uyarılarda bulunulmuştur.

2017 büyümesinde ise kamu harcamaları belirleyici olmaya devam edecektir. Ekonomi uzmanları, bu atmosfer altında ekonomik büyümeye zarar vermeden şişkin konut fiyatlarını kontrol altında tutmaya çalışmaktadırlar.

Küresel imalat PMI değeri, Ocak ayında bir önceki aya göre hafif bir azalışla 51.0 düzeyinde gerçekleşmiştir.

HİNDİSTAN

Hindistan, aynı roketle uzağa gönderdiği 104 nano uyduyu yörüngeye yerleştirerek yeni bir rekora imza atmış ve alanında küresel ölçekte ilk sıraya yerleşmiştir.

Birçok farklı yönden küresel gelişmişlikte öncü alanlardan biri sayılan uzay teknolojilerindeki gelişme bağlamında Hindistan'ın bu dikkat çekici başarısı, küresel ekonominin parlayan yıldızı olacağı gerçeğini bir başka yönden daha ortaya koymaktadır.

Birleşmiş Milletler'in öngörülerine göre Hindistan'ın 5 yıl sonra Çin'i geride bırakarak dünyanın en kalabalık ülkesi haline gelecek

olması, ülkenin küresel düzeyde artan öneminin bir diğer göstergesi olarak ön plana çıkmaktadır.

Hindistan imalat PMI değeri, Ocak ayında bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 50.4 düzeyinde gerçekleşmiş ve eşik değeri aşmıştır.

GÜNEY KORE

Kuzey Kore'nin nükleer füze testlerine devam etmesi, Bölge'deki tansiyonun yüksek kalmasına sebep olmakta ve Güney Kore'nin Kuzey Kore'ye karşı uluslararası işbirliği arayışlarını güçlendirmektedir. Son olarak, Güney Kore ile birlikte ABD ve Japonya, Kuzey Kore eylemlerini kınayan ve güvenlik alanında üçlü işbirliğini güçlendireceklerini taahhüt eden ortak bir açıklamada bulunmuşlardır.

Devlet Başkanı Park Geun-hye'nin yetkilerinin elinden alınmasına yol açan yolsuzluk ve siyasi nüfus skandalına yönelik soruşturma kapsamında, Samsung'un Başkan Yardımcısının sorgulanmasının ardından tutuklanması, ülkede bozulan güven ortamının güçlendiğine işaret etmektedir.

Güney Kore imalat PMI değeri, Ocak ayında bir önceki aya göre hafif bir azalışla 49.0 düzeyinde gerçekleşmiştir.

BREZİLYA

Brezilya'da kamu borcunun, 2016'da son 12 yılın en yüksek düzeyine erişerek yüzde 11.4 artışla 988 milyar dolara ulaşması, ülkedeki ekonomik darboğaza işaret eden yeni bir gelişme olmuştur. Bu bağlamda, olumsuz ekonomik tablo ile mücadelede 2017'de daha aktif bir politika izlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Brezilya Sanayi Konfederasyonu da özellikle kamu maliyesindeki dengesizliği ve bazı sanayi kuruluşlarında üretimin durdurulmasını gerekçe göstererek, ülke ekonomisinin en iyi ihtimalle 2017

ikinci yarısında büyüme kaydetmeye başlayabileceğini belirtmiştir. Brezilya imalat PMI değeri, Ocak ayında son 7 ayın en düşük performansını sergileyerek 44.0 değerini almıştır.

RUSYA

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Rusya'nın "Ba1" olan kredi notunu teyit ederken, not görünümünü negatiften durağana revize etmiştir. Açıklamada not görünümündeki revizyona gerekçe olarak, Rusya'nın orta vadeli mali konsolidasyon stratejisinin hükümetin petrol ve doğalgaz gelirlerine olan bağımlılığını azaltması ve tasarruf önlemlerinin kademeli şekilde yenilenmesi gösterilmiştir.

Rusya Federal İstatistik Kurumu, Aralık 2016'da yüzde 5.4 seviyesinde olan yıllık enflasyonun, 2017 Ocak ayında yüzde 5'e gerilediğini açıklamıştır.

Gıda fiyatlarındaki artış bir önceki aya göre yüzde 4.6'dan yüzde 4.2'ye düşmesi özellikle dikkat çekicidir. Bu gelişmeler doğrultusunda Rusya Merkez Bankası, enflasyon riskinin azalmakla birlikte sürmeye devam etmesi nedeniyle politika faizinin yüzde

10 seviyesinde sabit tutulmasına karar verildiğini belirtmiştir.

Rusya imalat PMI değeri, Ocak ayında son 70 ayın en yüksek düzeyine erişerek 54.7 değerini almıştır.

TÜRKİYE

Türkiye'de Anayasa referandumunun ve terörle mücadele kapsamında sürdürülen sınır ötesi operasyonların getirdiği belirsizlikler, ekonomi üzerinde etkili olmaya devam etmektedir.

Bu belirsizliklerin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerinin giderilmesine yönelik, Hükümet tarafından Doğu Bölgelerindeki yatırımları artırma amaçlı Cazibe Merkezleri Programı ve ülkenin en önemli yapısal sorunlarında biri olan işsizliğin çözümü için İstihdam Seferberliği gibi girişimlerde bulunulması dikkat çekmektedir.

Fitch ile birlikte diğer uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları olan, Moody's ve Standart&Poor's da Türkiye'yi yatırım yapılabilir seviyenin altında notlamış durumdadır.

Türkiye imalat PMI değeri, Ocak ayında bir önceki aya göre hafif bir yükselişle 48.7 düzeyinde gerçekleşmiştir.

BİZ BU İŞİN ALFABESİNİ DEĞİŞTİRDİK!

Markanız için pazar daralıyor!

Bilindik ve sıradan reklam tanıtımlarının yerine;
Cesur, yenilikçi tasarımlar ve alternatif mecra çözümleriyle
tanışma vakti geldi de geçiyor...

Kahveye bekleriz...

2017
İLETİŞİM YILI

CINAR
AJANS & MEDYA

☎ 0(232) 431 0 431 📞 0.554.541 05 60 🌐 cinarajans.com.tr
✉ info@cinarajans.com.tr 📱 @cinarajansizmir
📍 Manas Blv. Adalet Mah. No. 47 K.28 D.2802
Folkart Towers A Kule Bayraklı - İZMİR / TÜRKİYE

ARALIK 2016 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	137,8	1,2	134,7	1,3	127,8	-0,2
Madencilik ve Taşocakçılığı	104,1	-7,5	102,8	-7,5	104,0	-3,4
İmalat Sanayi	139,9	1,2	136,4	1,3	128,8	0,0
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim, Ürt. ve Dağıtım	140,7	4,8	139,6	4,8	133,4	-0,2

Sanayi üretimi, Aralık'ta yüzde 1.3 arttı

Sanayi üretimi, 2016 Aralık ayında piyasa tahminlerine yakın geldi. Takvim etkisinden arındırılmış üretim yüzde 1.3 artış gösterirken, arındırılmamış verilere göre üretimde yüzde 1.2 artış hesaplandı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise aylık bazda yüzde 0.2 azaldı. Aylık üretimin yüzde 0.09 azalacağı tahmin ediliyordu.

TÜİK verilerine göre, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde, 2016 yılı Aralık ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 3.4 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi aynı kaldı. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise yüzde 0.2 azaldı.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde, 2016 yılı Aralık ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,5 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1.3 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 4.8 arttı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi grupları (MIGs) incelendiğinde, 2016 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre en yüksek azalış yüzde

1.8 ile ara malı imalatında gerçekleşti.

Elektronik üretimi yüze 15 düştü

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2016 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre en yüksek azalış yüzde 15.1 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti. Bu azalışı, yüzde 8.3 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı ile diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı takip etti.

Eczacılık ürünleri üretimi yüzde 27 arttı

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2016 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre en yüksek artış yüzde 27.3 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatında gerçekleşti. Bu artışı, yüzde 8.5 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı ve yüzde 4.4 ile giyim eşyalarının imalatı takip etti.

Dördüncü çeyrek artışı yüzde 3.9

2016 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi yüzde 3.9 arttı. Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 2.1 arttı.

2016 yılı Aralık ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 3.4 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi aynı kaldı. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise yüzde 0.2 azaldı.

Cari açık 2016'da 32.6 milyar dolar

Cari işlemler açığı 2016 yılı Aralık ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15.5 azalarak 4.3 milyar dolar ile piyasa beklentilerinin altında gerçekleşti. Cari açık 2016 yılında ise, dış ticaret açığındaki daralma ve turizm gelirlerindeki düşüşün etkisiyle bir önceki yıla göre yüzde 0.5 oranında artarak 32.6 milyar dolara yükseldi. 2016 yılında Avrupa ülkelerine ihracatta kısmi bir toparlanma gözlenmesinin yanında ihracat yüzde 1.2 oranında ve enerji fiyatlarındaki düşüşün ivme kaybetmesiyle de ithalat yüzde 4.6 oranında daraldı. 2016 yılında jeopolitik gelişmeler, güvensizlik ortamı, özellikle Rusya ile ilişkilerin olumsuzlaşmasıyla turist sayısında azalma ve dolayısıyla turizm gelirlerindeki sert düşüş cari dengeye negatif olarak yansdı.

Net doğrudan yatırımlar 2016 yılında 2015'e göre yüzde 27.7 oranında azalarak 9 milyar dolar oldu. Diğer yatırımlar 2016 yılında cari açığı 6.9 milyar dolar finanse etti. Doğrudan ve diğer yatırımlarda ivme kaybı yaşandığı gözlemlendi.

Portföy yatırımlarında 2015 yılında 15.8 milyar dolar sermaye çıkışı yaşanırken, 2016 yılında 6.4 milyar dolar sermaye girişi gerçekleşti.

2016 yılı Aralık ayında rezerv varlıklarda 7 milyar dolar azalma ile yılın en yüksek seviyede düşüşünü yaşadı. 2016 yılında ise, 818 milyon dolar artış

gerçekleşti. 2016 yılında net hata ve noksan kalemi 11.1 milyar dolar ile cari açığa katkı sağladı.

Enerji fiyatlarındaki aşağı yönlü ivmenin zayıflamasının etkisiyle dış ticaret dengesinin cari açık üzerindeki olumlu etkisinin azalmasına sebep oldu. Turizm gelirlerinde Rusya ile olan olumlu gelişmelerin etkisiyle tekrardan yukarı yönlü eğilime geçeceği beklentisinin hemen gerçekleşmeyeceği tahmin ediliyor. Bu durum cari açık üzerinde olumsuz yansımının bir süre daha devam edeceğini gösteriyor.

(Milyon Dolar)	Aralık		12 Aylık Kümülatif 2016
	2015	2016	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-5.052	-4.268	-32605
SERMAYE HESABI	-15	0	23
FİNANS HESABI	-7.404	-2.304	-21.513
Doğrudan Yatırımlar (net)	-1.558	-1.535	-8.998
Portföy Yatırımlar (net)	980	1.914	-6.404
Diğer Yatırımlar (net)	-179	4.283	-6.929
Rezerv Varlıklar (net)	-6.647	-6.966	818
Net Hata ve Noksan	-2.337	1.964	11069

Enflasyon, Ocak ayında beklentileri aştı

Yeni sepet ağırlık sistemiyle açıklanan ilk enflasyon verisi, piyasa beklentilerinin oldukça üzerinde geldi. Tüketici fiyatları, Ocak ayında yüzde 2.46 arttı. Yeni yıl fiyat ayarlamaları nedeniyle genellikle Ocak aylarında yüksek gelen enflasyon, 2017'ye başlarken piyasa tahminlerini de aştı. Anketlerde aylık TÜFE değişim tahminleri yüzde 1.30-2.10 bandında yer alırken, ağırlıklı öngörü TÜFE'nin yüzde 1.7 artacağı yönündeydi. Ocak ayında yıllık enflasyon ise yüzde 8.53'ten yüzde 9.22'ye çıktı. 12 aylık ortalamalara göre yüzde 7.76 artış gerçekleşti. İstatistikî bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de

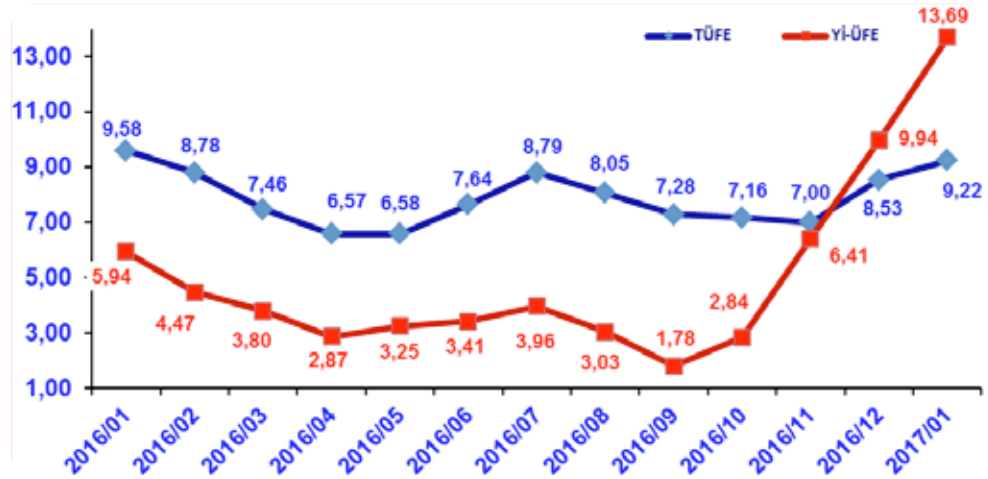
TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9.61 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 8.40 oranında artış gerçekleşti.

Öte yandan özel kapsamlı TÜFE göstergelerinden H'nin devamı olan "B" ocak ayında yıllık olarak yüzde 7.54, I'nın devamı olan "C" ise yüzde 7.74 arttı. Yeni özel kapsamlı gösterge olan "D" ise yüzde 8.49 arttı.

Enflasyon, işlenmemiş gıda fiyatları, döviz kurları, petrol fiyatlarındaki artışlar ve vergi artırımları sebebiyle yükseliş kaydediyor. TÜİK'in açıkladığı verilere göre; TÜFE'de (2003=100) ana harcama grupları itibariyle 2017 yılı Ocak ayında endekste yer alan gruplardan sağlıkta

Enflasyon yeni yıla piyasa beklentilerinin oldukça üzerinde başlangıç yaptı. TÜFE'nin yüzde 1.7 artacağı öngörülürken, yüzde 2.46 artış gösterdi. Yıllık enflasyon ise yüzde 8.53'ten yüzde 9.22'ye çıktı.

%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Ocak						
Yıllık	9,58	9,22	5,94	13,69	14,32	24,34
Yıllık Ort.	7,87	7,76	5,50	4,96	9,25	7,62
Aylık	1,82	2,46	0,55	3,98	1,55	7,25

yüzde 4.66, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 4,25, ulaşımda yüzde 3,24 ve eğlence ve kültürde yüzde 2.39 artış gerçekleşti.

Ana harcama grupları itibarıyla 2017 yılı Ocak ayında endekste yer alan gruplardan sadece giyim ve ayakkabı grubunda yüzde 6.99 oranında düşüş gerçekleşti.

TÜFE'de yıllık en yüksek artış, yüzde 22.90 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda yaşandı. Bir önceki yılın aynı ayına göre ulaştırma yüzde 15.61, çeşitli mal ve hizmetler yüzde 12.74, sağlık yüzde 12.13, eğitim yüzde 9.43 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu.

Yİ-ÜFE yüzde 3.98 arttı

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ise 2017 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre yüzde 3.98, bir önceki yılın

Aralık ayına göre yüzde 3.98, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 13.69 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 4.96 artış gösterdi. Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe yüzde 6,58 artış, imalat sanayi sektöründe yüzde 3.87 artış, elektrik ve gaz sektöründe yüzde 4.12 artış ve su sektöründe yüzde 3.72 artış olarak gerçekleşti.

Bir önceki aya göre en fazla artış; yüzde 29.26 ile ham petrol ve doğal gaz, yüzde 12.00 ile kok ve rafine petrol ürünleri ve yüzde 7.61 ile ana metaller alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık tütün ürünleri yüzde 2.29 ile bir ay önceye göre endekslerin düştüğü tek alt sektör oldu.

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2017 yılı Ocak ayında aylık en fazla artış enerji mallarında ve yıllık en fazla artış ara mallarında gerçekleşti.

2017 yılı Ocak ayında endekste yer alan gruplardan sağlıkta yüzde 4.66, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 4,25, ulaşımda yüzde 3,24 ve eğlence ve kültürde yüzde 2.39 artış gerçekleşti.

Yeni ağırlık ile hazırlanan ilk veri

TÜİK, yeni yılın ilk enflasyon rakamını ilk kez güncellenmiş sepete göre açıklamış oldu. Yapılan son revizyon ile gıda ve konutun ağırlığı azaldı, ulaştırma kaleminin ise ağırlığı arttı. 2017 yılı için hazırlanan tüketici enflasyon sepetinde gıda ve alkolsüz içecekler kaleminin ağırlığı yüzde 23.68'den yüzde 21.77'ye düşürülürken, ulaştırma kaleminin ağırlığı yüzde 14.31'den 16.31'e yükseltildi. Ayrıca TÜFE'deki dalgalanmayı azaltmak için mevsimsel ürünlerde ağırlık sistemi de değiştirildi.

Yüksek enflasyonun nedeni 'gıda'

Merkez Bankası, işlenmemiş gıda fiyatları, TL'deki değer kaybının Ocak enflasyonunun yüksek gelmesinde belir-

leyici rol oynadığını belirtti.

Merkez Bankası, Ocak ayı Fiyat Gelişmeleri raporunu yayınladı. Ocak ayında tüketici fiyatlarının yüzde 2,46 oranında arttığını ve yıllık enflasyonun 0.69 puan yükselerek yüzde 9.22 olduğunu hatırlatan Merkez Bankası, "Ocak ayı Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde ifade edildiği üzere, gıda yıllık enflasyonu işlenmemiş gıda kaynaklı olarak yükselmiştir. Enerji grubu yıllık enflasyonundaki artış döviz kuru gelişmelerine bağlı olarak sürmüştür. Bu dönemde, talep koşulları kısmen sınırlayıcı olmakla birlikte Türk lirasındaki belirgin değer kaybının etkisiyle çekirdek enflasyon göstergelerinin yıllık enflasyonu ve ana eğilimi yükselmiştir" değerlendirmesini yaptı.

Ege ihracatı yüzde 10 arttı

Ege İhracatçı Birlikleri 2017 yılı Ocak ayında ihracatını yüzde 10 arttırarak 867 milyon 311 bin 710 dolar dövizini Türkiye'ye kazandırdı. EİB'nin 2016 yılı Ocak ayı ihracatı ise, 789 milyon 25 bin dolar olmuştu.

Ege İhracatçı Birlikleri'nin son bir yıllık dönemde yaptığı ihracat ise; yüzde 6'lık artışla 10 milyar 386 milyon dolardan 10 milyar 983 milyon dolara tırmandı. EİB bünyesindeki 12 ihracatçı birliğinin 8 tanesi Ocak ayında ihracatını arttırırken, 4 tanesi geçen yılki ihracat rakamının gerisinde kaldı.

EİB'nin Ocak ayında kayda aldığı sanayi ürünleri ihracatı yüzde 12'lik artışla 421 milyon 824 bin dolardan 472 milyon 671 bin dolara çıkarken, tarım ürünleri ihracatı 315 milyon 488 bin dolardan 333 milyon 997 bin dolara yükseldi. Tarım ürünleri ihracatındaki artış yüzde 6 olarak kayıtlara geçti.

Madencilik sektörünün ihracatı ise yüzde 17'lik gelişim gösterdi ve 60 milyon 662 bin dolar oldu.

Zeytinyağı rekora devam ediyor

2016 yılının ikinci yarısında üst üste ihracat artış rekorları kıran Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği başarılı performansını 2017 yılında da sürdürüyor. Zeytin ve zeytinyağı ihracatı 2017 yılının ilk ayında yüzde 188'lik rekor yükselişle 6 milyon 494 bin dolardan, 18 milyon 715 bin dolara sıçradı.

Hazırgiyim zirvede,

demir-çelik yüzde 25 arttı

Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği 96 milyon 217 bin dolarlık ihracat rakamıyla en fazla ihracat yapan birlik olurken, Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği Ocak ayında ihracatını 2016 yılı Ocak

ayına göre yüzde 25 arttırarak 79 milyon 787 bin dolara ulaştı.

Su ürünleri ve hayvansal mamuller

İhracatın yıldızlarından Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller Sektörü, 2017 yılını ihracatta yeni başarılarla karşıladı. Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Ocak ayında ihracatını yüzde 21 geliştirerek 77 milyon 732 bin dolara çıkarırken EİB bünyesinde en fazla ihracat yapan üçüncü birlik konumuna yükseldi.

Ege Tütün İhracatçıları Birliği'nin Ocak ayı ihracat rakamı 69 milyon 311 bin dolar olurken, Ege Maden İhracatçıları Birliği yüzde 17'lik ihracat artışıyla 60 milyon 662 bin dolarlık ihracata imza attı.

Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği 51 milyon 10 bin dolarlık ihracat yaparken,

ihracatı 2016 yılı Ocak ayına göre yatay bir seyir izledi.

Yaş meyve sebze yüzde 24 artış

Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği, 2016 yılındaki başarısını 2017 yılında da devam ettiriyor. Ege Bölgesi'nden yapılan yaş meyve sebze ve mamulleri ihracatı yüzde 24'lük artışla 49 milyon 830 bin dolara ulaştı.

İhracatta geçen yılki performansını tekrar eden birliklerden biri de Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği oldu. Birlik, 40 milyon 209 bin doları Türkiye'ye kazandırdı.

Hububata nazar değdi

2016 yılında ihracatını yüzde 31 arttırarak rekor kıran Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'ne 2017 yılında nazar değdi. Birliğin

Ocak ayındaki ihracatı 2016 yılı Ocak ayına göre yüzde 10 geriledi ve 22 milyon 427 bin dolara tutundu.

Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği yüzde 28'lik ihracat artışıyla 2016 yılı Ocak ayında 15 milyon 286 bin dolar olan ihracatını, 2017 yılı Ocak ayında 19 milyon 631 bin dolara çıkardı. Ayakkabı sektörünün ihracatıyla dikkatleri üzerine çeken Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği, 2017 yılı Ocak ayında yüzde 13'lük ihracat artışı yakaladı ve 10 milyon 425 bin dolarlık döviz ülkemize kazandırdı.

Ünlütürk: Hedefimize emin adımlarla ilerliyoruz

Ege İhracatçı Birlikleri'nin 2016 yılında büyük olumsuzluklara rağmen ihracatını yüzde 6 arttırmayı başardığını ve hedefini tutturduğunu belirten Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Sabri Ünlütürk, Ocak ayında da EİB'nin ihracatını yüzde 10 arttırarak 2017 yılına da güzel bir giriş yaptıklarını kaydetti.

Küresel ekonomideki durgunluğa rağmen Türk ihracatçısının moralini üst seviyede tutarak, Türkiye'ye döviz, Türk insanına daha fazla iş olanakları sağlamak için kararlı bir şekilde çalıştıklarını anlatan Ünlütürk, "İhraç pazarlarımızdaki siyasi krizler çözüldüğü takdirde Türk ihracatçısı ihracatını arttırabilecek kabiliyette. Ocak ayında Rusya'ya olan ihracatımızın yüzde 54 seviyesindeki artışı bunun en büyük göstergesi. Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım tarafından açıklanan 250 milyar dolarlık Kredi Garanti Fonu kaynağının vereceği sinerji ile OVP'de 2017 yılı sonu için ortaya konulan 153.3 milyar dolarlık ihracat hedefini tutturabileceğimize inanıyorum" diye konuştu.

İzmir'in dış ticaret profili

**Erkan
BÜYÜKBEBECİ**
TÜİK Uzmanı,
TÜİK İzmir
Bölge Müdürlüğü

Türkiye'nin dış ticaret istatistikleri Türkiye İstatistik Kurumu tarafından işlenmekte olup bu istatistiklerin temel veri kaynağı ihracatçılar ve ithalatçılar tarafından Gümrük İdarelerine verilen gümrük beyannameleridir. İhracat, FOB (Free On Board) değer üzerinden, ithalat ise CIF (Cost, Insurance and Freight) değer üzerinden hesaplanmaktadır.

2016 yılında Türkiye'de ihracat bir önceki yıla göre azalırken, İzmir'de yapılan toplam ihracat yüzde 3.2 oranında arttı. 2016 yılı geçici dış ticaret verilerine göre; Türkiye'de ihracat bir önceki yıla göre yüzde 0.9 azalarak 142.6 milyar dolara, ithalat yüzde 4.2 azalarak 198.6 milyar dolara gerilemiştir. İzmir'de ise ihracat 2016 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3.2 artarak 8.4 milyar dolar, ithalat ise yüzde 1.3 artarak 8.8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Ege Bölgesi'nde 2016 yılında gerçekleşen ihracatın yüzde 58.2'si İzmirli firmalar tarafından yapılmıştır.

2016 yılında Türkiye'de yüzde 71.8 olarak gerçekleşen ihracatın ithalatı karşılama oranı İzmir'de yüzde 95 olmuştur. İzmir'in Avrupa Birliği'ne ihracatı 2016 yılında 4.5 milyar dolar oldu. İzmir'den yapılan toplam ihracat içinde, Avrupa Birliği'nin (AB-28) payı 2015 yılında olduğu gibi yüzde 53.2 olarak gerçekleşmiştir. AB'ye yapılan ihracat değeri, 2016 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3.2 artarak 4.5 milyar dolar olmuştur. İzmir'in yaptığı toplam ithalat içinde Avrupa Birliği'nin payı 2015 yılında yüzde 42.8 iken 2016 yılında yüzde 47.1'e yükselmiştir. Ayrıca İzmir'e AB'den yapılan ithalat yüzde 11.4'lük bir değer artışı ile 4.1 milyar dolar olmuştur.

İzmir, 2016 yılında en fazla Almanya ile dış ticaret yaptı. Almanya'ya yapılan ihracat 2016 yılında bir önceki yıla göre yüzde 6.4 artarak 1.1 milyar dolar olurken; bu ülkeyi ABD (664 milyon dolar) ve İngiltere (641 milyon dolar) takip etmiştir. Almanya'dan yapılan ithalat 2016 yılında

1.1 milyar dolar olurken, bu ülkeyi Çin (930 milyon dolar) ve Rusya Federasyonu (678 milyon dolar) izlemiştir.

İzmir'de ihracatın lokomotifi yine giyim eşyası imalatı oldu. ISIC (Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması) Rev.3'e göre 2016 yılında İzmir'de imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracat içerisindeki payı yüzde 85.7 ile 7 milyar 176 milyon dolar olmuştur. İmalat sanayi ürünlerinin ihracatı 2016 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3.06 artmıştır. İzmir'de "Giyim eşyası imalatı" 1 milyar 29 milyon dolar ile imalat sanayi ürünleri içerisinde en büyük ihracat kalemini oluşturmuştur. İhracatta örme giyim eşyası ve aksesuarları ilk sırada yer aldı. 2016 yılında İzmir'de fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi "Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarları" (758 milyon dolar) olurken, bu fasılı; "Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler" (740 milyon dolar), "Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar ve Aletler ile

Bunların Aksam ve Parçaları" (656 milyon dolar), "Yenilen Meyveler ve Yenilen Sert Kabuklu Meyveler" (575 milyon dolar) ve "Motorlu Kara Taşıtları ve Bunların Aksam Parçaları" (501 milyon dolar) fasılları izlemiştir.

İthalatta motorlu kara taşıtları ve bunların aksam parçaları ilk sırada yer aldı. 2016 yılında İzmir'de ithalatı en yüksek fasıl, "Motorlu Kara Taşıtları ve Bunların Aksam Parçaları" (890 milyon dolar) olmuştur. Bu fasılı "Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar ve Aletler ile Bunların Aksam ve Parçaları" (868 milyon dolar), "Mineral Yakıtlar ve Yağlar" (835 milyon dolar), "Plastikler ve Mamulleri" (773 milyon dolar) ve "Demir ve Çelik" (518 milyon dolar) fasılları izlemiştir.

Küresel ekonomideki durgun-

luk, bölgesel jeopolitik problemler ve döviz kurlarındaki ciddi dalgalanmalara rağmen İzmir'in 2016 yılında ihracatını bir önceki yıla göre artırması memnuniyet vericidir. 2017 yılında Ar-Ge kapasitesinin artırılarak küresel rekabette büyük yatırımların ülkemize çekilmesi, inovasyona dayalı imalat sanayi üretimi içerisinde katma değeri yüksek ileri teknoloji ürünlerinin artırılması sürdürülebilir büyümenin anahtarı olacaktır.

Bilgi çağı olarak nitelendirilen günümüzde "Marka değeri, bilinirliği ve algısının" ön plana çıkarılarak entellektüel sermayenin güçlendirilmesi, girişimciliğin desteklenmesi, bilgi yoğun endüstrilere kaynak aktarımını sağlayacak reform paketleri Türkiye'nin dünya ticaretinden aldığı payı kuşkusuz yükseltecektir.

Tablo 1: Yıllara göre Dış Ticaret, 2012-2016

Yıl	İZMİR			TÜRKİYE		
	İhracat (Bin Dolar)	İthalat (Bin Dolar)	İhracat /İthalat (%)	İhracat (Bin Dolar)	İthalat (Bin Dolar)	İhracat/İthalat (%)
2012	8.658.628	10.576.850	81.86	152.461.737	236.545.141	64.45
2013	9.484.108	10.366.784	91.49	151.802.637	251.661.250	60.32
2014	9.615.988	9.931.126	96.83	157.610.158	242.177.117	65.08
2015	8.108.513	8.695.609	93.25	143.838.871	207.234.359	69.41
2016	8.369.844	8.808.538	95.02	142.606.247	198.601.934	71.81

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri

Tablo 2: İmalat Sanayi İhracat Değerleri (İzmir; 2015 – 2016)

İmalat Sanayi Alt Sektörleri (ISIC. Rev.3)	İHRACAT (FOB) - Milyon ABD \$			
	2015		2016	
	Değer	(%)	Değer	(%)
Giyim eşyası	1030	14.79	1 029	14.34
Gıda ürünleri ve içecek	949	13.63	1 018	14.19
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	736	10.57	702	9.79
Kimyasal madde ve ürünler	677	9.72	631	8.79
Motorlu kara taşıtı ve römorklar	605	8.69	517	7.21
Tekstil ürünleri	458	6.58	445	6.20
Plastik ve kauçuk ürünleri	417	5.99	427	5.95
Tütün ürünleri	249	3.58	385	5.36
Kağıt ve kağıt ürünleri	307	4.41	349	4.86
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar	175	2.52	334	4.65
Ana metal sanayi	341	4.89	315	4.39
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	276	3.97	293	4.08
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	292	4.19	263	3.66
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	141	2.03	131	1.83
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar	108	1.55	120	1.67
Diğer	201	2.89	217	3.03
İzmir Toplam İmalat Sanayi İhracatı	6.963	100.00	7.176	100.00

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir)

Çalışmada elde edilen bulgular ve değerlendirmeler yazarın kişisel görüşleri olup Türkiye İstatistik Kurumu'nu bağlamamaktadır.

Jet hızıyla ihracat

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın daha hızlı ve güvenli ticaret hedefiyle gümrük kapılarında yapılan iyileştirme çalışmaları sayesinde geçen yıl ihracat beyanname işlemlerinin yüzde 66'sı ilk bir dakika içinde sonuçlandırıldı.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı verilerine göre, Türkiye'de ticaretin daha güvenli ve hızlı yapılması amacıyla gerçekleştirilen düzenlemelerle ihracatçılara kolaylıklar sağlandı.

Gümrük işlemlerinin dijital ortamlara taşınması sayesinde, geçen yıl ihracat beyannamelerinin yüzde 66'sının işlemleri bir dakikada sonuçlandırılarak, sınır kapılarında bekleme süreleri de kısaldı.

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, Türkiye'nin dünyaya açılan kapıları olan gümrüklerin, uluslararası ticaretin gelişmesinde ve kolaylaştırılmasında kilit konumda yer aldığını söyledi.

Daha hızlı ve güvenli ticaret hedefiyle gümrük işlemlerini dijital ortama taşı-

dıklarını vurgulayan Tüfenkci, "Gümrük işlemlerimizin en kısa sürede gerçekleşmesi için çalışıyoruz. İhracat işlemlerinin yüzde 66'sını bir dakikada tamamlıyoruz. 2002'de bir ihracat beyannamesinin işlemleri ortalama 15 saatin üzerinde tamamlanırken, 2016'da bu süreyi 2 saat 40 dakikaya indirdik. Eşyanın muayenesiyle belge kontrolünün de yapıldığı kırmızı hat oranı ise 2010'da yüzde 10 seviyesinde iken 2016'da bu oranı yüzde 5.4 seviyesine çektik" dedi.

Gümrük kapıları modernize ediliyor

Gümrük kapılarının modernizasyon çalışmalarında önemli aşama kat ettiklerini vurgulayan Tüfenkci, "Avrupa'nın en büyük gümrük kapılarından biri olan Kapıkule başta olmak üzere, Habur, Cilvegözü, Gürbulak, Hamzabeyli, İpsala, Nusaybin, Dilucu, Çıldır/Aktaş, Esendere Gümrük Kapılarımızı modern tesislerine kavuşturduk. Sarp Gümrük Kapımıza tüm dünyaya örnek olacak iki katlı model inşa ediyoruz. Modernizasyon işlemlerini 2018 yılında tamamlayacağız. İran'a açılan Kapıköy Gümrük Kapımızın modernizasyonunu da bu yıl içerisinde bitireceğiz" diye konuştu.

Yurt dışında yerleşikler, Türkiye'ye 2016 yılında 6 milyar 724 milyon dolar tutarında doğrudan yatırım gerçekleştirdi. Bu yatırımın yüzde 30'luk bölümü yılın son ayında yapıldı.

Merkez Bankası verilerinden derlenen bilgilere göre, Geçen yılın Aralık ayında Türkiye'ye doğrudan yabancı sermaye yatırım tutarı 1 milyar 991 milyon dolar ile son 17 ayın en yüksek yatırım miktarı olarak kayıtlara geçti. Aralık 2016'da doğrudan yabancı yatırım bir önceki aya kıyasla yüzde 446 ve 2015'in aralık ayına göre de yüzde 37.4 artış gösterdi.

2015 yılında yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'ye doğrudan yatırım tutarı 12.1 milyar dolar düzeyindeydi.

En fazla yatırım İngiltere'den

Geçen yıl Türkiye'ye en fazla doğrudan yatırım Avrupa ülkelerinden oldu. Avrupa ülkelerinden toplam yatırım tutarı 4 milyar 265 milyon dolar düzeyinde olurken, 2015'te ise Avrupa'dan 7 milyar 980 milyon dolarlık doğrudan yatırım gelmişti.

Avrupa ülkelerinden en fazla yatırım yapan ülke ise İngiltere

oldu. İngilizler 2016'nın tamamında 961 milyon dolarlık yatırım gerçekleştirirken, İngiltere'yi 956 milyon dolarlık yatırımla Hollanda, 430 milyon dolarla Almanya ve 409 milyon dolarla İspanya izledi.

Doğrudan yatırımların 5'te 1'i bankalara

Yurt dışındaki yerleşikler 2016'da en çok doğrudan yatırımı bankalara yaptı. Bankalara geçen

yıl 1 milyar 271 milyon dolarlık doğrudan yatırım gerçekleşti.

Geçen yılki toplam doğrudan yatırımların yüzde 19'u bankacılık sektörüne, yüzde 10.6'sı (715 milyon dolar) elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörüne ve yüzde 9.1'i (611 milyon dolar) toptan ve perakende ticaret sektörüne ve yüzde 8,9'u (598 milyon dolar) ulaştırma ve depolama sektörüne yapıldı.

DB: Türkiye 2017'de 2.7 büyür

Dünya Bankası, Türkiye için 2017 büyüme beklentisini yüzde 3'ten yüzde 2.7'ye indirdi. 2018'e ilişkin büyüme tahminini yüzde 3.5 olarak koruyan Dünya Bankası, 2016 yılına ilişkin büyüme tahminini ise yüzde 2.1'e çekti.

Dünya Bankası'nın Şubat ayı Türkiye Düzenli Ekonomi Notu'nda şöyle denildi:

İyileşen net ihracat sayesinde 2017 yılında büyümenin toparlanarak yüzde 2.7 olarak gerçekleşmesini bekliyoruz.

2017 yılında büyümenin sürükleyici etkenlerinin büyük ölçüde kamu harcamaları ve net ihracat, daha küçük ölçüde ise

özel tüketim ve yatırımlar olmasını bekliyoruz.

AB'de güçlenen büyümenin, ihracatın artmasına yardımcı olurken, cansız özel talep ithalat artışını sınırlamasını bekliyoruz. Güvenlik endişeleri Rusya ile iyileşen ilişkilere rağmen hem Avrupa hem de Rusya'dan turist ziyaretlerini sınırlamaya devam edebilir.

TL'deki değer kaybı tüketici fiyatlarına daha fazla yansiyabilir ve hanhalklarının satın alma güçlerini erozyona uğratabilir. te yandan, büyük döviz açık pozisyonları sebebiyle şirketlerin bilançoları kötüleşebilir, dolayısıyla özel yatırımlar zayıflayabilir.

Bütçe 2017'ye fazla ile başladı

Merkezi yönetim bütçesi, güçlü bir performans sergileyerek 2017'ye geçen yıla göre yüksek bir fazla ile başladı. 2016 Ocak ayında 4.2 milyar lira fazla veren bütçe, 2017 yılı Ocak ayında ise 11.4 milyar TL fazla verdi.

Maliye Bakanlığı, 2017 Ocak ayına ilişkin bütçe uygulama sonuçlarını açıkladı. Ocak ayında bütçe gelirleri yüzde 25.8 oranında artarak 58.7 milyar TL, bütçe giderleri ise yüzde 11.3 oranında artarak 47.3 milyar TL olarak kaydedildi.

2017 yılı Ocak ayında vergi gelirleri;

Milyon TL	OCAK		Değişim Oranı (%)
	2016	2017	
Bütçe Giderleri	42.521	47.347	11.3
Faiz Hariç Giderler	36.909	40.759	10.4
Faiz Giderleri	5.612	6.588	17.4
Bütçe Gelirleri	46.720	58.778	25.8
Vergi Gelirleri	39.685	48.421	22.0
Bütçe Dengesi	4.199	11.431	172.3
Faiz Dışı Denge	9.811	18.019	83.7

bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 22 oranında artarak 48.4 milyar TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler yüzde 10.4 oranında artarak 40.8 milyar TL olarak gerçekleşti. 2016 yılı Ocak ayında 9.8 milyar TL olan faiz dışı fazla, bu yılın aynı ayında 18 milyar TL'ye yükseldi.

Şubat'ta kapasite yüzde 75.4

Kapasite kullanım oranı Şubat ayında 0.1 puan azalarak, yüzde 75.4 oldu. Şubat ayında, dayanıklı ve dayanıksız tüketim mallarında artış; gıda ve içecekler, yatırım malları ve ara mallarında azalış gözlemlendi. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı ise bir önceki aya göre 0.3 puan artarak yüzde 74.6 seviyesinde gerçekleşti. Kapasite kullanım oranı aylık bazda dayanıklı tüketim malları için yüzde 69.2'den yüzde 69.7'ye, dayanıksız tüketim malları için yüzde 71.0'den yüzde 71.2'ye, tüketim malları için yüzde 70.6'dan

yüzde 70.9'a, gıda ve içecek sektörü için yüzde 70'ten yüzde 69.2'ye, ara malları için yüzde 75.5'ten yüzde 75.4'e, yatırım malları için yüzde 76.5'ten yüzde 76.0'ya geldi.

Kapasite kullanım oranı ana metal sanayinde yüzde 75.1'den yüzde 77.0'ye çıkarken, fabrikasyon metal ürünleri imalatında (Makine ve teçhizat hariç) yüzde 68.6'dan yüzde 67.4'e indi. Gıda ürünleri imalatında yüzde 71.8'den yüzde 71.0'e inen kapasite kullanım oranı, tekstil ürünleri imalatında yüzde 77'den yüzde 77.3'e yükseldi.

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

BÜYÜME	2011	2012	2013	2014	2015	2016/III
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	774.188	785.721	821.937	800.107	719.620	655.400
Büyüme Oranı (Zincirleşmiş Hacim End. göre) (%)	11,1	4,8	8,5	5,2	6,1	-1,8
İmalat Sanayi (Zincirleşmiş Hacim End.) (%)	20,0	2,3	9,31	6,1	5,9	-3,2
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2011	2012	2013	2014	2015	Kas.16
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	24.110	24.821	25.524	25.933	26.621	27.067
İstihdam Oranı (%)	43,1	43,6	44,0	45,5	46,0	45,8
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.615	2.518	2.747	2.853	3.057	3.715
İşsizlik Oranı (%)	9,8	9,2	9,7	9,9	10,3	12,1
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,4	11,5	12,0	12,0	12,4	14,3
ENFLASYON (%)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca. 17
Yİ-ÜFE (yıllık)	2,45	6,97	6,36	5,71	9,94	13,69
YD-ÜFE (yıllık)	-1,13	16,15	2,63	10,9	17,73	24,34
TÜFE (yıllık)	6,16	7,4	8,17	8,81	8,53	9,22
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İhracat	134.907	152.462	151.803	157.643	143.883	142.606
İthalat	240.842	236.545	251.661	242.184	207.199	198.602
Dış Ticaret Dengesi	-105.863	-84.083	-99.858	-84.540	-63.317	-55.996
Cari İşlemler Dengesi	-75.082	-48.497	-64.940	-45.846	-32.105	-32.605
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	50.814	62.794	96.581	64.601	103.139	97.780
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	4.071	4.119	4.840	4.011	4.576	5.161
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca. 17
Kurulan Şirket Sayıları	107.219	108.930	126.635	114.691	106.452	11.451
Kapanan Şirket Sayıları	47.978	37.273	39.051	32.762	31.938	4.989
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	Oca.-Kas. 16
Şirket Sayısı (Adet)	4.321	4.258	3.787	4.707	5.601	5.171
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	16.182	13.284	12.384	12.523	17.067	8.765
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2012	2013	2014	2015	2016/III	Kas.16
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-136	-171	-180	-178	-212,9	-208,0
BORÇLANMA (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016/III
Dış Borç Stoku	304	339	389	402	398	417
Kamu	94	104	116	118	113	122,1
Özel	200	228	268	282	284	293,7
KREDİLER (Milyar \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016/IV
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	151,7	170,9	198,4	212,6	215,9	217,0
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2011	2012	2013	2014	2015	Ara.16
Toplam Sanayi	9,7	2,5	3,4	3,5	3,1	1,3
İmalat Sanayi	10,1	2,2	4,4	3,1	3,6	1,3
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.17
Kapasite Kullanım Oranı	74,2	74,6	74,4	74,7	75,6	75,5
GÜVEN ENDEKSLERİ	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.17
Reel Kesim Güven Endeksi	106,3	108,1	107,1	103,9	105,2	97,0
Tüketici Güven Endeksi	75,8	76	72,5	66,3	69,5	66,9
Ekonomi Güven Endeksi	104,2	107,9	94,1	88,6	80,6	85,7
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2011	2012	2013	2014	2015	Ara.16
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	129,9	140,1	153,1	172,7	187,2	242,5
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2012	2013	2014	2015	2016	Oca.17
Bütçe Dengesi	-28.791	-18.449	-22.666	-22.606	-29.258	11.431
PROTESTOLU SENET	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	919	1.075	1.091	1.004	1.000	1.017
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	4.902	6.949	7.494	8.221	10.081	12.288
KARŞILIKSIZ ÇEK	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi (Bin Adet)	581	943	748	673	775	778
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi (Bin Adet)	298	400	289	216	188	171
BORSA VE DÖVİZ	2012	2013	2014	2015	2016	Şub.17
BIST 100 Endeksi	64.982	77.314	76.306	79.901	77.587	88.830
Euro/\$	1,29	1,33	1,33	1,11	1,11	1,07

Maalesef yapamıyoruz...

işinizle ilgili bizden pek çok şey duyabilirsiniz
ama bu cümleyi asla.

Çünkü biz bir matbaadan çok daha fazlasıyız.

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

SEVEN ARAR
444 18 99

60 AY VADE
0 FAİZ
%5 PEŞİNAT

SENİ SEVİYORUM İZMİR

İzmir'i çok sevenler için şehrin tam kalbinde, İzmir'in köklerinden gelen bir cazibe merkezi yeşeriyor. 25.000 m² yeşil alanın yanı sıra; müzesi, sanat evi, gösteri alanları, tiyatrosu, tenis kulübü, tesisleri, zaten şehrin merkezinde olan Mahall Bomonti İzmir'i, sosyal bir merkez haline getiriyor.

Çünkü sevmek tüm fırsatları birlikte değerlendirmektir. İzmir'i sevmek, tarihtir, sanattır, doğadır, kültüredür.

mahallbomontiizmir.com

MAHALL
BOMONTI *izmir*

YASAM | İŞ | ALIŞVERİŞ

TÜRKERLER